

5 сынып «Қазақстан тарихы». Бөлім бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

БЖБ 1. «Қазақстандағы ежелгі адамдардың өмірі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Алғашқы адамдардың өмірі Қазақстан территориясындағы тас дәуірінің тұрақтары Андронов және Беғазы-Дәндібай мәдениеттері
Оқу мақсаты	5.4.1.1 Ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау 5.2.2.1 Археологиялық ескерткіштерді сипаттау 5.2.2.2 Археологиялық деректерге сүйене отырып, Андронов және Беғазы-Дәндібай мәдениеттерінің белгілерін анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Алғашқы адамдардың ұжымдасуында олардың еңбек түрлерін айқындайды - Қазақстандағы археологиялық ескерткіштер мен археологтардың еңбектерін сипатайды - Қазақстандағы қола дәуірінің ерекшеліктерін көрсетеді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 Минут

1-тапсырма. Мәтіннен алғашқы адамдардың ұжымдасуы мен кәсібін анықтайтын дәйектерді табыңыз.

Ежелгі адамдар үңгірлерде өмір сүрді. Олар жеуге жарамды тамырларды, жеміс-жидектерді, құстардың жұмыртқаларын, саңырауқұлақтарды теріп жеді. Адамдар топтасып, бір немесе ондаған туыс адамдардан бірігіп өмір сүрді. Аң аулауда ұжым басшының айтқанымен жүрді. Аң аулауда бірлескен топпен аңды терең орға түсіру, биік құздан құлату, отпен үркітіп, тәсілдерін қолданды.

1. _____
2. _____
1. _____
2. _____

2-тапсырма. Қазақстандағы археологиялық ескерткіштер мен археологтардың еңбектері туралы тұжырымдаманың шындық/жалған екендігін (+, -) белгісі арқылы анықтаңыз.

к/с	Археолог ғалымдар	Шындық	Жалған
1	Ә.Х.Марғұлан Орталық Қазақстан жерінен Беғазы-Дәндібай мәдениетін ашқан		
2	Батыс сібірдегі Андроновтықтардың бет бейнесін зерттеген В.П.Алексеев		
3	Археолог К.Ақышев Түркменстанның Жейтун ауылынан ежелгі өркениет орнын тапты		
4	Микролит-үшкір өткір тас. Кейінгі мезолит дәуіріне жатады.		
5	Қазақстанда тас дәуірі ескерткіштерінің арнайы зерттелуі 1946 жылы Қазақ КСР Ғылым Академиясының құрылуына ықпал етті		

4-тапсырма Қазақстандағы қола дәуірінің мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттаңыз.

1. Андронов мәдениетінің 3-ерекшелігін сипатта	2. Беғазы-Дәндібай мәдениетінің 2-ерекшелігін сипатта
---	--

1 _____	1 _____
2 _____	2 _____
3 _____	

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Алғашқы адамдардың ұжымдасуын, олардың еңбек түрлерін анықтайды	1	Мәтіннен алғашқы адамдардың ұжымдасуын анықтайтын 1-ші дәйекті табады.	1
		Мәтіннен алғашқы адамдардың ұжымдасуын анықтайтын 2-ші дәйекті табады.	1
		Мәтіннен алғашқы адамдардың кәсібін анықтайтын 1-ші дәйекті табады	1
		Мәтіннен алғашқы адамдардың кәсібін анықтайтын 2-ші дәйекті табады	1
Қазақстандағы археологиялық ескерткіштер мен археологтардың еңбектерін анықтайды	2	1-ақпараттың «шындық» немесе «жалған» екендігін анықтайды	1
		2-ақпараттың «шындық» немесе «жалған» екендігін анықтайды	1
		3-ақпараттың «шындық» немесе «жалған» екендігін анықтайды	1
		4-ақпараттың «шындық» немесе «жалған» екендігін анықтайды	1
		5-ақпараттың «шындық» немесе «жалған» екендігін анықтайды	1
Қазақстандағы қола мәдениетінің ерекшеліктерін көрсетеді	3	Андрон мәдениеттің 1-ші ерекшелігін анықтайды.	1
		Андрон мәдениеттің 2-ші ерекшелігін анықтайды	1
		Андрон мәдениеттің 3-ші ерекшелігін анықтайды	1
		Беғазы-Дәндібай мәдениеттің 1-ші ерекшелігін анықтайды.	1
		Беғазы-Дәндібай мәдениеттің 2-ші ерекшелігін анықтайды.	1
Жалпы балл			14

БЖБ2. «Ежелгі көшпелілер өмірі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	- Қазақстан территориясында темірдің игерілуі - Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы Ежелгі көшпелілердің дүниетанымы
Оқу мақсаты	5.4.2.2 Металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру 5.2.2.6 Көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін білу 5.2.1.2 Ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау

Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> • Metall өндірудің шаруашылыққа ықпалын түсіндіреді • Көшпелілер өркениетінің жаңалықтарын айқындайды • Ежелгі адамдардың дүниетанымын сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма №1Бос орынға қажетті сөзді қойып, сипаттаңыз

1.Темір дәуірі..... ғасырлар аралығын қамтыды.

2.Адамдар темірді балқыту үшінпайдаланған.

3.Металл жиектерін балқыту арқылы қыздырып, біртұтас етіп біріктіру

.....деп аталады.

Кілт сөздер:Б.з.бҮІІІ-б.з.ҮІ ғғ; Б.з.б.ҮІІІ-б.з.б.ІІІ; Домна пеші, пеш көрік ;Полихромдық стиль, дәнекерлеу

Тапсырма№2Кестеде берілген ұғымдарға анықтама беріңіз.

№	Ұғым атауы	Анықтама
1	Көшпелі мал шаруашылығы	
2	Жайылым	
3	Киіз үй	

Тапсырма №3 Көшпелілердің дүниетанымын анықтап, кестені толтырыңыз.

№	Көмекші суреттер	Тапсырма	Жауап
1	https://baq.kz/material/738	Ежелгі адамдардың діни түсінігі мен дүниетанымы туралы жазу түрін анықта	
2	Қазақстан тарихы 5 сынып оқулық Авторлары: С.Р Ахметова, А.М Ибраева, А.А Құлымбетова , 63 бет	Наным-сенім түрін анықтаңыз. Көшпелілердегі сенім түрін сипатта	
3	Қазақстан тарихы 5 сынып оқулық Авторлары: С.Р Ахметова, А.М Ибраева, А.А Құлымбетова 62 бет	Көшпелілердің салт-дәстүрі жайында бір мәлімет қарастыр.	

4	1 2 3 4 Қазақстан тарихы 5 сынып оқулық Авторлары: С.Р Ахметова, А.М Ибраева, А.А Құлымбетова, 57 бет	Көшпелілердегі баспаналардың даму үдерісін реттілігімен көрсет.	
---	--	---	--

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Металл өндірудің шаруашылыққа ықпалын түсіндіреді	1	Темір дәуірінің мерзімін біледі	1
		Темір балқыту үшін нені пайдаланғанын анықтайды	1
		Металл жиектерін біріктіру қалай аталатынын біледі.	1
Көшпелілер өркениетінің жаңалықтарын айқындайды	2	Көшпелі мал шарушылығы ұғымына анықтама береді	1
		Жайылым ұғымына анықтама береді.	1
		Киіз үй ұғымына анықтама береді.	1
Ежелгі адамдардың дүниетанымын сипаттайды	3	Жазу түрін анықтайды.	1
		Наным –сенім түрі мен қасиетін атайды;	1
		Салт- дәстүр түрін жазады	1
		Баспаналардың даму үдерісі бойынша санмен көрсетеді.	1
Жалпы балл			10

БЖБ 3. «Сақтар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырып	Сақтар туралы тарихи мәліметтер «Алтын адам» археологиялық олжасы
Оқу мақсаты	5.3.1.1 Картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету 5.3.1.2 Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру 5.2.3.1 Қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Сақ тайпаларының қоныстану аумақтарын картадан анықтайды - Сақ тайпалық одағының Қазақстандағы алғашқы мемлекеттік бірлестік екенін айқындайды - Сақ тайпалық одақтарының археологиялық ескерткіштерін сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу, түсіну және қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1-тапсырма. Кескін картаға «парсы патшасы Дараявауштың Парсыға жақын Накширустамдағы тас жазуларында сақтарды үш топқа бөліп көрсеткен: **парадарая** (теңіздің арғы бетіндегі сақтар), **хаомаварга** (хаома сусынын жасайтын сақтар), **тиграхауда** (шошақ бөрікті сақтары)» мекендеген аумағын белгіле.

Кескін карта:

([https://www.google.kz/search?q=%D1%81%D0%B0%D2%9B%D1%82%D0%B0%D1%80+%D0%BA%D0%B5%D1%81%D0%BA%D1%96:](https://www.google.kz/search?q=%D1%81%D0%B0%D2%9B%D1%82%D0%B0%D1%80+%D0%BA%D0%B5%D1%81%D0%BA%D1%96;))

2-тапсырма. Сақ тайпалық бірлестіктерінің құрылуының алғышарттарына қатысты тұжырымдаманың шындық/жалған екенін (+, -) деген белгімен анықтаңыз.

Қ/с	Тұжырымдама	Шындық	Жалған
1	Сақтар туралы мәліметтер грек-рим авторларының шығармаларында кездеседі		
2	Сақтар-б.з.б. 1 мыңжылдықта Қазақстан мен Орта Азия жерін мекендеген ежелгі тайпа		
3	«Сақ әйелдері де ержүрек келеді, соғыс қаупі төнгенде ерлеріне көмек көрсетіп, ұрысқа араласады» деген грек авторы Геродот		
4	Ерте темір дәуірінде мүлік теңсіздігі орнықты		

3-тапсырма. Төменде көрсетілген сақ тайпаларының археологиялық ескерткіштерін зерттеген ғалымдарды анықтап, аталған археологиялық ескерткіштердің ерекшеліктерін сипаттаңыз.

Археологиялық ескерткіштер	Зерттеген ғалымдар	Ерекшелігі
Шілікті патша қорғаны		
Бесшатыр қорымы		
Берел қорғаны		

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Сақ тайпаларының қоныстану аумақтарын картада анықтайды	1	Парадария сақтарының мекендеген аумағын кескін картаға белгілейді	1
		Хаомаварга сақтарының мекендеген аумағын кескін картаға белгілейді	1
		Тиграхауда сақтарының мекендеген аумағын кескін картаға белгілейді	1
Сақ тайпалық одағының Қазақстандағы алғашқы мемлекеттік бірлестік екенін анықтайды	2	1-ақпараттың «шындық»/«жалған» екенін анықтайды	1
		2-ақпараттың «шындық»/«жалған» екенін анықтайды	1
		3-ақпараттың «шындық»/«жалған» екенін анықтайды	1
		4-ақпараттың «шындық»/«жалған» екенін анықтайды	1
Сақ тайпаларының археологиялық ескерткіштерінің ерекшеліктерін сипаттайды	3	Шілікті патша қорғанын зерттеген ғалымды анықтайды	1
		Бесшатыр қорымын зерттеген ғалымды анықтайды	1
		Берел қорғанын зерттеген ғалымды анықтайды	1
		Шілікті патша қорғаны археологиялық ескерткішінің ерекшелігіне сипаттама береді	1
		Бесшатыр қорымы археологиялық ескерткішінің ерекшелігіне сипаттама береді	1
		Шілікті патша қорғаны археологиялық ескерткішінің ерекшелігіне сипаттама береді	1
Жалпы балл			13

БЖБ 5. «Үйсіндер мен қаңлылар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Үйсіндер туралы жазба деректер Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы Үйсіндер мен қаңлылардың материалдық және рухани мәдениеті
Оқу мақсаты	5.3.1.2 Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру 5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру 5.2.2.3 Ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Ежелгі мемлекеттік бірлестігінің құрылу алғышарттарын көрсетеді - Ұлы Жібек жолының пайда болуы мен мақсатын анықтайды - Ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттайды
Ойлау дағдысының деңгейлері	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1.Тапсырма Үйсіндер мен Қаңлылардың мекендеген жерлерін картада белгілеп, бірлестіктің құрылуының алғышарттарын жазыңыз.

[https://www.google.kz/url](https://www.google.kz/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&ved=0ahUKEwjFi5P1-I)

[?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&ved=0ahUKEwjFi5P1-I](https://www.google.kz/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&ved=0ahUKEwjFi5P1-I)

1. -----
2. -----
3. -----

2.Тапсырма. Тарихи диктант

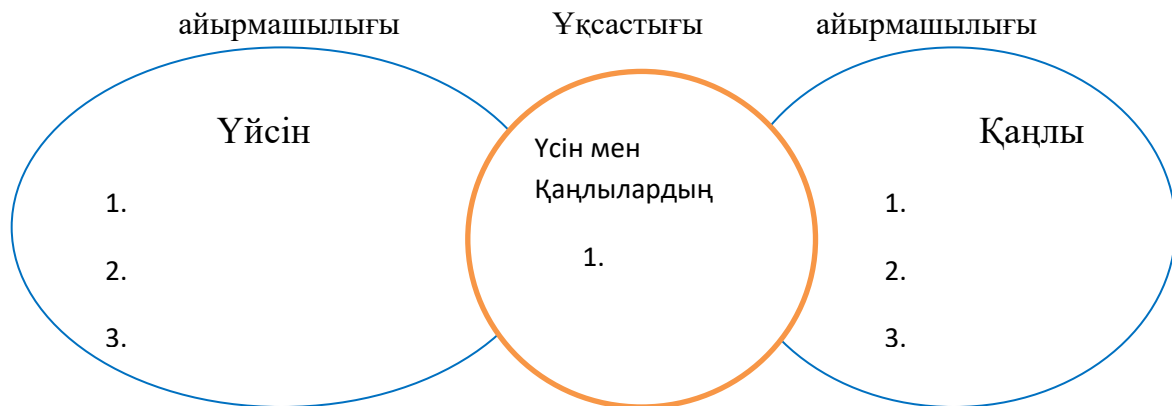
Ұлы Жібек жолы қиыр батысындағы Гансу аймағының қаласынан басталды. Бұл қала орталығы ретінде белгілі. Осы жерден жол және болып екі айрыққа бөлінеді. Оңтүстік бөлігі Солтүстік Қытайдан арқылы, Таяу Шығыс пен Солтүстік жетті. Солтүстік бөлігі Қытайдың солтүстігінен, Арал бойы арқылы төменгі мен Қара теңіз жағалауына барды. Ұлы Жібек жолының бойында.....орналасты.ірі сауда орталықтарында айналып, мәдениеттің дамуына жол ашты.

3.Тапсырма.

Венн диаграммасында үйсін мен қаңлы тайпаларының қолданбалы өнердегі ерекшеліктерін

салыстырыңыз

Қолданбалы өнер ерекшеліктері

Бағалау критерилері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі мемлекет бірлестігінің құрылу алғышарттарын анықтайды	1	Үйсін тайпаларының орналасуын картадан белгілейді	1
		Қаңлы тайпаларының орналасуын картадан белгілейді	1
		Бірлестіктің құрылуының алғышарттарын жазады.	1
Ұлы Жібек жолының пайда болуы мен мақсатын анықтайды	2	Мәтіндегі кілт сөздерді табады	1
Ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттайды	3	Үйсіндердің қолданбалы өнерінің 1-ші айырмашылығын жазады.	1
		Үйсіндердің қолданбалы өнерінің 2 - айырмашылығын жазады.	1
		Үйсіндердің қолданбалы өнерінің 3 - айырмашылығын жазады.	1
		Үйсіндер мен қаңлылардың қолданбалы өнерінің 1 ортақ ұқсастығын жазады.	1
		Қаңлылардың қолданбалы өнерінің 1-ші айырмашылығын жазады.	1
		Қаңлылардың қолданбалы өнерінің 2-ші айырмашылығын жазады.	1
		Қаңлылардың қолданбалы өнерінің 3-ші айырмашылығын жазады.	1
Барлық балл саны:			11

БЖБ 6. «Ғұндар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Ғұн тайпаларының бірігуі Ғұндардың көрші мемлекеттермен қарым-қатынастары Аттила және оның жаулаушылық жорықтары
Оқу мақсаты	5.3.1.2 Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру 5.1.1.3 Ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету 5.3.2.2. Қазақстан территориясындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылу алғышарттарын көрсетеді - Картада тайпалық одақтардың орналасуын анықтайды - Мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1-тапсырма. Көп жауабы бар нұскалардан бір дұрыс жауапты белгілеңіз.

1. Ғұн мемлекетінде Мөде тайпалық бірлестіктің билеушісі болды:

А) Б.з.б. 207ж. В) Б.з.б. 209ж. С) Б.з.б. 202ж. Д) Б.з.б. 203ж. Е) Б.з.б. 205ж.

2. Ғұндардың орталық мемлекеттік ұйымының құрылуының алғышарттары:

А) Рубасылардың бостандығын шектеу
В) Чжичжидің билік басына келуі
С) Ғұндардың Қазақстанға қоныс аударуы
Д) Ғұн тайпаларының екіге бөлінуі
Е) Ғұндардың үйсіндермен соғысы

3. Ғұндар мемлекеттік бірлестігінің нығая түсуіне себеп болған оқиға:

А) динлиндермен соғыс В) хакастармен соғыс С) дунхулармен соғыс
Д) юечжилермен соғыс Е) ухуандармен соғыс

2-тапсырма. Ғұн тайпаларының орналасқан жер аумағын және көршілес қаңлы, үйсін мемлекеттерінің орналасуын кескін картада анықтаңыз.

(<http://wunderbarcovington.com/wp-content/uploads/2018/07/Fill-In-The-Blank-Map-Of-Asia-8-Outline-Photo-Download.jpg>)

3. Ғұн халықтарының көрші мемлекеттермен қарым-қатынастарын анықтауда кілтті сөйлемді қолдану арқылы кестені толтырыңыз.

Қытай	Юечжилер
1. 2.	1. 2.

Кілтті сөйлемдер:

- «Тыныштық пен туыстық туралы шарт» келісімі бойынша ғұндар салық алып тұрды.
- Мөде оңтүстік – батыстағы көршілерді бағындыру үшін әскери жорықтар жасады.
- Ғұндардың 30 жыл бойы жүргізген соғысы Мөденің ұлы Лаушанның кезінде аяқталды.
- Ғұндар және басқа да дала тайпалары қорғанды айналып өтіп, солтүстік аймақтарды ойрандады.

(Көмеков Б.Е. , Жұмағанбетов Т.С. , Игілікова К.С. Қазақстан тарихы. 5- сынып. «Атамұра» 2017ж. 116-117 бет.)

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылу алғышарттарын көрсетеді	1	1 тесттің дұрыс жауабын көрсетеді	1
		2 тесттің дұрыс жауабын көрсетеді	1
		3 тесттің дұрыс жауабын көрсетеді	1
Картада тайпалық одақтардың орналасуын анықтайды	2	Ғұндардың орналасқан жер аумағын анықтайды	1
		Ғұндармен көршілес қаңлы тайпасының орналасуын анықтайды	1
		Ғұндармен көршілес үйсін тайпаларының орналасуын анықтайды	1
Қазақстан территориясындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтайды	3	Ғұн мемлекетініңҚытаймен 1-ші қарым-қатынасын анықтайды	1
		Ғұн мемлекетініңҚытаймен 2-ші қарым-қатынасынанықтайды	1
		Ғұн мемлекетінің юечжилермен 1-ші қарым-қатынасын анықтайды	1
		Ғұн мемлекетінің юечжилермен 2-ші қарым-қатынасын анықтайды	1
Жалпы балл		10	

БЖБ 7. «Сарматтар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Сарматтардың қоғамдық құрылысы мен шаруашылық өмірі Сарматтардың саяси тарихы
Оқу мақсаты	5.3.1.1 Картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету 5.2.2.1 Археологиялық ескерткіштерді сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Сармат тайпаларының ерекшелігін анықтайды - Картада тайпалық одақтардың орналасуын сипаттайды - Археологиялық ескерткіштерді салыстырады
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. «Ақиқат» немесе «жалған» ақпараттарды анықтаңыздар

<i>Ақпараттар</i>	<i>Ақиқат</i>	<i>Жалған</i>
Елімізде сарматтар қоныстанған аймақ Оңтүстік Қазақстан		
Тарихшы Дидордың айтуынша савроматтар «биік турлардың бауырында» тұрған агипилермен көрші		

2. Кескін картада сарматтардың дақ (дай, даг),каспилер тайпаларының орналасу аймағын, мемлекеттің астанасын көрсетіңіз.

3. Археологиялық ескерткіштерді атап, ерекшелігін сипаттаңыз.

Сақ, сармат ескерткіштері

1. Ерекшелігі:	2. Ерекшелігі:	3. Ерекшелігі:

--	--	--

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Сармат тайпаларының ерекшелігін анықтайды	1	1-ақпараттың ақиқат/жалғандығын көрсетеді;	1
		2-ақпараттың ақиқат/жалғандығын көрсетеді;	1
Картада тайпалық одақтардың орналасуын сипаттайды	2	сарматтардың дақ (дай, дағ),каспилер тайпаларының орналасу аймағын көрсетеді;	1
		мемлекеттердің астанасының орналасуын көрсетеді;	1
Археологиялық ескерткіштерді атап сипаттайды	3	1-археологиялық ескерткіштің атауын жазады	1
		2-археологиялық ескерткіштің атауын жазады	1
		3-археологиялық ескерткіштің атауын жазады	1
		1-археологиялық ескерткіштің ерекшелігіне сипаттама береді;	1
		2-археологиялық ескерткіштің ерекшелігіне сипаттама береді;	1
		3-археологиялық ескерткіштің ерекшелігіне сипаттама береді;	1
Жалпы балл			10

БЖБ 8. «Ежелгі Қазақстан тарихына шолу» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты
Оқу мақсаты	Ежелгі Қазақстанға саяхат 5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпатын анықтау 5.4.1.2 Көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Тайпаларды нәсілдік ерекшеліктеріне қарай салыстырады - Көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын анықтайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну
Орындау уақыты	Қолдану
Тапсырма	20 минут

1. Ежелгі тайпалардың антропологиялық тұрпатын сипаттаңыз

Антропологиялық сипаттамасы			
Қола дәуірі	Темір дәуірі		
Андрондықтар	Сақтар	Сарматтар	Үйсіндер

2. Суретті пайдаланып, "Көш" тақырыбында әңгіме құрастырыңыз. (шамамен 40-50 сөз)

"Көш" суреті. (Қазіргі заманғы суретшінің салған суреті).

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		<i>Білім алушы</i>	
Тайпаларды нәсілдік ерекшеліктеріне қарай салыстырады	1	Андрондықтардың нәсілдік ерекшеліктерін жазады;	1
		Сақтардың нәсілдік ерекшеліктерін жазады;	1
		Сақтардың нәсілдік ерекшеліктерін жазады;	1

		Үйсін тайпаларының нәсілдік ерекшеліктерін сипаттайды;	1
Көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын анықтайды	2	көшпелі мал шаруашылығының ерекшеліктерін жазады;	1
		көшпелі мал шаруашылығы мен егіншілікті салыстырады;	1
		Сурет бойынша қысқаша сипаттама жазады;	1
		көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің дамуына әсер ететін факторларды атайды;	1
		көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын талдап көрсетеді;	1
		қорытынды ой жазады.	1
Жалпы балл			10

**5-сынып. «Қазақстан тарихы» пәнінен 1-тоқсан бойынша
жиынтық бағалау тапсырмалары**

1. Кестеде берілген ұғымдарды сәйкестендір.

1	Адамзат тарихы дамуының ең алғашқы кезеңі:	А.Тесіктас
2	Тас дәуірінің (палеолит) қамтитын кезеңі:	Ә. шаруашылықтың егіншілік пен мал шаруашылығы болып бөлінуі
3	Қоғамда алғашқы ірі еңбек бөлінісін туғызған жағдай:	Б. тас дәуірі
4	1938 жылы Өзбекстаннан неандертальдық баланың сүйегі табылған үңгір:	В. б.з.б. 2 млн 500 мың-12 мың жыл

1 2 3 4 [4]

2. Төменде көрсетілген археологиялық тұрақтарды зерттеген ғалымдар мен археологиялық тұрақтардың ерекшеліктерін анықтап кестені толтырыңыз

№	Археологиялық тұрақтар	Зерттеген ғалымдар	Ерекшелігі
1	Арыстанды		
2	Шұлбі		
3	Майбұлақ		
4	Ботай		
5	Шақпақата		

[5]

3. Венн жүйесі арқылы Андронов мәдениеті және Беғазы-Дәндібай мәдениеттерінің айырмашылықтарын анықтаңыз

Андронов мәдениеті

Беғазы-Дәндібай мәдениеті

Айырмашылығы

1.

2.

Ұқсастығы

1.

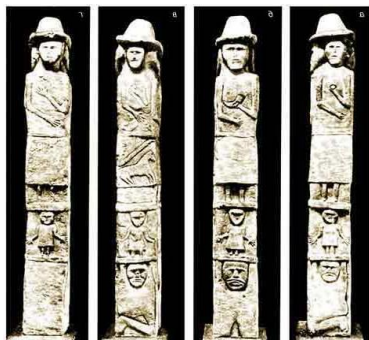
Айырмашылығы

ы

1.

[5]

4. Алғашқы адамдар табынған заттардың анықтап, сипаттама беріңіз.

1-сурет.

https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%82:%D0%A1%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%8B_%D0%B7%

2-сурет

http://go.mail.ru/redirect?via_page=1&type=sr&redir=eJzLKCKpKLbS109MSszUy67SL8gvLtE3tjQyNGBgMDQ1trQ0NbUws2Q4mcW112Zm_3bL1Tfxc87McgIA5t8TFg

3-сурет

https://go.mail.ru/search_images?src=go&fr=main&sbmt=1539870411778&q=%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BD

№	Сурет анықтамасы	Сипаттамасы
1		1.
2		2.
3		3.

[6]

Балл қою кестесі. 5-сынып. Қазақстан тарихы. І-тоқсан ТЖБ

Тапсырма №	Жауап			Балл	Қосымша ақпарат
1	1. Б			1	Бір дұрыс жауапқа бір балл
	2. В			1	
	3. Ә			1	
	4. Г			1	
2	Археологиялық тұрақтар	Зерттеген ғалымдар	Ерекшелігі	5	Бір дұрыс жауапқа бір балл
	Арыстанды	А.Е.Астафьев	Тасты өткірлеп ұштау, қырып жону құралдарын меңгергені байқалады.		
	Шүлбі	Ж.Таймағамбетов	Өзектас, сүйіртас, үшкіртас, қырғыш, тас жаңқалары, қырнауыш, тілікше секілді түрлері көптеп кездеседі		
	Майбұлақ	Ж.Таймағанбетов	Нуклеустер, қара шақпақтасты өңдеуден өткізгендігі байқалады.		
	Ботай	В.Ф.Зайберт	Тастан жасалған пышақ, қанжар, жебенің, найзаның ұштарының көптеп табылуы		
	Шақпақата	А.Г.Медоев	Қырғыштар, Кескіштер,		

	<table> <tr> <td></td> <td></td> <td>бұрғылар табылды</td> </tr> </table>					бұрғылар табылды											
		бұрғылар табылды															
3	<table> <tr> <td colspan="2">Андронов мәдениеті</td> <td>Беғазы-Дәндібай мәдениеті</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Айырмашылығы</td> <td>Ұқсастығы</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Адамды бір қырынан жатқызып қол-аяғын бүгіп жатқызып жерлеген.</td> <td>Жерлеу ғұрпы адамның қол аяғын созып шалқасынан жатқызып жерлеген.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Андронов мәдениеті Қазақстанның батыстан басқа аумағын қоныстанды.</td> <td>Беғазы-Дәндібай мәдениеті Орталық Қазақстан аумағында орналасты.</td> </tr> </table>			Андронов мәдениеті		Беғазы-Дәндібай мәдениеті	Айырмашылығы		Ұқсастығы	Адамды бір қырынан жатқызып қол-аяғын бүгіп жатқызып жерлеген.		Жерлеу ғұрпы адамның қол аяғын созып шалқасынан жатқызып жерлеген.	Андронов мәдениеті Қазақстанның батыстан басқа аумағын қоныстанды.		Беғазы-Дәндібай мәдениеті Орталық Қазақстан аумағында орналасты.	5	Білім алушының басқа да дұрыс жауаптары қабылда нады
Андронов мәдениеті		Беғазы-Дәндібай мәдениеті															
Айырмашылығы		Ұқсастығы															
Адамды бір қырынан жатқызып қол-аяғын бүгіп жатқызып жерлеген.		Жерлеу ғұрпы адамның қол аяғын созып шалқасынан жатқызып жерлеген.															
Андронов мәдениеті Қазақстанның батыстан басқа аумағын қоныстанды.		Беғазы-Дәндібай мәдениеті Орталық Қазақстан аумағында орналасты.															
4	<table> <tr> <td>№</td> <td>Сурет анықтамасы</td> <td>Сипаттамасы</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Пұтқа табыну</td> <td>1.Көзге көрінетін Тәірлердің мүсіндері пұт (идолдар)</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Күнге табыну</td> <td>2.Күн жылылық береді,адамды мейірімді,мықты рухпен байланыстырады.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Отқа табыну</td> <td>3.От денені зұлымдықтан тазартатын, жаман рухтардан қорғайтын күш.</td> </tr> </table>			№	Сурет анықтамасы	Сипаттамасы	1	Пұтқа табыну	1.Көзге көрінетін Тәірлердің мүсіндері пұт (идолдар)	2	Күнге табыну	2.Күн жылылық береді,адамды мейірімді,мықты рухпен байланыстырады.	3	Отқа табыну	3.От денені зұлымдықтан тазартатын, жаман рухтардан қорғайтын күш.	6	Білім алушының басқаша үлгіде берген, бірақ дұрыс жауаптары қабылда нады
№	Сурет анықтамасы	Сипаттамасы															
1	Пұтқа табыну	1.Көзге көрінетін Тәірлердің мүсіндері пұт (идолдар)															
2	Күнге табыну	2.Күн жылылық береді,адамды мейірімді,мықты рухпен байланыстырады.															
3	Отқа табыну	3.От денені зұлымдықтан тазартатын, жаман рухтардан қорғайтын күш.															
Жалпы балл				20													

5-сынып.«Қазақстан тарихы» пәнінен 2-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1.Тапсырма: Кестедегі ақпарат «ақиқат» болса (+) жалған болса (-) белгісін қойыңыз

№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1	Метал өндірісі қолөнердің дамуына әсерін тигізді		
2	Метал өндірісі мал шаруашылығының дамуына әсерін тигізді		
3	Метал өндірісі егін шаруашылығының дамуына үлкен әсерін тигізді		

[3]

2.Тапсырма:Мәтіндегі бос орындарға тиісті сөздерді қойыңыз.

Б.з.б. VIII-III ғасырларда Сырдарияның орта ағысы мен Жетісу жерінде «шошақ төбелі баскиім киетін» сақ бірлестігі қалыптасты. Хауома сусынын дайындайтын сақтар,сақ тайпасының отырықшы-егіншілік кәсіппен айналысатын бір бөлігі,алайда олар ешқашан ірі тайпалық бірлестік құрмаған. Кейінірек оларды «соғдылар», «хорезмдіктер» деп атаған.Арал теңізінің жағалауы мен Сырдарияның төменгі сақтарды 1(.....)деп атаған. Сақ қоғамы үш топқа: 2(.....) құралған,екінші топ және қатардағы 3(.....) малшылар болып бөлінеді. Әр топтың киімі түсіне қарай ерекшеленеді. Тайпа көсемдері мен әскер басшыларықызыл, 4(.....) ақ, қатардағы қарапайым 5(.....) сары мен көк түсті киім

киген. Көсемдер – тайпаның әміршісі құдайлар әлемі мен халықтың арасын байланыстырушы тұлға, бас абыз саналды. [5]

3. Тапсырма: Суретке қарай отырып көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуының себептерін жіктейді

<https://multiurok.ru/files/alg-ashk-y-adamdardyn-ien-biek-k-u-raldary-omiri-z.html>

<u>Мал шаруашылығы</u>	<u>Егін шаруашылығы</u>
<u>1.</u>	<u>1.</u>
<u>2.</u>	<u>2.</u>
<u>3.</u>	<u>3.</u>
<u>Қорытынды ой жазыңыз:</u>	

[7]

4. Тапсырма: Төмендегі суреттерді пайдалана отырып, сұрақтарға жауап бер

1. Есік обасынан табылған «Алтын адам» бейнесін тап.

2. Есік обасынан табылған кемінде 4 жәдігерлердің атын ата

A)

B)

B)

http://go.mail.ru/redir?via_page=1&type=sr&redir=eJzLKCKpsNLXz0jNycxPL0osyNArKtVPzCm pzNNNTEnMZWAwNDW2NDc3sDQyZrj79N8 S7487a nqyPM7hopAgCOxhZR

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

[5]

5-сынып. Қазақстан тарихы. ТЖБ. Бал қою кестесі

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
---	-------	------	-----------------

	№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған		
1	1	Метал өндірісі қолөнердің дамуына әсерін тигізді	+		3	Бір дұрыс жауап қабылданады 1 балл
	2	Метал өндірісі мал шаруашылығының дамуына әсерін тигізді		=		
	3	Метал өндірісі егін шаруашылығының дамуына үлкен әсерін тигізді	+			
2	1.«Теңіздің арғы жағалауындағы сақтар»				1	Бір дұрыс жауап қабылданады 1 балл
	2.Әскери көсемдер мен рубасыларынан тұратын ақсүйектер, абыздардан				1	
	3. Қауым мүшелері				1	
	4. Абыздар				1	
	5.Малшылар мен егіншілер				1	
3	Мал басының көбейді				1	Білім алушының басқа да дұрыс жауаптары қабылданады
	Жайылымдылық жердің қажет				1	
	Мал шаруашылығының негізін жылқы,ірі қара құрады				1	
	Өзен алқаптарында егісқдамыды				1	
	Егістік алқаптарына каналдар қазылды				1	
	Өнім өндірді				1	
	Көшпелі мал шаруашылығы дамыды. Егістік алқаптары кеңейіп,суармалы егіс алқаптарының саны артты.				1	
4	Есік обасынан табылған «Алтын адам»				1	Бір дұрыс жауап қабылданады 1 балл
	Кішірек жұқа алтын жапсырмалар,күміс сырға				1	
	Қару-жарақ,жебе,қамшы				1	
	Қыш ыдыс-аяқтар				1	
	Күміс тостағанша				1	
Жалпы балл					20	

**5-сынып. «Қазақстан тарихы» пәнінен III-тоқсан бойынша
жиынтық бағалау тапсырмалары**

1.Төмендегі берілген ақпараттардың «ақиқат» не «жалған» екендігін анықтаңыз.

№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1	Спитамен сақтармен бірлесіп партизан соғысын жүргізді		
2	Сақтар жер жағдайын жақсы біліп,соған сәйкес қажетті тактиканы қолдана білді		
3	Сақтардың Парсы патшасы Кирге қарсы күресін Шырақ басқарды		
4	Кир әскерлері жалдамалы,жаулап алған елдерден құралған		
5	Бехустин жазбасында дала патшайымының әйел болса да жауынан қорықпайтын,батыл болғаны туралы жазылған		
6	Томирис парсылардың арасында үлкен беделге ие болды		

[6]

2. Ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын сипаттап,кестені толтырыңыз.

№	Мемлекеттік бірлестіктің атауы	Үйсін	Қаңлы
1	Территориясы		
2	Әкімшілік орталығы		
3	Әкімшілік аймаққа бөлінуі		
4	Билеушінің титулы		
5	Сызба картаға үйсін мен қаңлы мемлекетін орналастырыңыз		

5-сынып. Қазақстан тарихы.Балл қою кестесі

№	Жауап				Балл	Қосымша ақпарат
1	№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған	6	
	1	Спитамен сақтармен бірлесіп партизан соғысын жүргізді	+			
	2	Сақтар жер жағдайын жақсы біліп,соған сәйкес қажетті тактиканы қолдана білді	+			
	3	Сақтардың Парсы патшасы Кирге қарсы күресін Шырақ басқарды		+		
	4	Кир әскерлері жалдамалы,жаулап алған елдерден құралған	+			

	5	Бехустин жазбасында дала патшайымының әйел болса да жауынан қорықпайтын,батыл болғаны туралы жазылған		+			
	6	Томирис парсылардың арасында үлкен беделге ие болды	+				
2	№	Мемлекеттік бірлестіктің атауы	Үйсін	Қаңлы		5	Білім алушының Үйсін-Чигучен Қаңлы-Битянь жауабы қабылданады
	1	Территориясы	Жетісу	Сырдария,Арал маңы			
	2	Әкімшілік орталығы	Қызыл аңғар	Тарбан			
	3	Әкімшілік аймаққа бөлінуі	3 аймаққа бөлінді	5 аймаққа бөлінді			
	4	Билеушінің титулы	Гуньмо	Хан			
	5	Сызба картаға үйсін мен қаңлы мемлекетін орналастырыңыз					

Жалпы балл	20	
------------	----	--

«Қазақстан тарихы» пәнінен 4-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1.Тапсырма: Бөлімге қатыстытұжырымдарды«ия» немесе «жоқ»кестесі арқылы анықта.

қ\с	Тапсырмалар	Ия	Жоқ
1	Ғұндар ерекше өркениет жасай білді және Орталық Азия мен Еуропада ерекше орын алды. Бұл халық Оңтүстік Сібір мен Солтүстік Моңғолия жерін мекендеді.		
2	Б.з.б. 202 жылы Мөде шанью мен император У-Ди арасында бейбіт келісім жасалды. Бұл шарттың атауы «тыныштық пен туыстық туралы шарт деп аталды»		
3	Б.з.б І-ші ғасырда Ғұндар Парфия билеушісі Митридатпен одақтасып, Риммен соғысқан.Осы соғыста римдіктер ғұндардың бірқатар тайпаларын өз жағына шығара білді.		

4	Қытай дала көшпелілерінің шабуылына,ғұндарға төтеп беру үшін «Ұлы Қытай қорғанын» салдыртты		
5	«Ғұн» атауы алғаш рет грек және рим тарихшыларының Диадордын, Плинийдің, Полибидің еңбектерінде кездеседі		
6	375 жылы «Халықтардың ұлы қоныс аударуы» осы тек Ғұн тайпаларына тиесілі, себебі бұл империя сонау Еуропаға Шығыс Рим империясына барғаны туралы деректер көп кездеседі		

[6]

2.Тапсырма:Картаны пайдалана отырып,сармат пен ғұн тайпаларыныңгеографиялық орналасуын сипаттапкөрсетіңіз
кар

Карта.<http://www.melimde.com/azastan-respublikasi-bilim-jene-filim-ministriligi-ltti-testile-v2.html?page=2>

[2]

Тайпалар	Орналасқан аумағы
Ғұндар	
Сарматтар	

[1]

3.Тапсырма:Кескін картаны пайдалана отырып,Ұлы Жібек жолының бағыттары мен қалаларды сызба арқылы көрсетіңіз

Карта.<https://geographyofrussia.com/karta-evrazii/>

[2]

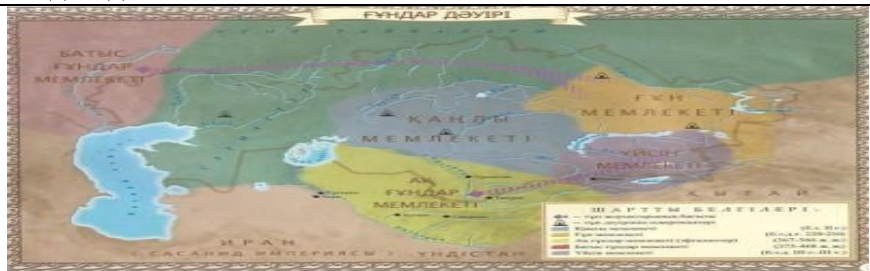
Кестеде берілген тапсырмаға сипаттамасын жазыңыз.

№	Тапсырмалар	Сипаттама
1	Ұлы Жібек жолы қалай пайда болуы	

2	Ұлы Жібек жолы деп аталуы	
3	Ұлы Жібек жолының ұзындығы	
4	Ұлы Жібек жолының мақсаты	
5	«Нефрит жолы» деп аталуы	
6	«Лазурит жолы» деп аталуы	
7	Ұлы Жібек жолымен тасымалданған заттар	
8	Ұлы Жібек жолы әлемдік мәдениетке қосқан үлесі	
9	Қала мәдениетінің дамуына әсері	

[9]

Балл қою кестесі

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат	
1	Ғұндар ерекше өркениет жасай білді және Орталық Азия мен Еуропада ерекше орын алды. Бұл халық Оңтүстік Сібір мен Солтүстік Моңғолия жерін мекендеді.	1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл	
	Б.з.б. 202 жылы Мөде шанью мен император У-Ди арасында бейбіт келісім жасалды. Бұл шарттың атауы «тыныштық пен туыстық туралы шарт деп аталды»	1		
	Б.з.б I-ші ғасырда Ғұндар Парфия билеушісі Митридатпен одақтасып, Риммен соғысқан.Осы соғыста римдіктер ғұндардың бірқатар тайпаларын өз жағына шығара білді.	1		
	Қытай дала көшпелілерінің шабуылына,ғұндарға төтеп беру үшін «Ұлы Қытай қорғанын» салдыртты	1		
	«Ғұн» атауы алғаш рет грек және рим тарихшыларының Диадордың, Плинийдің, Полибидің еңбектерінде кездеседі	1		
	375 жылы «Халықтардың ұлы қоныс аударуы» осы тек Ғұн тайпаларына тиесілі, себебі бұл империя сонау Еуропаға Шығыс Рим империясына барғаны туралы деректер көп кездеседі	1		
2			3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Ғұндар	Орта Азия мен Моңғолия, Қытай империясында		
	Сарматтар	Еділ мен Жем өзен аралығында және Арал бойында		
3			2	Бір дұрыс жауапқа 1 балл

	Ұлы Жібек жолының пайда болуы	П ғ. Ұлы Жібек жолы Қытай империясы Хуанхэ өзенінен бастау алады	9	
	Ұлы Жібек жолы деп аталуы	Батыс пен Шығысты байланыстыруда жібек матаның тасымалдануы		
	Ұлы Жібек жолының ұзындығы	7000 шақырымнан астам		
	Ұлы Жібек жолының мақсаты	Сауда жолы арқылы дипломатиялық қарым-қатынасты күшейту		
	«Нефрит жолы» деп аталуы	Бағалы тастар тасымалдануы		
	«Лазурит жолы» деп аталуы	Көк тастардың тасымалдануы		
	Ұлы Жібек жолымен тасымалданған заттар	Бағалы тастар, жібек маталар, көкөністер, фарфор ыдыстар, сирек кездесетін құстар мен аңдар		
	Ұлы Жібек жолы әлемдік мәдениетке қосқан үлесі	Ғылым, өнер, дінге, сауда қарым-қатынасына		
	Қала мәдениетінің дамуына әсері	Қолөнер, сәулет өнері, сауда дамыды		
Жалпы балы			20	

5-сынып. Дүние жүзі тарихы.

БЖБ 1. «Терімшілер - аңшылардан бастап жер иеленушілер мен мал өсірушілерге дейін» және «Өзен алқаптар өркениеттері» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Неліктен ежелгі адамдар Ласко үңгірінің қабырғаларына сурет салған?
Оқу мақсаты	5.2.1.2 Тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу 5.2.2.3 Ежелгі дүниенің өнеріне сипаттама беру
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Сипаттамалардан тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді табады - Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттамалар мен суреттерден ұғымды анықтайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1-тапсырма.Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы сәйкестендір

Ежелгі діни наным-сенімдер

- 1 Тотемизм
- 2 Анимизм
- 3 Шаманизм
- 4 Фетишизм
- 5 Магия

Ежелі

— алғашқы қауымдық дін формаларының бірі; іс-әрекеттердің (*жеке немесе ұжымдық*) символдық бейнесі.

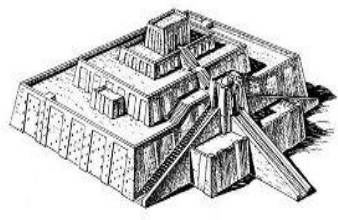
- көбінесе алғашқы қауымдық құрылыс, архаикалық мәдениетіне тән жансыз заттарға қасиетті деп табыну.

-Күн, Ай, жұлдыздар, күн күркіреуі, найзағай, өрт және басқалар сияқты табиғи құбылыстар құдайлар түрінде бейнелеген табиғи политеистік дін.

— заттық дүние құбылыстарының жандылығын білдіретін термин.

— адамдардың өздерін белгілі бір хайуанаттан таралдық деп түсініп, соларға мінәжат етуі.

№	Тапсырма	Ұғымдарды анықта	Сипаттамалар
1			— бұл белгі немесе бір нәрсені шартты бейнелеуде қолданылатын шағын кескін.

2		– б.з.б. 4 – 3-мыңжылдықтарда Алдыңғы <u>Азияда</u> кең тараған көне жазу түрі.
3		– қоғамның материалдық және рухани жетістіктерінің жиынтығы.
4		— белгілі куәлік, құжатты, заңды, қатынас құжаттарын растауға арналған замандастырылған анықтама.
5		— жерді қолдан суландыру. Ауыл шаруашылық өсімдіктерінің бітік болуы үшін жауын-шашын аз жауатын аудандарда егістік жерлерді өзен, көл және жер асты суларымен суландыру.
6		– текше тәрізді тағанға тұрғызылып, биіктеген сайын сүйірлене түсетін <u>параллелепипед</u> немесе қиық <u>пирамидатүрінде</u> қаланған баспалдақты алып мұнаралардың ғылымдағы атауы.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Сипаттамалардан тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді табады	1	Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы тотемизмнің сәйкесін табады	1
		Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы анимизмнің сәйкесін табады	1
		Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы шаманизмнің сәйкесін табады	1
		Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы фетишизмнің сәйкесін табады	1
		Ежелгі діни наным - сенімдерді мағанасына қарай сан арқылы магияның сәйкесін табады	1
Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттамалар мен суреттерден ұғымды	2	Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен 1-ші ұғымды анықтайды	1
		Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен 2-ші ұғымды анықтайды	1
		Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен	1

анықтайды		3-ші ұғымды анықтайды	
		Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен	1
		4-ші ұғымды анықтайды	
		Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен	1
		5-ші ұғымды анықтайды	
		Ежелгі дүние өнеріне қатысты сипаттама мен суреттен	1
		6-ші ұғымды анықтайды	
Жалпы балл			11

БЖБ 2. «Ежелгі Египет»бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Тақырып

Неліктен Египет «Қара жер» деп аталған?

Оқу мақсаты

5.4.1.3 Ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау

Бағалау критерийі

5.2.4.2 Ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау

Білім алушы

- Ежелгі Египеттегі шаруашылық пен қолөнердің анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды
- Ежелгі Египеттегі ғылымдардың пайда болуында, шаруашылық пен әлеуметтік салалардағы өзгерістерді анықтайды

Ойлау дағдыларының деңгейі

Білу және түсіну

Орындау уақыты

Қолдану

20 минут

Тапсырма. 1. Сөйлемдерді мағынасына қарай сәйкестендір.

1	Ніл тасып өзен аңғарын су басады, төменгі Мысыр бойы аңғарын қара балшықты тұнба жабады	A	Сондықтан соғыс барысында олжа ретінде малдарды да айдап келу кең таралды
2	Мысырлықтар аң аулау арқылы азық табу тәсілдерін ертеден-ақ меңгерген	B	Сол себепті «Қара жер» деп аталған
3	Мысырда ірі қара мен ұсақ малдар өсірілді	C	Сондықтан қаз, үйрек, аққу, көгершін өсіретін үлкен құс фермасы болған
4	Қолөнер анағұрлым жақсы дамыды	D	Сондықтан шаруалар арпа, бидай сияқты дәнді дақылдар септі
5	Арнайы канал арқылы Нілмен қосылатын үлкен су қоймасы жасалды	E	Сондықтан металл өңдеу, соғу тәсілі, құю тәсілі, зергерлік жоғары дәрежеге жетті

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

2. Ежелгі Египеттегі ғылымдарды мына суреттерге қарап анықтаңыз

№	Мысырдағы ғылымдар	Анықтап жазыңыз
---	--------------------	-----------------

1		☐	
2		☐	
3		☐	
4		☐	
5		☐	

1. <https://ds03.infourok.ru/uploads/ex/0c04/0000bbcb-fd49c2f0/img3.jpg>
2. <https://ds03.infourok.ru/uploads/ex/0c04/0000bbcb-fd49c2f0/img5.jpg>
3. <https://ds02.infourok.ru/uploads/ex/0039/0003f7d8-078b3ea3/img8.jpg>
4. http://images.myshared.ru/33/1329049/slide_12.jpg
5. http://images.myshared.ru/72/1365308/slide_8.jpg

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі Египеттегі шаруашылық пен қолөнердің анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1	Ежелгі Египеттегі 1-ші шаруашылықты анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1
		Ежелгі Египеттегі 2-ші шаруашылықты анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1
		Ежелгі Египеттегі 3-ші шаруашылықты анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1
		Ежелгі Египеттегі 4-ші шаруашылықты анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1
		Ежелгі Египеттегі қолөнердің анағұрлым жақсы дамығанын анықтайды	1

Ежелгі Египеттегі ғылымдардың пайда болуында, шаруашылық пен әлеуметтік салалардағы өзгерістерді анықтайды	2	1 суреттегі Ежелгі Египеттегі ғылымды анықтайды	1
		2 суреттегі Ежелгі Египеттегі ғылымды анықтайды	1
		3 суреттегі Ежелгі Египеттегі ғылымды анықтайды	1
		4 суреттегі Ежелгі Египеттегі ғылымды анықтайды	1
		5 суреттегі Ежелгі Египеттегі ғылымды анықтайды	1
Жалпы балл			10

БЖБ 3. «Қос дөңгелекті арбалар және империялар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып: Қос дөңгелекті арбаның пайда болуы әлемді қалай өзгертті?
Таяу және Орта Шығыстағы ежелгі империялар неліктен қуатты болды?
Ежелгі Орта Азия империялары қаншалықты қуатты болды?

Оқу мақсаты: 5.3.2.1 Ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану
5.4.1.3 Ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
5.3.2.2 Басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгертерткенін талдау

Бағалау критерийі Білім алушы

- Ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіруде «империя» ұғымын анықтайды
- Орта Азиядағы қуатты империяларды анықтауда шаруашылық жүйесін сипаттайды
- Басқыншылық соғыстардың шаруашылыққа, мәдениетке, тигізген ықпалын анықтауда мемлекеттердің шекараларының өзгеруін талдайды

Ойлау дағдыларының деңгейі Қолдану
Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты 20 минут

Тапсырма

- Берілген ақпаратты құрастыру арқылы «Империя» ұғымын анықтаңыз

Ақпараттар	Анықтама
император, кең байтақ, басқарған, аумақтарды, монархиялық, басып, мемлекет, алған, ірі отаршыл, бөліктер, басып, құрылымының, жер, түрі, жүзінің, әр түрлі	1.....
	2.....

- Берілген сипаттамадан Орта Азиядағы қуатты империяларды анықтауда шаруашылық жүйесін сипаттайды

№	Сипаттамалар	Империялар	Шаруашылық жүйесі
1	Б.з.д. VII ғасырда көптеген аумақты өзіне бағындырып, аса қуатты әскери мемлекетке Азияның оңтүстік-батысындағы ежелгі ел.		
2	Біздің заманымыздан бұрынғы 604 – 562 жылдары көптеген аймақтар жаулау барысында <u>экономикасы</u> күшейіп,		

	Алдыңғы Азиядағы негізгі сауда орталығына айналған мемлекет		
3	Б.з.б. 40 жылдар қарсаңында Кіші Азия мен Сирияны түгел жаулап алып римдіктердің шығыс Жерорта теңізіндегі иелігіне қауіп төндірген мемлекет		
4	Орталық Азиядан б.з.б. 2-мыңжылдық соңында оңтүстік-батыс өңірлерге қоныстанған. Олар Мидия мемлекетінде, Ахемен әулеті құрған мемлекетте негізгі рөл атқарды.		
5	Ежелгі Шығыста, әсіресе, Кіші Азияда 600 жыл бойы жетекші болып, бұл аймақтың дамуында үлкен рөл атқарған мемлекет		

3. Басқыншылық соғыстардың шаруашылыққа, мәдениетке, мемлекеттердің шекараларының өзгеруіне тигізген ықпалын талдаңыз

- 1-дәлел
- 2-дәлел

Шаруашылыққа

- 1-дәлел
- 2-дәлел

Мәдениетке

- 1-себеп
- 2-дәлел

Мемлекет шекарасына

Қорытынды ой:

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіруде «империя» ұғымын анықтайды	1	Ақпаратты құрастыруда империя ұғымының 1-ші сипатын анықтайды	1
		Ақпаратты құрастыруда империя ұғымының 2-ші сипатын анықтайды	1
Орта Азиядағы қуатты империяларды анықтауда шаруашылық жүйесін сипаттайды	2	1-ші сипаттамадан қуатты империяны анықтайды, шаруашылық жүйесін сипаттайды	1
		2-ші сипаттамадан қуатты империяны анықтайды, шаруашылық жүйесін сипаттайды анықтайды	1
		3-ші сипаттамадан қуатты империяны анықтайды, шаруашылық жүйесін	1

		сипаттайды	
		4-ші сипаттамадан қуатты империяны анықтайды, шаруашылық жүйесін сипаттайды	1
		5-ші сипаттамадан қуатты империяны анықтайды, шаруашылық жүйесін сипаттайды	1
Басқыншылық соғыстардың шаруашылыққа, мәдениетке, тигізген ықпалын анықтауда мемлекеттердің шекараларының өзгеруін талдайды	3	Басқыншылық соғыстардың шаруашылыққа тигізген ықпалына 1 дәлел келтіреді	1
		Басқыншылық соғыстардың шаруашылыққа тигізген ықпалына 2 дәлел келтіреді	1
		Басқыншылық соғыстардың мәдениетке тигізген ықпалына 1 дәлел келтіреді	1
		Басқыншылық соғыстардың мәдениетке тигізген ықпалына 2 дәлел келтіреді	1
		Басқыншылық соғыстардың мемлекеттердің шекараларының өзгеруіне 1 себеп келтіреді	1
		Басқыншылық соғыстардың мемлекеттердің шекараларының өзгеруіне тигізген ықпалына 1 дәлел келтіреді	1
		Қорытынды ойын жазады	1
Жалпы балл			14

БЖБ 4.«Ежелгі Үндістан: буддизмнің гүлденуі мен индуизмнің салтанат құруы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Неліктен Ежелгі Үндістанда индуизм буддизмнен басым болды?
Оқу мақсаты	5.1.2.3 Қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін Үндістандағы «касталық жүйе» ұғымын қолдану 5.2.1.3 Ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> «Касталық жүйенің» құрылымын көрсетеді - Ежелгі қоғамның дамуындағы діндердің ықпалын анықтайды
ОДД	Білу. Түсіну.Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма. №1 Үнді қоғамындағы касталық топтарды **қызметі мен ретін** орналастыруда қажетті сөйлемдерді қолданыңыз.

Қажетті сөйлемдер:дін уағыздаушы абыздар, ерікті егіншілер тобы, елді қорғаушы, күзетуші тәртіпті реттеуші топ, ауырда қиын жұмыстарды атқарды.

Касталық топтар	Реті	Қызметі
Брахмандар		
Кшатрийлер		
Шудралар		
Вайштер		

№2 Үнді қоғамындағы діндердің ықпалын кестеге толтырыңыз.

Тапсырма	Индуизм	Буддизм
Мерзімі		
Құдайлары		
Сенімдері		

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
«Касталық жүйенің» құрылымын анықтайды	1	Брахмандардың қызметін біледі	1
		Кшатрийлер қызметін біледі	1
		Шудралар қызметін біледі	1
		Вайштер қызметін біледі	1
		Касталық жүйенің ретін біледі	1
Ежелгі қоғамның дамуындағы діндердің ықпалын сипаттайды	2	Индуизм, буддизм дінін ажыратады.	1
		діндердің қай ғасырда пайда болғанын біледі;	1
		индуизм құдайларын біледі.	1
		буддизм құдайын біледі.	1
		Индуизм сенімдерін біледі	1
		Буддизм сенімдерін біледі	1
Жалпы балл			11

БЖБ 5. «Ежелгі Қытай» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып

Ежелгі Қытайдың ойшылдары нені үйретті?
Ежелгі Қытайдың қандай ғылыми ашулары бүгінгі күнге дейін жетті?

Оқу мақсаты

5.2.3.1 Ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру
5.2.4.2 Ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау

Бағалау критерийі

Білім алушы

- Ежелгі Қытай философтарын көзқарастарымен сипаттайды
- Ғылымдардың пайда болуының шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтайды

Ойлау дағдыларының

Білу және түсіну

деңгейі
Орындау уақыты

Қолдану
20 минут

Тапсырма

1. Ежелгі Қытай философтарын көзқарастарымен анықтаңыз

Ия	Ежелгі Қытай филостарының көзқарастары	Жоқ
	1. Уақыт өте даосизм ілімі легизм іліміне айналады	
	2. Ұлы адам барлық ісін шындыққа сай орындайды-бұл тұжырымды Лао Цзы айтты	
	3. Адам табиғаттың заңдарына қарай өмір сүруі тиіс-бұл тұжырымды Лао Цзы айтты	
	4. Даосизм ілімінің негізін салушы Конфуций	
	5. Легизм негізін салушы-Шан Ян	
	6. Мемлекет-бұл үлкен отбасы» деген көзқарасты Конфуций айтты	

2. Берілген суретті анықтап шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістерге тигізген ғылымдардың ықпалын сипаттап жазыңыз.

Критерий:

1. Суретке сипаттама беріңіз.....
2. Суреттерден ғылым саласын анықтаңыз.....
3. Әлеуметтік өзгеріске ықпалын анықтаңыз.....
4. Шаруашылыққа тигізген ықпалын анықтаңыз.....
5. Қорытынды ой

Бағалау критерийі	Тапсырма	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі Қытай философтарын көзқарастарымен сипаттайды	1	Ежелгі Қытай философтарын 1-ші көзқарасының ия, жоқ арқылы анықтайды	1
		Ежелгі Қытай философтарын 2 -ші	1

		көзқарасының ия, жоқ арқылы анықтайды	
		Ежелгі Қытай философтарын 3-ші көзқарасының ия, жоқ арқылы анықтайды	1
		Ежелгі Қытай философтарын 4-ші көзқарасының ия, жоқ арқылы	1
		Ежелгі Қытай философтарын 5-ші көзқарасының ия, жоқ арқылы анықтайды	1
		Ежелгі Қытай философтарын 6-ші көзқарасының ия, жоқ арқылы анықтайды	1
Ғылымдардың пайда болуының шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтайды	2	Суреттерді анықтайды	1
		Суреттен ғылым саласын анықтайды	1
		Әлеуметтік өзгерістің ықпалын анықтайды	1
		Шаруашылыққа тигізген өзгерістің ықпалын анықтайды	1
		Қорытынды ой	1
Балл саны			11

**БЖБ 6. «Ежелгі Грекия» және «Ежелгі Грекия мәдениеті» бөлімдері бойынша
жиынтық бағалау**

Тақырып	Ежелгі Грекия өркениеті бастауын қайдан алады
Оқу мақсаты	Ежелгі спарта Афиныдан несімен ерекшеленді? 5.3.1.1 Ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау 5.2.3.1 Ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Ежелгі Спарта, Афины мемлекетінің халқының құрамын, басқару жүйесін табыңыз. - Ежелгі Грекия философтардың көзқарастарын сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1 тапсырма: Кестедегі мағлұматтардың ақиқат немесе жалғанын анықта.

№	Мағлұматтар	Ақиқат па?	Жалған ба?
1	Афина азаматтары деп саналатын адамдар Аттиканың қала тұрғындары, еркек адамдар. Өзге қалалардан Афинаға қоныс аударған гректер — метектер және сондай-ақ құлдар эклексиялар болған		
2	Афина мемлекетінің басты билік органдары — халық жиналысы		
3	Халық жиналысы 1 жылда бір рет өткізілді.		
4	Спартаның толық құқылы азаматтары – спарталықтарға мұра ретінде пайдалануға берілді. Жерді басыбайлы құлдар – илоттар өңдеді. Ал Спартаның бұрынғы жергілікті халқы – периэкттер (жеке басы ерікті, бірақ саяси құқы жоқ) қолөнермен және саудамен айналысты.		
5	Спартаның саяси құрылысы рулық-тайпалық сипатта болды. Халық жиналысы (апелла) жоғарғы орган саналды		
6	Спартада екімет алтын және күміс ақшаны қолдануды кеңінен пайдалануға рұқсат берді.		

2 тапсырма:

Ежелгі Грекия философтарының әлем туралы ойларын сипаттап, 1 анықтаманы кестеге жаз.

№	Ежелгі грек философтары	Анықтамалары
1	Демокрит	1
2	Сикрат	1
3	Платон	1
4	Аристотель	1

Бағалау критерийі	Тапсырма	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі Спарта, Афины мемлекетінің халқының құрамын, басқару жүйесін табыңыз	1	1- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
		2- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
		3- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
		4- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
		5- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
		6- мағлұматтың ақиқат немесе жалғанын анықтайды.	1
Ежелгі Грекия философтардың көзқарастарын сипаттайды	2	Демокриттың көзқарасына 1 анықтама жазады.	1
		Сикраттың көзқарасына 1 анықтама жазады	1
		Платонның көзқарасына 1 анықтама жазады.	1
		Аристотельдың көзқарасына 1 анықтама жазады.	1
Жалпы балл			10

БЖБ 7. «Рим империясының гүлденуі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Рим ежелгі дүниенің ең қуатты империясына қалай айналды? Ежелгі римдік қоғамның дамуы мәдениеті арқылы қалай айқындалады?
Оқу мақсаты	5.2.2.3 Ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру 5.1.2.2 Ежелгі дүниедегі құлдықтың ерекшеліктерін сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Ежелгі Римнің әскери өнерінің жетістіктерін терминдермен анықтайды - Рим қоғамының құрамын дұрыс реттілігін көрсетіп, олардың қоғамдағы орнын сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. Ежелгі Римнің әскери жауынгерлері мен қару-жарақтарын көрсететін терминдерді мағынасымен сәйкестендіріңіз.

р/с	Терминдер	Жауабы	Мағынасы
1	Триарилер		А) Жеңіл қаруланған рим жауынгері
2	Велиттер		В) Ауыр қаруланған рим жауынгері
3	Гастрофет (Арбалет)		С) Ежелгі артиллериялық қару түрі
4	Онагр		Д) Катапультидің түрі. Ол таяныштан құралды. Таяныштың көмегімен қаруды бұруға және бүгуге болатын
5	Құршаян (Скорпион)		Е) Құрсақ садағы. Ол ағаштан жасалынған бірнеше тақтайшадан құралды. Төменгі тақтайша тісті тәрізді болған. Үстінгі тақтайша сырғанап, садақтың адырнасына ілінетін

2. Төмендегі ақпаратты қолдану арқылы Рим қоғамының құрамын ретімен орналастырып, сипаттама беріңіз .

№	Ақпараттар	Реттілігі	Сипаттамасы
1	Құлдар		
2	Плебейлер		
3	Сенат		
4	Патрицийлер		
5	Император		

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ежелгі Римнің әскери өнерінің жетістіктерін терминдермен анықтайды	1	Триарилер мағынасын сәйкестендіреді	1
		Велиттер мағынасын сәйкестендіреді	1
		Гастрофет (Арбалет) мағынасын сәйкестендіреді	1
		Онагр мағынасын сәйкестендіреді	1
		Құршаян (Скорпион) мағынасын сәйкестендіреді	1
Рим қоғамының құрамын дұрыс реттілігін көрсетіп, олардың қоғамдағы орнын сипаттайды	2	1-ші ақпараттың реттілігін анықтап, сипаттама береді	1
		2-ші ақпараттың реттілігін анықтап, сипаттама береді	1
		3-ші ақпараттың реттілігін анықтап, сипаттама береді	1
		4-ші ақпараттың реттілігін анықтап, сипаттама береді	1
		5-ші ақпараттың реттілігін анықтап, сипаттама береді	1
Жалпы балл			10

**«Дүниежүзі тарихы» пәнінен 1-тоқсан бойынша
жиынтық бағалау тапсырмалары**

1-тапсырма. Алғашқы қоғамдық бірлестіктерді анықтамаларымен «+» белгісі арқылы сәйкестендіріп белгілеңіз.

қ/с	Анықтамалар	Тобыр	Ру	Қауым	Тайпа
1.	Бірлесіп еңбек ететін туыстар ұжымы				
2.	Туыстас бірнеше ру бірлестіктер				
3.	Рулық- туыстық байланыстар негізіндегі әлеуметтік ұйымдастық.				
4.	Уақытша топтасқан адамдардың жиыны				

[4]

2-тапсырма. Ежелгі діни наным-сенімдерді анықтамасымен сәйкес жауапты табыңыз.

№	Анықтамасы	Ұғымдар
1.	Рух пен жанның өлгеннен кейін өмір сүреді деп сену	А) Тотемизм
2.	Адамдардың кейбір тобы өздерінің арғы тегін жануарлармен байланыстыруы	В) Фетишизм
3.	Ежелгі адамдардың жансыз заттарға табынуы	С) Магия
4.	Сиыну және дуалау іс әрекеттері арқылы айналаға әсер ету	Д) Анимизм

1-	2-	3-	4-
----	----	----	----

[4]

3-тапсырма. Ежелгі өркениеттердің шаруашылық түрлерін суреттерді пайдалана отырып, кестеге сипаттама жазыңыз.

Шаруашылық түрлері	Сипаттамасы
1. 	
2. 	
3. 	
4. 	

[4]

4- тапсырма. Төменде берілген суреттерден Хуфу пирамидасы мен Тутанхамон мазарын ажыратып, уақыты, орналасқан аймағы мен ерекшеліктерін кестеге толтырыңыз.

1. http://4.bp.blogspot.com/_q2JF5kFueVE/TMTmaSNj_4I/AAAAAAAAAOO4/ecX5xSg9gRQ/s1600/P1040194.JPG	2. https://naked-science.ru/sites/default/files/field/image/pyramid_of_cheops_giza_egypt.jpg
--	---

к/с	Пирамида мен мазардың атауы	Құрылу уақыты	Орналасқан аймағы	Ерекшеліктері
1.				
2.				

[8]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат										
1.	1. Ру - бірлесіп еңбек ететін туыстар ұжымы. 2. Тайпа - туыстас бірнеше ру бірлестіктер. 3. Қауым - рулық-туыстық байланыстар негізіндегі әлеуметтік ұйымдастық. 4. Тобыр - уақытша топтасқан адамдардың жиыны.	4											
2.	1.Д 2. А 3. В 4. С	4											
3.	<table><tr><td>Шаруашылық түрлері</td><td>Сипаттамасы</td></tr><tr><td>1.Мал шаруашылығы</td><td>Мал бағудың маңызы зор болды. Қой мен ешкі, сиыр, жылқы, түйе өсірілді.</td></tr><tr><td>2.Егіншілік</td><td>Бұл аймақтарда егістік гүлдене түсті. Жерді жыртып, егін екті. Егістік жерлерге жауапкершілікпен қараған.</td></tr><tr><td>3.Сауда</td><td>Сауда керуендерінде жүк тасу үшін түйе пайдаланылды. Саудагерлер елдерді еркін аралау арқылы сауданы дамытты.</td></tr><tr><td>4.Қолөнер</td><td>Қолөнер жақсы дамыған. Алтыннан жасалған заттар ерекше көзге түскен. Мыс пен темірден түрлі еңбек құралдары, қарулар жасады.</td></tr></table>	Шаруашылық түрлері	Сипаттамасы	1.Мал шаруашылығы	Мал бағудың маңызы зор болды. Қой мен ешкі, сиыр, жылқы, түйе өсірілді.	2.Егіншілік	Бұл аймақтарда егістік гүлдене түсті. Жерді жыртып, егін екті. Егістік жерлерге жауапкершілікпен қараған.	3.Сауда	Сауда керуендерінде жүк тасу үшін түйе пайдаланылды. Саудагерлер елдерді еркін аралау арқылы сауданы дамытты.	4.Қолөнер	Қолөнер жақсы дамыған. Алтыннан жасалған заттар ерекше көзге түскен. Мыс пен темірден түрлі еңбек құралдары, қарулар жасады.	4	Сұрақтың жауабының мағынасына сәйкес дұрыс жауаптары қабылданады
Шаруашылық түрлері	Сипаттамасы												
1.Мал шаруашылығы	Мал бағудың маңызы зор болды. Қой мен ешкі, сиыр, жылқы, түйе өсірілді.												
2.Егіншілік	Бұл аймақтарда егістік гүлдене түсті. Жерді жыртып, егін екті. Егістік жерлерге жауапкершілікпен қараған.												
3.Сауда	Сауда керуендерінде жүк тасу үшін түйе пайдаланылды. Саудагерлер елдерді еркін аралау арқылы сауданы дамытты.												
4.Қолөнер	Қолөнер жақсы дамыған. Алтыннан жасалған заттар ерекше көзге түскен. Мыс пен темірден түрлі еңбек құралдары, қарулар жасады.												
4.	<table><tr><td>Пирамидалардың атауы</td><td>Уақыты</td><td>Орналасқан жер аумағы</td><td>Ерекшеліктері</td></tr><tr><td>1.Тутанхамон</td><td>Б.з.б. 1332-1323ж.</td><td>Луксор маңында патшалар жазығында орналасқан</td><td>Екі жасырын бөлмесі болған. Табыты алтынмен апталған.</td></tr></table>	Пирамидалардың атауы	Уақыты	Орналасқан жер аумағы	Ерекшеліктері	1.Тутанхамон	Б.з.б. 1332-1323ж.	Луксор маңында патшалар жазығында орналасқан	Екі жасырын бөлмесі болған. Табыты алтынмен апталған.	8	Білім алушының сұраққа сәйкес басқа да дұрыс жауаптары қабылданады.		
Пирамидалардың атауы	Уақыты	Орналасқан жер аумағы	Ерекшеліктері										
1.Тутанхамон	Б.з.б. 1332-1323ж.	Луксор маңында патшалар жазығында орналасқан	Екі жасырын бөлмесі болған. Табыты алтынмен апталған.										

	2.Хуфу	Б.з.б. 2600ж.	Каир қаласының маңында Гизада орналасқан.	Ең биік «Ұлы пирамида» деп аталады. Оның биіктігі 146 метр. Әлемдегі жеті кереметтің бірі.		
Жалпы балл					20	

**Дүниежүзі тарихы бойынша 2-тоқсанның жиынтық бағалау
тапсырмалары**

Тапсырма

1. ПТМС формуласы арқылы «Басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын өзгерткенін талдау

«ПТМС» формуласы

Тақырып Басқыншылық соғыстар нәтижесі мемлекет шекарасын өзгертті/ өзгертпеді

- *Бірінші сөйлем* «Менің ойымша, ... »
- *Екінші сөйлем* «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »
- *Үшінші сөйлем* «Оны мен мына 2 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»
- *Соңғы сөйлем* «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім

[7]

2. Суретті қолдануда ежелгі өркениеттердің шаруашылық түрін анықтап, жүйесін сипаттаңыз

		
http://sarrest.ru/wp-content/uploads/2014/11/ppX0GBChc2.jpg	https://www.wikireading.ru/img/406928_43_i_253.jpg	http://images.myshared.ru/5/433750/slide_7.jpg
1.	1.	1.
2.	2.	2.
Шаруашылықтың дамуының себебі:		
Шаруашылықтың даму салдары:		
Қорытынды:		

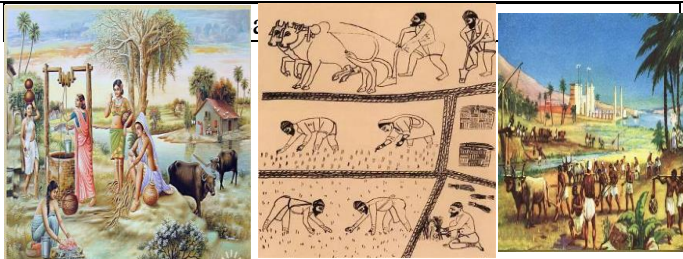
[9]

3.Тапсырма: Төмендегі ғылым салаларының пайда болуын қолдану арқылы шаруашылық пен қоғамға ықпалын интерпретациялап кестені толтырып, қорытынды ойларыңды жазыңдар:

Ғылым саласы	Қоғам мен шаруашылыққа әсерін интерпретациялау
Астрономия	
Математика	
Медицина	
Қорытынды ой:	

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап			Балл	Қосымша ақпарат
1	Эссе Б.з.б.VI ғасырда Парсы империясының шегарасы шығыста Орта Азияға, батысы Жерорта теңізімен Мысырға дейінгі аралықты алып жатты.. Оңтүстік – батыс Азияда бірнеше мемлекет әр кезеңінде өктемдік етіп отырды. Жаңадан құрылып отырған ірі мемлекеттердің тағдыры да тұрақты болмады. Ол аймақтағы мемлекеттердің шегараларының өзгеріп отыруына әкелді.Б.з.б. VIII-VII ғ Ассирияға солтүстігінде Урарту, оңтүстігі Мысыр жері, батысы Жерорта теңізі мен шығысы Мидияға дейінгі аумақ бағыныштыболды. Осылайша, жаулаушылық жорықтар мен жаңа аймақтарды бағындыру барысында мемлекеттік шегаралар өзгеріп отырды.			1	Басқыншылық соғыстар нәтижесі мемлекет шекарасын өзгертуін бағалауда позициясын таңдайды
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесін өз ойы арқылы сипаттайды
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесін анықтайды
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесіне 1-дәлел келтіреді
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесіне 2-дәлел келтіреді
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесіне 1-дәйек келтіреді
				1	Басқыншылық соғыстар нәтижесіне қорытынды ой жазады
2				9	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамең жазылса қабылданады
	1. су шығаратын шеңберлі шығырлар жасады	1. Суландыру жүйелерін салды	1. дамыған қалалардың болуы		
	2. арықтарды, каналдарды иемденді	2.егіншілікпен айналысты	2. жақсы жасақталған әскер		
	Шаруашылықтың дамуының себебі:Өзен				

	 Шаруашылықтың даму салдары: Өзен арқылы сауда қарым-қатынасы орнады Қорытынды: Ежелгі үндістанда шаруашылықтың дамуы билеушіге байланысты болды. Әділ басқару жүйесі орын алғандықтан.												
3	<table><tr><td>Ғылым саласы</td><td>Қоғам мен шаруашылыққа әсерін интерпретациялау</td></tr><tr><td>Астрономия</td><td>Үнділіктер жыл санау бойынша бір жыл 360 күнге, ол 12 айға, әрбір ай 30 күнге бөлінді, V-VI ғ үнді оқымыстылары жерді шар тәрізді екенін білді.</td></tr><tr><td>Математика</td><td>Ауа райындағы өзгерістер, шаруашылық қажеттіктерін жұлдызнамашылық пен есептеу бағытындағы білімді жетілдірді.</td></tr><tr><td>Медицина</td><td>Ежелгі Үнділердің қасиетті кітабында әртүрлі аурулардың атауы кездесті. Сары ауру, буын ауру, бас ауру, алапес т.б.</td></tr><tr><td colspan="2">Қорытынды: Ежелгі Үнді мәдениетінің басқаларға ұқсамайтын ерекшелігі ертеден ақ халықтар аузында аңыз болып келеді.</td></tr></table>	Ғылым саласы	Қоғам мен шаруашылыққа әсерін интерпретациялау	Астрономия	Үнділіктер жыл санау бойынша бір жыл 360 күнге, ол 12 айға, әрбір ай 30 күнге бөлінді, V-VI ғ үнді оқымыстылары жерді шар тәрізді екенін білді.	Математика	Ауа райындағы өзгерістер, шаруашылық қажеттіктерін жұлдызнамашылық пен есептеу бағытындағы білімді жетілдірді.	Медицина	Ежелгі Үнділердің қасиетті кітабында әртүрлі аурулардың атауы кездесті. Сары ауру, буын ауру, бас ауру, алапес т.б.	Қорытынды: Ежелгі Үнді мәдениетінің басқаларға ұқсамайтын ерекшелігі ертеден ақ халықтар аузында аңыз болып келеді.		4	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразалармен жазылса қабылданады
Ғылым саласы	Қоғам мен шаруашылыққа әсерін интерпретациялау												
Астрономия	Үнділіктер жыл санау бойынша бір жыл 360 күнге, ол 12 айға, әрбір ай 30 күнге бөлінді, V-VI ғ үнді оқымыстылары жерді шар тәрізді екенін білді.												
Математика	Ауа райындағы өзгерістер, шаруашылық қажеттіктерін жұлдызнамашылық пен есептеу бағытындағы білімді жетілдірді.												
Медицина	Ежелгі Үнділердің қасиетті кітабында әртүрлі аурулардың атауы кездесті. Сары ауру, буын ауру, бас ауру, алапес т.б.												
Қорытынды: Ежелгі Үнді мәдениетінің басқаларға ұқсамайтын ерекшелігі ертеден ақ халықтар аузында аңыз болып келеді.													
Жалпы балл		20											

«Дүниежүзі тарихы» пәнінен III-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары
Тапсырма.

1. Ұлы ғұламаларды көзқарастарымен сәйкестендіріңіз.

1 Конфуций – ежелгі қытай философиясы	А. Адам табиғаттың заңдарына сай өмір сүруі керек
---	--

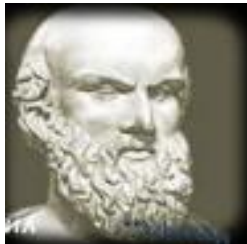
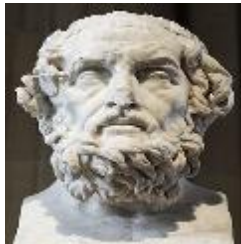
2. Лао Цзы – даосизмнің негізін қалаушы	В.Барлық адам келесі ережелерді ұстанады:балалар –ата-аналарына, кішілер –үлкендерге, жұбайы – жолдасына, қызметшілер –басшысына, адам –борыш міндетіне бағынуы тиіс.
3. Платон	С. Оның ойынша,заң қорқыныш ұялатушы, ескерту жасаушы террор болып шығады.
4. Шан Янь	Д.Философ биліктің «дұрыс және «бұрыс» түрлерін ажыратқан.Басқарудың жетілген түрі ретінде «политияны» анықтаған
5 Сократ	Е. Мінсіз қоғам азаматына қажетті төрт негізгі қасиетті анықтап берді:олар даналық,ержүректілік,кішіпейілділік
6 Аристотель	Ғ. Өзі туралы «Менің білетінім-ештеңе білмейтінім» деген

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

[6]

2. Суретте берілген өнер түрлерін ақпарат мазмұнына қарай сәйкестендіріңіз

А) Бұл өнер ескерткіші Олимпия қаласындағы ғибадатхана ішінде орналасқан.Оны б.з.д V ғ ежелгі дәуір шебері Фидий жасаған.Биіктігі 17 метр, материалы ретінде алтын, піл сүйегі мен бағалы тастар қолданылған.Бұл ескерткіш соғыс жылдарында қиратылған және бүгінге дейін сақталмаған. В) Онда актерлер көрініс қоятын.Онда барлық рөлді ер адамдар ғана ойнайтын.Актерлер бетперде киіп, өнерлерін ортаға салған.Көріністер таңғы уақыттан кешке дейін өтетін С) Кіші Азияның Эфес қаласында салынған. Ежелгі гректерде аңшылық құдайы ретінде танылған тұлғаға арналған. Көне заманда ең маңызды күнкөріс көзін жебеуші аңшылық құдайының қаншалықты сыйлы, құрметті екені өзінен-өзі түсінікті. Д). Белгілі деректемеде өнер туындысы <u>Крит</u> сәулет өнеріндегі ең танымал ескерткіш болып табылады.Оның аумағы — 16 000 шаршы метр. Мұның ішіндегі тіреуіш
--

колонналардың ағаштан жасалғаны, сарайда су құбырын жүргізу жүйесі де ойластырылғаны дәлелденген. Е) Суретте көрсетілген өнер ескерткіші б.з.д V ғасырда салынған. Ол Акропольде – Афинының орталығында, берік қамалмен қоршалған бөлігінде орналасқан. Ғ) Ол бірінші грек драматургі, «трагедия атасы». Трагедиялық ақындардың мүшәйрасына 13 рет қатысып, бәрінде де жұлдеге ие болған, б.з.б. V ғасырдағы афиндық атақты үш трагик ақындардың бірі. 70 трагедия мен 20 сатиралық шығарма жазған. Г) Ол б.з.д. VIII ғасыр өмір сүріп, ғажайып поэмаларын сыйлаған. «Иллиада» және «<u>Одиссей</u>» эпикалық поэмаларының материалдары археологиялық қазбалардан табылған. Осы кезеннің атауының өзі осы ақынның атымен аталуы бекер емес.			
			
1	2	3	4
Е.	Ғ.	А.	Г.
			
5	6	7	
С.	Д.	В.	
Қорытынды ой:			

[8]

1. Өз біліміңізді пайдалана отырып «Александр Македонский жорықтары әлемді қалай өзгертті?» тақырыбында ПТМС формуласы бойынша сипаттама беріңіз

Эссе критерийлері:

Тақырып «Македонский жорықтары әлемді өзгертті /өзгертпеді» [1]

- Бірінші сөйлем «Менің ойымша,.....» [1]
- Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін.....» [1]
- Үшінші сөйлем «Оны мен мына 2 дәлел арқылы келтіре алмын» [2]
- Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім»

[1]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1.	1-B 2-A 3-E 4-C 5-F 6-D	6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
2.	 1-E Парфенон ғибадатханасы 2-F Эсхил 3-A Зевстің мүсіні 4-G Гомер 5-C Артемида мүсіні 6-D Кносс сарайы 7-B Ежелгі грек театры Қорытынды ой: Ежелгі грек жері өнер мен мәдениеттің отаны болды. Онда әдебиет пен қатар театр, мүсін, сәулет өнерлері дамыды	1 1 1 1 1 1 1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
3	Эссе А.Македонский жорықтары әлемді өзгертті. Ол әлемдік держава басшысы, адамзат тарихындағы ең ұлы қолбасшылардың бірі болды. Оның басқыншылық соғыстары жаңа империялардың пайда болып, шекараларының өзгеруіне әкелді. Кіші Азия және Орта Азия, Жерорта теңіз жағалауындағы жерлерге Финикияға жаулаушылық жорықтар жасады. Парсы, Бактрия, Соғды елдерін өзіне қаратты. Әскери күштің арқасында тәуелді аймақтарға ие болды. А.Македонский көрнекті қолбасшы және билеуші ретінде әлемге танылды.	1 1 1 1 1	А.Македонский жорығы әлемді өзгертті позициясын таңдады. А.Македонский жорығына өз ойын білдірді А.Македонский жорығы барысындағы өзгерістерді анықтайды А.Македонский жорығына 1-ші дәлел келтіреді А.Македонский жорығына 2-ші дәлел келтіреді
		1	А.Македонский

			жорығына қорытынды ой жазады
Жалпы балл			20

5-сынып. «Дүниежүзі тарихы» пәнінен ІҮ-тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

Тапсырма:

1. Рим империясының қалыптасуының алғышарттарын таңдап, шаршы ішіне жинақтаңыз.

Артық анықтамаларды сыртында қалдырыңыз

1. Римнің негізі б.з.д 754-753 ж.ж қаланды.
2. Римдегі бірегей ескерткіштердің бірі-Колизей.
3. Римнің алғашқы патшасы Ромуль болды.
4. Жоғарғы білім беру жүйесі заң және медицина мектептері болды.
5. Рим республикасында заңдар халық жиналысында талқыланды және сенатта бекітілді.
6. Жаулаушылық соғыстардың нәтижесінде ұлы империяға айналды.
7. Помпей қаласында тұрғындарға қолайлы жағдай жасалды
8. Рим күшейіп, Македония, Грекия, Испанияны жаулап алды.
9. Карфагеннің қираған орнын Римдіктер соқамен жыртып тастады.
10. Б.з.д I ғасырда Рим империяға айналды.
11. Құлдардың қозғалысы аяусыз басып жанышталды.
12. «Барлық адамды қанағаттандыратын заң жоқ» Рим тарихшысы Т.Ливий
13. II ғ аяғында Рим империясында дағдарыс басталды.

2. Кестеде берілген анықтамаға сәйкес ұғымдарды көрсетіңіз .

<i>К/с</i>	<i>Анықтамасы</i>	<i>Ұғымы</i>
1	Римнің жергілікті халқы, көптеген құқықтарға ие адамдар тобы	
2	Римге сырттан келгендер, құқықтары шектеулі болған адамдар тобы	
3	лауазымды тұлғалар сайланатын басқару жүйесі	
4	ешқандай құқығы жоқ адамдар тобы	
5	плебейлердің құқығын жақтайтын, сенат пен магистрлердің қаулысына шек қоятын қызмет түрі	
6	жерді жалға алған шаруалар	

3.Төменде берілген сурет бойынша жорамал сұрақтарға сипаттама беріңіз:

https://yandex.kz/images/search?pos=0&img_url=https%3A%2F%2Fupload.wikimedia.org%2Fwikipedia%2Fcommons%2Fthumb%2F6%2F69%2FSales_contract_Shuruppak_Louvre_AO3760.jpg%2F600px-Sales_contract_Shuruppak_Louvre_AO3760.jpg&text=%D1%81%D1%8B%D0%BD%D0%B0%20%D0%B6%D0%B0%D0%B7%D1%83%D1%8B%20%D1%84%D0%BE%D1%82%D0%BE&lr=221&rpt=simage

Бақылау сұрақтары: Суреттен нені көре аламыз?	Талдау сұрақтары: Жекелеген әріптерден құралған жазу тұңғыш рет қай елде қалыптасты?
Проблеманы шешетін сұрақтар: Неліктен жазу адамның ең маңызды жетістіктерінің біріне жатқызылды?	Айрықша сұрақтар: Неліктен жазудың ойлап табылуы мәдени мұраның қатарына жатады?
Қиял-ғажайып сұрақтар: Егер ежелгі Римге барсаңыз жазудың дамуына қандай үлес қосар едіңіз?	

Балл қою кестесі

Тапсырма түрі №	Жауап			Балл	Қосымша ақпарат
1	1. Римнің негізі б.з.д 754-753 ж.ж қаланды.			1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	2. Римдегі бірегей ескерткіштердің бірі-Колизей.			1	
	Римнің алғашқы патшасы Ромуль болды.			1	
	3. Рим республикасында заңдар халық жиналысында талқыланды және сенатта бекітілді.			1	
	4. Жаулаушылық соғыстардың нәтижесінде ұлы империяға айналды.			1	
	5. Рим күшейіп, Македония, Грекия, Испанияны жаулап алды.			1	
	6. Карфагеннің қираған орнын Римдіктер соқамен жыртып тастады.			1	
	7. Б.з.д I ғасырда Рим империяға айналды.			1	
	8. «Барлық адамды қанағаттандыратын заң жоқ» Рим тарихшысы Т.Ливий			1	
2					Бір дұрыс
	Қ/с	Анықтамасы	Ұғымы		

	1	Римнің жергілікті халқы, көптеген құқықтарға ие адамдар тобы	Патрицилер	1	жауапқа 1 балл						
	2	Римге сырттан келгендер, құқықтары шектеулі болған адамдар тобы	Плебейлер	1							
	3	лауазымды тұлғалар сайланатын басқару жүйесі	Консул	1							
	4	ешқандай құқығы жоқ адамдар тобы	Құлдар	1							
	5	плебейлердің құқығын жақтайтын, сенат пен магистрлердің қаулысына шек қоятын қызмет түрі	Сенат	1							
	6	жерді жалға алған шаруалар	Колондар	1							
3	<table><tr><td>Бақылау сұрақтары: Суреттен нені көре аламыз? Сына жазуы</td><td>Талдау сұрақтары: Жекелеген әріптерден құралған жазу тұңғыш рет қай елде қалыптасты? <i>Ежелгі Египет пен Қытай</i></td></tr><tr><td>Проблеманы шешетін сұрақтар: Неліктен жазу адамның ең маңызды жетістіктерінің біріне жатқызылды? <i>Жазу адамның бірегей өнертабысы.</i></td><td>Айрықша сұрақтар: Неліктен жазудың ойлап табылуы мәдени мұраның қатарына жатады? <i>Мәдени мұра-бұл өткеннен қалған мұра. Ол келесі ұрпаққа аса құнды аманат ретінде қалдырылады. Жазу да өткеннен қалған аса құнды мұра</i></td></tr><tr><td colspan="2">Қиял-ғажайып сұрақтар: Егер ежелгі Римге барсаңыз жазудың дамуына қандай үлес қосар едіңіз?</td></tr></table>			Бақылау сұрақтары: Суреттен нені көре аламыз? Сына жазуы	Талдау сұрақтары: Жекелеген әріптерден құралған жазу тұңғыш рет қай елде қалыптасты? <i>Ежелгі Египет пен Қытай</i>	Проблеманы шешетін сұрақтар: Неліктен жазу адамның ең маңызды жетістіктерінің біріне жатқызылды? <i>Жазу адамның бірегей өнертабысы.</i>	Айрықша сұрақтар: Неліктен жазудың ойлап табылуы мәдени мұраның қатарына жатады? <i>Мәдени мұра-бұл өткеннен қалған мұра. Ол келесі ұрпаққа аса құнды аманат ретінде қалдырылады. Жазу да өткеннен қалған аса құнды мұра</i>	Қиял-ғажайып сұрақтар: Егер ежелгі Римге барсаңыз жазудың дамуына қандай үлес қосар едіңіз?		5	сұрақтың мағынасына сай жауаптар қабылданады
Бақылау сұрақтары: Суреттен нені көре аламыз? Сына жазуы	Талдау сұрақтары: Жекелеген әріптерден құралған жазу тұңғыш рет қай елде қалыптасты? <i>Ежелгі Египет пен Қытай</i>										
Проблеманы шешетін сұрақтар: Неліктен жазу адамның ең маңызды жетістіктерінің біріне жатқызылды? <i>Жазу адамның бірегей өнертабысы.</i>	Айрықша сұрақтар: Неліктен жазудың ойлап табылуы мәдени мұраның қатарына жатады? <i>Мәдени мұра-бұл өткеннен қалған мұра. Ол келесі ұрпаққа аса құнды аманат ретінде қалдырылады. Жазу да өткеннен қалған аса құнды мұра</i>										
Қиял-ғажайып сұрақтар: Егер ежелгі Римге барсаңыз жазудың дамуына қандай үлес қосар едіңіз?											

6 СЫНЫП БӨЛІМ БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

БЖБ 1. «VI – IX ғасырлардағы Қазақстан» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып

Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер. Көне түркі жазуы

Оқу мақсаты

6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
6.2.3.1 Көне түркі жазуының тарихи маңызын түсіндіру

Бағалау критерийі*Білім алушы*

- VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайды
- Көне түркі жазуының тарихи маңыздылығын суреттен, деректен, ескерткіш құндылығынан анықтайды

Ойлау

Қолдану

дағдыларының деңгейі**Орындау уақыты** 20 минут

1-тапсырма. VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін сипаттап жазып, 1 ұқсастық және 1 айырмашылығын жаз.

Мемлекеттер	Даму ерекшеліктеріне сипаттама
Түрік қағанатына	
Түргеш қағанаты	
Оғыз мемлекеті	
1 ұқсастық	
1 айырмашылық	
Қорытынды ой	

2-тапсырма. Берілген суретті қолданып көне түркі жазуының тарихи маңыздылығын анықтап, сұрақтарға жауап жазыңыз:

 [Н.Бакина, Н.Жанақова Оқулық, Алматы «Атамұра» 2017.]	1. Суреттен қандай әрекетті анықтадыңыз?

	2. Жазу қандай қажеттіліктен туындады деп ойлайсыз?

3. Көне түркі жазуы ескерткіштерінің құндылығы неде?	

Қорытынды ой	

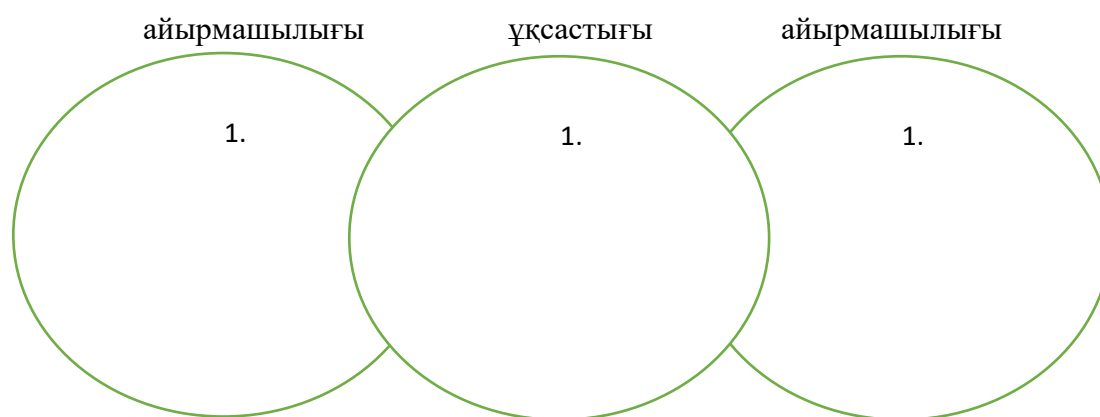
Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		<i>Білім алушы</i>	
VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын	1	Түрік қағанатының даму ерекшелігін сипаттайды	1
		Түргеш қағанатының даму ерекшелігін сипаттайды	1
		Оғыз мемлекетінің даму ерекшелігін сипаттайды	1

сипаттайды		Мемлекеттердің дамуындағы 1-ұқсастығын жазады;	1
		Мемлекеттердің дамуындағы 1айырмашылығын жазады;	1
		Қорытынды ой жазады	1
Көне түркі жазуының тарихи маңыздылығын анықтайды	2	Суретте болып жатқан жағдайды сипаттайды	1
		Ерте ортағасырлық мемлекеттерде жазудың пайда болуы туралы деректер жазады	1
		Ежелгі түрік жазуы ескерткіштерінің құндылығын көрсетеді	1
		Қорытынды ой	1
Жалпы балл			10

БЖБ 2. «Х ғасыр – XIII ғасырдың басындағы Қазақстан» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	1. Х ғасыр - XIII ғасырдың басындағы Қазақстан территориясындағы саяси процестер. 2. Орта ғасырлық Қазақстанның экономикалық және мәдени дамуына Ұлы Жібек жолының ықпалы. 3. Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті
Оқу мақсаты	6.3.1.3 Х ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау 6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала мәдениетінің дамуына әсерін анықтау 6.2.2.4 Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде М.Қашғари, Ж.Баласағұни және А.Яссауи еңбектерінің тарихи құндылығын түсіндіру
Бағалау критерийі	<i>Білімалушы</i> 1. ҚараханжәнеҚыпшақмемлекеттерініңдаму ерекшеліктері мен ұқсастықтарынажыратады 2. ҰлыЖібекжолыныңқаламәдениетініңдамуынаәсерінанықтайды 3. Түркікезеңіндегіқоғамдыбейнелеудеғұламалардың еңбектерініңтарихи құндылығын түсіндіреді
Ойлау дағдысының деңгейлері	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1 тапсырма. Венн диаграммасы арқылыҚарахан және Қыпшақ мемлекеттерінің даму айырмашылықтарымен ұқсастығын ажыратыңыз.

2 тапсырма А) X-XIII ғасырларда Ұлы жібек жолының бойында орналасқан ірі сауда орталықтары болған қалаларды

көрсетіңіз

https://cs6.pikabu.ru/post_img/2017/08/28/7/1503915295170523391.png

Ә) Қала мәдениетінің дамуына әсер еткен үш дәйек келтіріңіз.

1

2

3

3 тапсырма

а) XI-XII ғасырларға тән еңбектердің авторларынан анықтаңыз

X-XIII ғасырларда ғұламалардың еңбектері	Ғұламалар
«Диуани-Хикмет»	
«Құтты білік»	
«Түрік тілінің сөздігі»	

ә) Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде анықталған ғұламалардың еңбектерінің тарихи құндылығын жазыңыз.

1.....2.....

 3.....

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Қарахан және Қыпшақ мемлекеттерінің даму ерекшеліктері мен ұқсастықтарын ажыратады	1	Қыпшақ және Қарахан мемлекеттерінің басқарудағы 1 ұқсастығын ажыратады	1
		Мемлекетті нығайтуда Қарахан мемлекетінің 1 ерекшелігін ажыратады	1
		Мемлекетті нығайтуда Қыпшақ мемлекетінің 1 ерекшелігін ажыратады	1
Ұлы Жібек жолының қала мәдениетінің дамуына әсерін	2	Ұлы жібек жолының бойында орналасқан ірі сауда орталықтары болған қалаларды көрсетеді	1
		Қала мәдениетінің дамуына әсер еткен 1-ші	1

анықтайды		дәйеккелтіреді	
		Қала мәдениетінің дамуына әсер еткен 2-шідәйек келтіреді.	1
		Қала мәдениетінің дамуына әсер еткен 3-ші дәйек келтіреді.	1
Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде ғұламалардың еңбектерініңтарихи құндылығын түсіндіреді	3	XI-XII ғасырларда еңбектердің авторларын анықтайды	1
		Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде 1-ші ғұламаның еңбегінің құндылығын сипатайды	1
		Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде 2-ші ғұламаның еңбегінің құндылығын сипатайды	1
		Түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде 3-ші ғұламаның еңбегінің құндылығын сипатайды	1
Жалпы балл			11 балл

БЖБ 3. «XIII – XV ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақстан» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Монғол империясының құрылуы. Ақ Орда
Оқу мақсаты	6.2.2.3 Көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау 6.3.2.5 Тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII – XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы саясатын түсіндіру
Бағалау критерийлері	Білім алушы • Көшпелілердің әскери өнерінің жетістіктерін анықтайды • Тарихи тұлғалардың сыртқы саяси бағытын айқындап, тарихи оқиғалардың өзара байланысын сипаттайды.
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут
Тапсырма	

- Берілген кестеден бірдей белгімен белгіленген әріптерді табу арқылы монғол әскерінің жеңіске жетуінің 2 себебін анықтаңыз.

т 	т 	ә 	т 	е 	ә 	с
м 	р 	к 	е 	і 	х 	е
т 	н 	р 	р 	и 	і 	д
е 	к 	п, 	и 	й 	а 	

- себеп _____
- себеп _____

2. Концептуалды кесте арқылы тарихи тұлғалардың сыртқы саясатының бағытын айқындап, тарихи оқиғалардың өзара байланысын сипаттаңыз. 2

Тарихи тұлға	Сыртқы саясаты
Ұрыс хан	1. 2.
Әмір Темір	1. 2.
Тоқтамыс	1. 2.
Тарихи оқиғалардың өзара байланысы	1. 2.

Бағалау критерийлері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
Монғол әскерінің жеңіске жету себептерін анықтайды	1	Монғол әскерінің жеңіске жетуінің 1-ші себебін анықтайды.	1
		Монғол әскерінің жеңіске жетуінің 2-ші себебін анықтайды.	1
Тарихи тұлғалардың ішкі және сыртқы саяси бағытын айқындап, тарихи оқиғалардың өзара байланысын сипаттайды.	2	Ұрыс ханның 1-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Ұрыс ханның 2-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Әмір Темірдің 1-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Әмір Темірдің 2-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Тоқтамыстың 1-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Тоқтамыстың 2-ші сыртқы саяси бағытын айқындайды.	1
		Тарихи оқиғалардың өзара 1-ші байланысын сипаттайды	1
		Тарихи оқиғалардың өзара 2-ші байланысын сипаттайды	1
Жалпы балл			10

БЖБ 4. «Қазақ халқының қалыптасу процесінің аяқталуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырып	Қазақ халқының қалыптасу процесінің аяқталуы
Оқу мақсаты	6.1.1.3 Ежелгі және орта ғасырлар тарихының оқиғалары арасында байланыс орнату арқылы қазақ халқы қалыптасуының негізгі кезеңдерді анықтау 6.1.1.4 «Қазақ» этнонимінің мағынасын түсіндіру
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> • Қазақ халқы қалыптасуының негізгі кезеңдерін интерпретациялайды. • «Қазақ» этнонимі туралы пікірлерді жіктейді.

Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 инут

1- тапсырма: Берілген сөздерден сөйлем құра.

-ҚАЛЫПТАСТЫ

- XV-XVI

- ХАЛЫҚ

- ҒАСЫРЛАРДА

- РЕТІНДЕ

- ХАЛҚЫ

- ДЕРБЕС

- ҚАЗАҚ

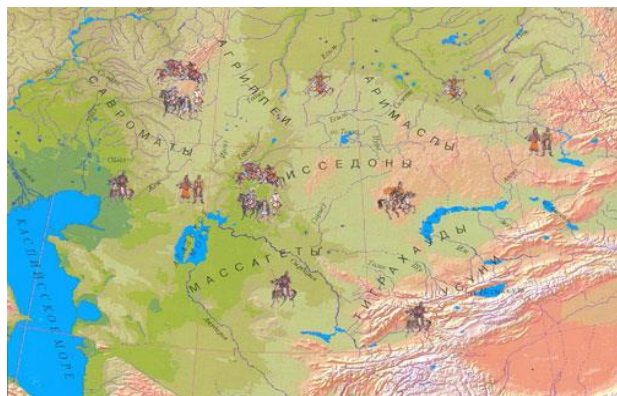
2-тапсырма. Сұрақтарға жауап беруде төмендегі картаны қолданыңыз.

- Қазақстанның Ежелгі ғасыры мен орта ғасырындағы кезеңді салыстырғанда қандай өзгерістер орын алған?

- Бұл карталарда Ежелгі Қазақстан мен ерте орта ғасырлық мемлекеттер (*Андронов кезеңі, Сақ кезеңі, Түркі кезеңі, Моңғол кезеңі*) арасында қандай байланыс болуы мүмкін?

№1 карта Ежелгі ғасырдағы мемлекеттер №2 карта Орта ғасырдағы

мемлекеттер

№1 карта <http://www.tarih.spring.kz/>

№2 карта <https://qazbrand.info/all/411/>

Кестедегі ақпарат «ақиқат» болса «+», «жалған» ақпарат болса «-» белгісін қойыңыз.

№	Тапсырма	Ақиқат	Жалған
1	«Қазақ сөзінің мағынасы тәуелсіз, ерікті адамдар» - деп айтқан В.Григорев.		
2	«Қазақ» сөзінің шығуы туралы ғалымдар мен зерттеушілердің пікірлерін тұжырымдап, екі тұжырым жасауға болады:		
3	Ш. Уалиханов пен М. Қозыбаевтың пікірі бойынша «Қазақ» сөзі - ерікті, кезбе, дала рыцары деген мән мағынаға ие.		
4	Зерттеуші Ә. Әбдрахманов «қазақ» сөзінің төркіні «қаз» және «оғ» (оқ) деген екі сөздің қосылуынан жасалған: «оғ» -көне түркі тілінде ру, тайпа дегенді білдіреді.		
5	Қазақ ғалымы Ш. Уалиханов «Қазақ» сөзі «өте қадірлі сөз күшті, мықты, шабытты» дегенді білдіреді дейді.		

6	Ғалым- шығыстанушы В.В. Радловтың ойынша, «се» және «сай» сөздері қытай транскрипциясындағы «сақтар» деген мағынаны білдіреді.		
7	Тіл маманы Т. Жанұзақов «қазақ» сөзінің бірінші бөлігі - «қаз», «қас» - Орал, Алтай, Кавказ, т.б түркі тілдер тобында «еркін», «ер», «жігіт», «кісі» деген мағынаны білдіретінін дәлелдеген.		

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Қазақ халқы қалыптасуының негізгі кезеңдерді сипаттайды	1	Берілген сөздерден сөйлем құрайды.	1
	2	Қазақстанның Ежелгі ғасыры мен орта ғасырдағы кезеңіндегі өзгерістерін сипаттайды.	1
		Мемлекеттер арасындағы байланысын сипаттайды.	1
«Қазақ» этнонимі туралы пікірлерді талдайды	3	1-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		2-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		3-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		4-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		5-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		6-шы ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		7-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
Жалпы балл			10

БЖБ 5. «Біртұтас қазақ мемлекетінің құрылуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып Қазақ хандығының құрылуы

Оқу мақсаты 6.2.3.4М.Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди»еңбегінің маңыздылығын анықтау

6.3.1.10 Қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін сипаттау

6.3.1.9 Қазақ хандығы құрылуының тарихи маңызын түсіндіру

Бағалау критерийі Білім алушы

М.Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің маңызын анықтайды

Қазақ хандығының құрылуының тарихи маңыздылығы нкестеден анықтайды

Қазақ хандарыныңмемлекеттінығайтудағы рөлін бағалайды

Ойлау дағдыларының Білу және түсіну, деңгейі Қолдану, Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты 20 мин

Тапсырма.1.М.Хайдар Дулатидің«Тарихи-Рашиди»еңбегінің маңызын анықтаңыз:

1. _____
2. _____

2.Қазақ хандығы құрылуының маңыздылығын реттілігіне карай орналастырыңыз:

1	А) Мемлекет ішіндегі талас –тартыстар тоқтатылып,Дешті Қыпшақ даласында бейбіт өмір орнады
2	Б) Сырдария өзені бойындағы қалалар хандық құрамына қосылып, сауда,қолөнер орталығына айналды
3	В) Ноғай, Сібір халықтары да хандыққа қосылып, қазақ ұлтының қалыптасуы басталды
4	С) Қазақ хандығы бір орталықтан басқарылатын мемлекет болып құрылды

1.	2.	3.	4.
----	----	----	----

3. «Қазақ хандарыКереймен Жәнібектіңмемлекеттіңнығайтудағы рөлі» тақырыбына эссе жазыңыз.

Эссе критерийлері:

- Кереймен Жәнібектің мемлекетті нығайтудағы рөліне 1 дәлел, 1 дәйек келтіріңіз
- Керей мен Жәнібектің саясатындағы 1 ерекшелігін анықтаңыз
- Қорытынды ой.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
М.Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің маңызын анықтайды	1	Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің 1-ші маңызын анықтайды	1
		Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің 2-ші маңызын анықтайды	1
Қазақ хандығының құрылуының тарихи маңыздылығын кестеден анықтайды	2	Қазақ хандығы құрылуының 1-ші маңыздылығын анықтайды	1
		Қазақ хандығы құрылуының 2-ші маңыздылығын анықтайды	1
		Қазақ хандығы құрылуының 3-ші маңыздылығын анықтайды	1
		Қазақ хандығы құрылуының 4-ші маңыздылығын анықтайды	1
Қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы ролінбағалайды	3	Керей мен Жәнібек ханның мемлекетті нығайтудағы рөліне 1дәлел келтіреді	1
		Керей мен Жәнібек хандардың мемлекетті нығайтудағы рөліне 1 дәйек келтіреді	1
		Керей мен Жәнібек хандардың саясатындағы 1-ші ерекшелігін анықтайды	1
		Керей мен Жәнібек хандардың мемлекетті нығайтудағы рөліне қорытынды жазады	1
Жалпы балл			10

БЖБ 6. «Қазақ хандығының XVI – XVII ғасырлардағы дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып

Қасым хан тұсындағы Қазақ хандығының күшеюі

Тәукехан тұсындағы	қазақтардың қоғамдық-құқықтық жүйесі
Оқу мақсаты	6.3.1.10 Қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін көрсетеді 6.3.2.6 Қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау жасайды
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> •Қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайды •XVI-XVII ғасырдағы Қазақ хандарының сыртқы саясатын жіктейді
Ойлаудағыларының деңгейі	Қолдану Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

2.Қасым хан мен Есім ханның сыртқы саясатындағы айырмашылықтары мен ұқсастықтарынжіктеп, қорытынды жазыңыз.

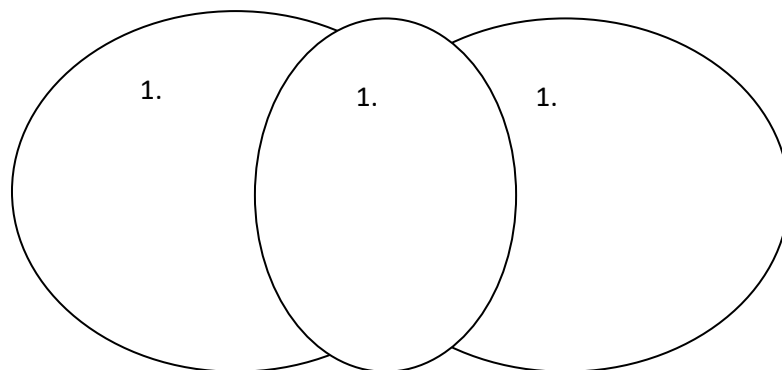
Қасым

Есім

Айырмашылығы

Ұқсастығы

Айырмашылығы

Қорытынды: _____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білімалушы	
Қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайды	1	Қасым ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 мысал келтіреді	1
		Қасым ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 дәлел келтіреді	1
		Хаһназар ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 мысал келтіреді	1
		Хаһназар ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 дәлел келтіреді	1
		Тәуке ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 мысал келтіреді	1
		Тәуке ханның мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтайтын 1 дәлел келтіреді	1
XVI-XVII ғасырдағы Қазақ хандарының саясатын жіктейді	2	Қасым ханның сыртқы саясатындағы 1 айырмашылығын жазады	1
		Есім ханның сыртқы саясатындағы 1 айырмашылығын жазады	1
		Қасым мен Есім ханның сыртқы саясатындағы 1 ұқсастығын жазады	1
		Қорытынды жазады	1
Жалпы балл			10

БЖБ 7. «XVI-XVII ғ. экономика мен мәдениет» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып XVI-XVII ғасырлардағы қазақтардың рухани мәдениеті
XVI-XVII ғасырлардағы қазақтардың материалдық мәдениеті.

Оқу мақсаты 6.2.2.1 Күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау;
6.2.2.5 Көшпелілердің қолданбалы өнердегі жетістіктерін сипаттау;
6.4.1.2 Көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау.

Бағалау критерийі Білім алушы

• Қазақтың рухани мәдениеті күй, эпостық жыр, ертегілердің тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын анықтайды

* Қазақтардың қолданбалы өнердегі жетістіктерін суреттен сипаттайды.

* Көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін мәтіннен анықтайды.

Ойлау дағдысының деңгейлері: білу, түсіну, қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма

1. Кестеде берілген тұлғаларды анықтамамен сәйкестендір.

Тұлға	Анықтамасы
1. Жырау	А. Домбырада, кобызда, сыбызғыда күй орындайтын шебер
2. Ақын	Ә. Суырыпсалма қабілеті бар, табан астында өлең шығаратын тұлға
3. Күйші	Б. Жыр шығарып айтатын және эпикалық дастандар мен толғаулар орындайтын тұлға

1.

2.

3.

2. Төмендегі ақпаратты ия/жоқ кестесі арқылы анықта.

ия	Ақпараттар	жоқ
	1. Ертегілер: «Ер Тарғын», «Қамбар батыр»	
	2. Күйлер: «Адай», «Балбырауын», «Ақсақ киік»	
	3. Эпостық жырлар: «Құламерген», «Ер Төстік»	
	4. Лиро-эпостық жырлар: «Айман-Шолпан», «Қозы Көрпеш-Баян сұлу»	

3. Суретті қолдануда қазақ халқының қолданбалы өнеріндегі 3 жетістігін көрсетіп, сипаттама бер.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

4. Көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін мәтіннен анықтап жаз.

Деректерге сүйенсек, Темір, Ырғыз, Торғай, Атбасар, Ақмола, Қарқаралы уездері жерлерінде жаздық жайылымдар солтүстік бөліктерінде (далалық зона), ал қыстық жайылымдар оңтүстік (шөлейтті) зонада орналасты. Сол себепті бұл аймақты мекендеуші қазақтар өз уездері аумағында көшіп-қонып жүрді. Солтүстік өңірде қысты күндері мал табындарын ұстайтын, қыстаулардан алыс орналасқан жайылымдар болды Қысқы жайылымдарға өзен, көлдердің жағасындағы қамысты алқаптар, тау бөктерлері, кішігірім таулардың оңтүстік беткейлері, орманды жерлер немесе құмның ішіндегі жерлер таңдап алынды. Жазы салқын ауасы, шөбі мол, ауыз су мен мал суғаратын судың жеткілікті болатын, шыбын-шіркеудің жоқтығымен ерекшеленген жерлерге қоныс тепті.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

Бағалау критерилері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Қазақтың рухани мәдениеті күй, эпостық жыр, ертегілердің тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын анықтайды	1	1-ші тұлғаны анықтамасымен сәйкестендіреді	1
		2-ші тұлғаны анықтамасымен сәйкестендіреді	1
		3-ші тұлғаны анықтамасымен сәйкестендіреді	1
	2	1-ақпарттың ия\ жоқ екенін анықтайды	1
		2- ақпарттың ия\ жоқ екенін анықтайды	1
		3- ақпарттың ия\ жоқ екенін анықтайды	1
		4- ақпарттың ия\ жоқ екенін анықтайды	1
	Қазақтардың қолданбалы өнердегі жетістіктерін суреттен сипаттайды	3	қолданбалы өнердегі 1-ші жетістікті көрсетіп, сипаттайды
қолданбалы өнердегі 2-ші жетістікті көрсетіп, сипаттайды			1
қолданбалы өнердегі 3-ші жетістікті көрсетіп, сипаттайды			1
Көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін мәтіннен анықтайды	4	шаруашылық өміріндегі 1 ерекшелігін анықтайды	1
		шаруашылық өміріндегі 2 ерекшелігін анықтайды	1
		шаруашылық өміріндегі 3 ерекшелігін анықтайды	1
		шаруашылық өміріндегі 4 ерекшелігін анықтайды	1
Жалпы балл:			14

«Қазақстан тарихы» пәнінен І тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары

1. Төмендегі кілтті сөздерді қолдану арқылы кестедегі сұрақтарға жауап жазыңыз.

Тапсырма	Жауаптары
Оңтүстік Қазақстанда отырықшылық мәдениеттің орталығы ?	
Отырықшы елдер көшпелілерден қандай заттар алып отырды?	
Көшпелілер отырықшы елдерден қандай заттар алып отырды?	
Көшпелілер отырықшы елдерден нені үйренді?	
Көшпелілерден ерте орта ғасырда қандай қағанаттар құрылды?	

Кілт сөздер: Отырар, Түрік қағанаты, отырықшы елдер, Сығанақ, көшпелілер, Түргеш қағанаты, Батыс Түрік қағанаты, Құлан, Қойлық, Қарлұқ қағанаты, Йасы, Сауран, Оғыз мемлекеті, Қимақ қағанаты, мал өнімдері, кылыш, отырықшы, егіншілік өнімдері, қолөнер өнімдері, түрлі қолөнер, садақтың түрлері, шикізат,

[5]

2. Мемлекетті және оның құрылуының тарихи маңызын мәтінен анықтаңыз

Аварларға қарсы шығып, олардың тас-талқанын шығарды. Осы мемлекеттің орнында құрылды. Ал, мемлекеттік дәрежеге көтерілуі осы жылдан басталады. Орталық Азияда саяси үстемдікке жетті. Қағанаттың негізгі құрамы түркі тілдес халықтар болды. Олардың басым көпшілігі «теле» тайпалары еді. Қағанаттың құрамында 30-дан аса теле тайпасы болған. Олардың ішінде қырғыз, оғыз, ұйғыр, дулу, үйсін тағы басқа да тайпалар болған. VI ғасырдың 70 жылдарында бұл қағанат Солтүстік Кавказ бен Қара теңіздің солтүстік жағалауына дейін билік жүргізді. VI ғасырдың екінші жартысында осы қағанаттың билігі Азияның біраз аймағын қамтыды. Осы кезеңде Қытай, Иран, Византия сияқты ірі мемлекеттермен терезесі тең түсіп, күшті мемлекеттің біріне айналды.

[7]

3. Көп жауап нұсқаларынан бір жауапты тандап белгілеңіз

1. “Түрік” этнонимі бірінші рет деректерде қашан кездесті
А. 542 ж. В. 545 ж. С. 546 ж. Д. 547 ж. Е. 548 ж.
2. Түрік қағанатының құрылған жылы
А. 542ж В. 552ж С. 545ж Д. 553ж Е. 563ж
3. Бумын қай мемлекетті басқарды.
А. Монғол В. Түрік С. Қазақ Д. Батыс түрік Е. Қарлұқ
4. Түрік қағанатының ыдыраған жылы
А. 552ж В. 545ж С. 563ж Д. 581ж Е. 603ж
5. Түріктер отбасына шапағатын тигізеді деп табынған:
А. Отқа В. Көк бөріге С. Ұмай анаға Д. Табиғатқа Е. Суға

6. Біздің жерімізде ерте орта ғасырларда ірге тіккен алғашқы феодалдық мемлекеттердің бірі
 А. Түркеш қағанаты В. Түрік қағанаты С. Батыс Түрік қағанаты Д. Шығыс түрік қағанаты
 Е. Қарлұқ қағанаты [6]

4.ПТМС-формуласы арқылы Атлах шайқасының тарихи маңызына бағалау

Тақырып «Атлах шайқасының маңызы болды/маңызы болмады»

Позиция«Менің ойымша, ... »

Түсіндіру «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »

Мысал «Оны мен мына 2 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»

Салдар «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім .

[7]

Балл қою кестесі. 6 (7)-сынып. Қазақстан тарихы. І-тоқсан.ТЖБ

№	Жауап		Балл	Қосымшаақпарат
1	Оңтүстік Қазақстанда отырықшылық мәдениеттің орталығы ?	Отырар, Йасы, Сауран, Сығанақ, Құлан	5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Отырықшы елдер көшпелілерден қандай заттар алып отырды?	Отырықшылар мал өнімдерін, кейбір қолөнер заттарын, қолөнерге қажетті шикізаттарды көшпелілерден алып отырды		
	Көшпелілер отырықшы елдерден қандай заттар алып отырды?	Егіншілік өнімдерін, <u>қолөнер</u> садақтың түрлері, <u>қылыш</u> сияқты <u>бұйымдарын</u> отырықшы елдерден алып отырды		
	Көшпелілер отырықшы елдерден нені үйренді?	Түрліқолөнертүрінүйренді		
	Көшпелілерден ерте орта ғасырда қандай қағанаттар құрылды?	Түрік қағанаты, Батыс Түрік қағанаты,Түргеш қағанаты, Қарлұқ қағанаты,Оғыз мемлекеті, Қимақ қағанаты.		
2	Түрік қағанаты, Жужандар, 552 жыл, Орталық Азияда саяси үстемдікке жетті , VI ғасырдың 70 жылдарында бұл қағанат Солтүстік Кавказ бен Қара теңіздің солтүстік жағалауына дейін билік жүргізді. Қытай, Иран, Византия сияқты ірі мемлекеттермен терезесі тең түсіп, күшті мемлекеттің біріне айналды		7	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	1. А 2. В 3. В 4. Е 5. С 6. В		6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Әссе. Атлах шайқасы маңызды болды. Менің ойымша Атлах шайқасының маңызы Арабтардың қытайларды жеңуі. Себебі Қытайлар Жетісудан біржолата кетті. Осы оқиғадан кейін арбатар Орта Азияға үстемдік етті. Ислам діні енді. Осыған байланысты шайқаста көрініс тапқаны оқиғада көшпелілердің әскери өнері ерекшеленеді.		1	Атлах шайқасының тарихи маңызына бағалауда тақырып позициясын тандайды
			1	Атлах шайқасын өз ойы арқылы сипаттайды
			1	Атлах шайқасын түсіндіруде арбатардың рөлін анықтайды

		1	Аталах шайқасына 1-дәлел келтіреді
		1	Атлах шайқасына 2-дәлел келтіреді
		1	Атлах шайқасына 1-дәйек келтіреді
		1	Атлах шайқасына қорытынды ой жазады
	Жалпыбалл	25	

6-сынып.«Қазақстан тарихы» пәнінен II тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары. ТЖБ

1. Ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін ия/жоқ кестесінде көрсетіңіз.

№	Мәлімет	Ия	Жоқ
1	1906 жылы Қарахан кесенесінің құлаған бөлігін қайта тұрғызуда Сайд Бакханов қаржыландырды		
2	Қарахан кесенесі қазіргі Тараз қаласының батыс шетінде орналасқан		
3	Жезқазған қаласынан 40 шақырымдай жерде Кеңгір өзенінің жағасында Қарахан кесенесі орналасқан.		
4	Бабаджа-Хатын кесенесінің текше тәрізді тік бұрышты, қызыл кірпіштен тұрғызылған ескерткіштің ауданы 6,8х6,8 м, биіктігі 5 м-ден астам; қабырғаларына қаланған кірпіштерінің көлемі 24х24х5 см. Қасбеті мен 2 қапталы бір-біріне ұқсас, мәнерлеп қаланған кірпіштен күн тәрізді өрнектер жасалған.		
5	Бабаджа-Хатын кесенесі Тараз қаласынан 18 км қашықтағы Айша бибі кесенесінің маңында орналасқан.		
6	Айша-Бибі кесенесі құрылысын 1953 жылы қазақстан ғылым академиясы зерттеген.		
7	Айша-Бибі кесенесіндегі бағаналарға парсы әрпінде жазуы бар белдеу жүргізілген		

[7]

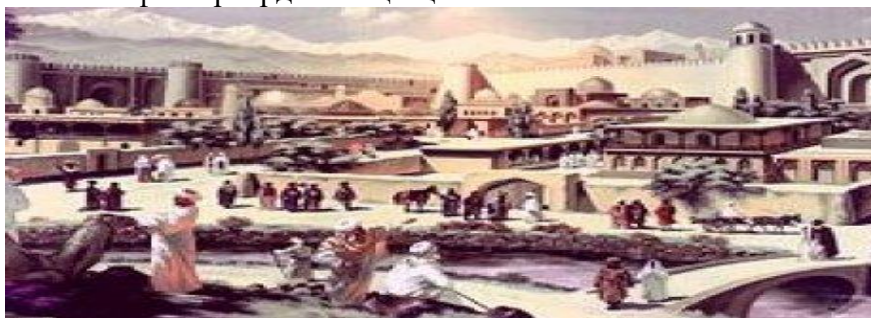
2. Төменде берілген ақпараттардың «ақиқат» немесе «жалған» екенін анықтаңыз.

№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1	«Жібек жолы» терминін неміс географы Фердинанд Рихтофен 1877 жылы енгізген.		
2	Қытайлық саяхатшы Чжан Цяньның “Батысқа” саяхаты нәтижесінде, ҰЖЖ б.з.б. 2 ғ-да ашылды.		
3	Ұлы Жібек жолының негізгі жолдары Сирия — Иран — Орта Азия — Оңт. Қазақстан — Талас даласы — Шу өңірі — Ыстықкөл маңайы — Шығыс Түркістан — Қытай болып тармақталды.		
4	Ұлы Жібек жолы 2016 жылы ЮНЕСКО - ның әлемдік мұра тізіміне енгізілді.		
5	Ұлы Жібек жолының қашықтығы 12 000 шақырымды құрады.		

6	VII ғасырдағы Қытай жол көрсеткіш кітапшасында "Ақ өзендегі қала" - Сауран көрсетілген.		
---	---	--	--

[6]

3. Ұлы Жібек жолы орта ғасырлық мемлекеттердің мәдениет, шаруашылық, сауда қатынастарына тигізген факторларды анықтаңыз.

<https://www.google.ru/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahU>

мәдениет	сауда	шаруашылық
1.	1.	1.
2.	2.	2.

[6]

4. Ұлы Жібек жолының халықаралық қарым-қатынасты дамытудағы тарихи маңызын сипаттаңыз.

--

[1]

5. Берілген тапсырмада, хронологияға қарай дамыған ортағасырлық мемлекеттерді анықтаңыз және ыдырауына негіз болған ортақ себептерін жазыңыз.

942 - 1212 ж.		
XI - XIII ғ. басы		
1128 - 1212 ж.		
XII - XIII ғ. басы		

[5]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
------------	-------	------	-----------------

1	Мәлімет	Ия	Жоқ	7	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	1906 жылы Қарахан кесенесінің құлаған бөлігін қайта тұрғызуда Сайд Бакханов қаржыландырды	+			
	Қарахан кесенесі қазіргі Тараз қаласының батыс шетінде орналасқан	+			
	Жезқазған қаласынан 40 шақырымдай жерде Кеңгір өзенінің жағасында Қарахан кесенесі орналасқан.		+		
	Бабаджа-Хатын кесенесінің текше тәрізді тік бұрышты, қызыл кірпіштен тұрғызылған ескерткіштің ауданы 6,8х6,8 м, биіктігі 5 м-ден астам; қабырғаларына қаланған кірпіштерінің көлемі 24х24х5 см. Қасбеті мен 2 қапталы бір-біріне ұқсас, мәнерлеп қаланған кірпіштен күн тәрізді өрнектер жасалған.	+			
	Бабаджа-Хатын кесенесі Тараз қаласынан 18 км қашықтағы Айша бибі кесенесінің маңында орналасқан.	+			
	Айша-Бибі кесенесі құрылысын 1953 жылы қазақстан ғылым академиясы зерттеген.	+			
	Айша-Бибі кесенесіндегі бағаналарға парсы әрпінде жазуы бар белдеу жүргізілген		+		
2	Ақпарат	Ақиқат	Жалған	6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	«Жібек жолы» терминін неміс географы Фердинанд Рихтофен 1877 жылы енгізген.	+			
	Қытайлық саяхатшы Чжан Цяньның “Батысқа” саяхаты нәтижесінде, ҰЖЖ б.з.б. 2 ғ-да ашылды.	+			
	Ұлы Жібек жолының негізгі жолдары Сирия — Иран — Орта Азия — Оңт. Қазақстан — Талас даласы — Шу өңірі — Ыстықкөл маңайы — Шығыс Түркістан — Қытай болып тармақталды.	+			
	Ұлы Жібек жолы 2016 жылы ЮНЕСКО - ның әлемдік мұра тізіміне енгізілді.		+		
	Ұлы Жібек жолының қашықтығы 12 000 шақырымды құрады.	+			
	VII ғасырдағы Қытай жол				

	көрсеткіш кітапшасында "Ақ өзендегі қала" - Сауран көрсетілген.			+		
3				6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабылданады	
	мәдениет	сауда	шаруашылық			
	1.Шығыс пен Батыс мәдениетінің арасында байланыс орнады. 2.Сәулет өнері дамыды.	1. Отырар, Сауран қалаларынан қазба жұмыстары кезінде мыс теңгелер табылды. 2.Ірі сауда орталықтары ашылып, әртүрлі тауарлар тасымалданды.	1.Азық және көлік малын қамтамасыз етті. 2.Жылқы саудасы дамыды			
4	Халықтар мен мәдениеттерді жақындастырып, өзара байытуында болды			1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабылданады	
5	942 - 1212 ж.	Қарахан мемлекеті	X - XIII ғасырдың басындағы Қазастан аумағында өмір сүрген мемлекеттер	5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабылданады	
	XI - XIII ғ. басы	Қыпшақ хандығы				
	1128 - 1212 ж.	Қарақытай мемлекеті				
	XII - XIII ғ. басы	Наймандар, керейіттер, жалайырлар мемлекеті				
Жалпы балл				25		

6-сынып. Қазақстан тарихы. 3-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

№1 Мемлекеттердің басқару жүйесіндегі ерекшеліктері мен ұқсастықтарын табыңыз.

Алтын Орда		Моғолстан
Айырмашылығы	Ұқсастығы	Айырмашылығы
1	1	1
	2	

[4]

№2. Әбілқайыр хандығы мен Ноғай ордасының этно-әлеуметтік құрылымын анықтаңыз.

- _____
- _____

[2]

№3. Кескін картаны пайдаланып, Ақ Орда, Әбілхайыр хандығы, Ноғай Ордасы мемлекеттеріндегі саяси үдерісті сипаттаңыз

[9]

Мемлекеттер	Территориясы	Мемлекет орталығы	Негізін салған
Ақ Орда			
Әбілхайыр хандығы			
Ноғай Ордасы			

№4 Қазақ этнонимінің мағынасын жазған авторларды (А. Бернштам, Т. Жанұзақов, Н. Мыңжұлы, Ш. Құдайбердіұлы) пайдаланып айтқан сөзін табыңыз.

Тапсырма	Авторлар
Қазақ сөзі Каспий маңы және сақ тайпаларының бірігуінен пайда болған деп тұжырымдайды.	
«қазақ» сөзінің бірінші бөлігі – «қаз», «қас» – Орал, Алтай, Кавказ, т.б. түркі тілдер тобында «еркін», «ер», «жігіт», «кісі» деген мағынаны білдіретінін дәлелдеген.	
«Алтын тас», «Күлтегін», «Тоныкөк» түркі жазуларында кездесетін «қазғану», «қазғандук», «қазған тұтқын», «қазғанмасар» деген етістіктер «қажырлы, қайрат жұмсау», «күресу», «талпыну», «еркіндікке ұмтылу», «ерлік істеу», «табысқа қол жеткізу» деген мағынада деп түсіндіреді.	
«қазақ» сөзінің мағынасы өз алдында ел болып, еркін жүрген халық деп толықтырып жазды.	

[4]

№5 «ПТМС» формуласы

Тақырып «Қазақ хандығының құрылуында хандардың ролінің маңызы болды/ болмады»

Бірінші сөйлем «Менің ойымша»

Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін.....»

Үшінші сөйлем «Оны мен 2 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын»

Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қортынды шешімге келдім»

[6]

Балл қою кестесі

тап сыр ма	Жауап	Ба лл	Қосымша ақпарат
1	Алтын Орда және Моғолстан мемлекеттердің басқару жүйесіндегі айырмашылық пен ұқсастықтары. 1. Сұлтандар - ханнан кейінгі әлеуметтік басқарудың жоғарғы тобы 2. Мемлекеттің әкімшілік басқару жүйесі әскери-демократиялық тұрғыда. 1. Ұлыстық басқару жүйесінің сақталуы. 2. Ислам діні мемлекеттік діні деп жариялауы.	4	Әр жауапқа бір балл
2	Әбілқайыр хандығы қыпшақ, қарлұқ және түркілеген монғол тайпалары құрады. XIV-XV ғасырдың бірінші жартысында бұл тайпалар ортақ «өзбектер» атауымен белгілі болды.	1	Әр жауапқа бір балл
	Ноғай ордасының этникалық құрамы Ақ Орда мен Әбілқайыр хандығы сияқты түркі және түркіленген монғол тайпаларынан тұрды. Ноғай Ордасының негізгі маңғыттар тайпасы еді.	1	
3	1. Жайық өзенінен Ертіске, Батыс Сібір ойпатынан Сырдың орта шеніне дейін. Орталығы- Сығанақ қаласы. Негізін салған Орда Ежен хан 2. Батыста Жайықтан бастап шығысында Балқаш көліне дейін, оңтүстігінде Сырдарияның төменгі жағы мен Арал өңірінен солтүстігінде Тобылдың орта ағысымен Ертіске дейін. Орталығы - Сығанақ. Негізін салған Әбілхайыр хан Жайықтың сол жағасынан, солтүстік-шығыста Батыс Сібір ойпатына дейін, солтүстік-батыста Қазанға дейін, оңтүстік-батыста Арал Каспий теңізіне дейін. Орталығы – Сарайшық. Негізін салған Едіге	9	Әр жауапқа бір балл
4	А. Бернштам. Қазақ сөзі Каспий маңы және сақ тайпаларының бірігуінен пайда болған деп тұжырымдайды. Т. Жанұзақов. «қазақ» сөзінің бірінші бөлігі – «қаз», «қас» – Орал, Алтай, Кавказ, т.б. түркі тілдер тобында «еркін», «ер», «жігіт», «кісі» деген мағынаны білдіретінін дәлелдеген. Н. Мыңжұлы. «Алтын тас», «Күлтегін», «Тоныкөк» түркі жазуларында кездесетін «қазғану», «қазғандук», «қазған тұтқын», «қазғанмасар» деген етістіктер «қажырлы, қайрат жұмсау», «күресу», «талпыну», «еркіндікке ұмтылу», «ерлік істеу», «табысқа қол жеткізу» деген мағынада деп түсіндіреді. Ш. Құдайбердіұлы. «қазақ» сөзінің мағынасы өз алдында ел болып, еркін жүрген халық деп толықтырып жазды.	1 1 1 1	Әр жауапқа бір балл

5	Қазақ хандығының құрылуының тарихи маңызы Қазақ хандығының құрылуында хандардың ролінің маңызы болды менің ойымша қазақ хандығының құрылуы –Қазақстан тарихындағы ұлттық сипаттағы мемлекет пен этносты тарих төріне шығарған аса маңызды оқиғалардың бірі. Себебі Керей мен Жәнібектің Әбілқайыр ханнан бөлініп, Моғолстанның батысындағы Шу өңіріне келуі және Керейдің хан болып сайлануы жатады. Қазақ хандығының құрылуы мен нығайуы 1-ші дәлел ішкі феодалдық қырқыстар мен талас – тартысты тоқтатты. 2-ші ел ішінде тыныштық берік орнап, береке – бірлік кең өріс алды. Шаруалар дер кезінде өріс-қонысқа, жайлау мен қыстауға көшіп – қонды. Бейбіт өмір, мамыражай заман орнады. Қазақ хандығының іргесі бекіп күш-қуаты мен беделі артты. Керей мен Жәнібек хан құрған Қазақ хандығының жалғасы – бүгінгі қазақ елі	6	
Жалпы балл			25

«Қазақстан тарихы» пәнінен IV тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары

1- тапсырма: Көп таңдау бар тапсырмадан бір дұрыс жауапты табыңыз

Хан бөліп берген ру-тайпаларды басқарады, оларға жерлерді бөліп береді:

- А) Би
- В) Сұлтан
- С) Батыр

2. Хан-сұлтанның үкімін орындайды, бидің шешімдерінің жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді:

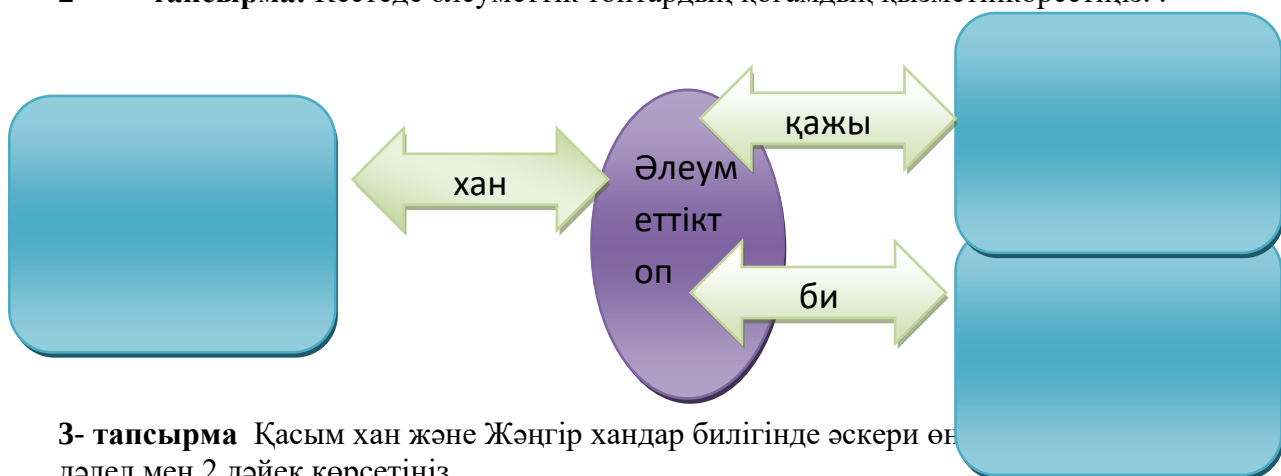
- А)Малшы
- В) Батыр
- С) Жатақ

3. Қалаға қоныс аударған, жер жыртады, егістік суғарады, сөйтіп азын-аулақ күн көріске ақша табады:

- А)Қожа
- В) Малшы
- С) **Жатақ**

[3]

2- тапсырма: Кестеде әлеуметтік топтардың қоғамдық қызметінкөрсетіңіз. .

3- тапсырма Қасым хан және Жәңгір хандар билігінде әскери өнделердің ролі туралы дәлел мен 2 дәйек көрсетіңіз.

1 дәлел

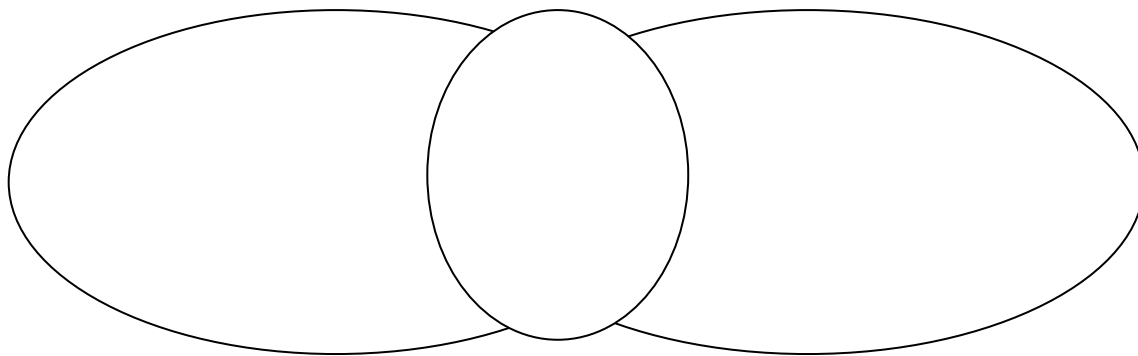
1 дәйек

1 дәлел

1 дәйек

[4]

4- тапсырма: XVI – XVII ғасырларда билік еткен Қасым хан мен Жәңгір хандардың ішкі және сыртқы саяси оқиғаларын ВЕНН диаграммаға салып, 4 айырмашылығын және екі ұқсастығын сипаттап, қорытынды ойыңды жаз

Қорытынды ой
1.

5 тапсырма. Картаны пайдаланып XVI-XVII ғасыр аралығында қазақ даласында отырықшы қоныстарды анықтап шаруашылықтың қай түрлері дамығандығын сипаттап, төрт түлік түрін анықтаңыз.

[https://w](https://www.google.kz/search?rlz=1C1GGRV_enKZ751KZ752&biw=1280&bih=611&tbm=isch&sa=1&ei=xI7FW5uwDIqXsAH29YroBg&q=қазақстан+картасы)

[ww.google.kz/search?rlz=1C1GGRV_enKZ751KZ752&biw=1280&bih=611&tbm=isch&sa=1&ei=xI7FW5uwDIqXsAH29YroBg&q=қазақстан+картасы](https://www.google.kz/search?rlz=1C1GGRV_enKZ751KZ752&biw=1280&bih=611&tbm=isch&sa=1&ei=xI7FW5uwDIqXsAH29YroBg&q=қазақстан+картасы)

№	Аумағы	Шаруашылық түрі.	Төрт түлік түрі
1	Таулы аймақтар		
2	Шөл дала аймақтар		
3	Өзен бойлары		

[4]

Балл қою кестесі

Тапс лар №	Жауаптары	Балл	Қосымша ақпарат
1	1-В, 2-В, 3-С	3	
2	Хан- мемлекет басшысы, Шыңғыс хан ұрпағы, қараша халықтан жоғары тұрады, әскерді басқарады, халыққа жер бөліп береді, бүкілхалықтық құрылтай шақырады. Қажы- Шыңғыс хан ұрпақтары сияқты ақсүйек болып саналады, ислам дінін таратады, халық арасында шарияттың сақталуын қадағалайды Би- шешендік, тапқырлық қасиеттің арқасында ел басқаруға қатысады, бөліп берген жерлерді басқарады, сот билігін жүзеге асырады, елдің күрделі мәселелерін шешуге қатысты құрылтайға қатысады.	3	Білім алушының басқада дұрыс жауаптары қабылданады.
3	1 дәлел Қасым хан билігінде хандық аумағы қазіргі Қазақстан аумағында кеңейткен. 1 дәйек Қасым хан кезінде әскер саны 300 мыңға жеткен 1 дәлел Жәңгір хан Орбұлақ шайқасында ерлік көрсетіп, сол шайқастан кейін Жәңгір хан Салқам Жәңгір атанды. 1 дәйек Жәңгір хан 600 әскеріне жонғарлардың 50 мың әскеріне тосқауыл қояды.	4	Білім алушының басқада дұрыс жауаптары қабылданады.
4	Қасым хан ішкі саясатта: Қасым хан «Қасқа жолы» заңдар жинағы жасалды. Ноғай маңғыттармен құдалық қарым-қатынас орнатты. Сыртқы саясатта: Мәскеу мемлекетімен дипломатиялық қарым – қатынас орнатты. Шайбани әулетімен күресті. Жаңгір хан ішкі саясатта: Халықтың тыныштығы үшін көп еңбек етті. Сауда жақсы дами бастады. Сыртқы саясатта Бұқар хандығымен достық қарым-қатынас орнатты. Моғол ханы Абдуллахпен дипломатиялық қарым-қатынаста болған. Ұқсастықтары: Екеуі де көрші елдермен дипломатиялық қарым-қатынас орнатуға әрекеттенді. Әскерлерді біріктіріп, халықтардың бірлігін нығайтты. Қорытынды ой: Екі ханда сыртқы саясатта шебер дипломат болған, ішкі саясатта халықтың қолдауына ие болған.	11	Білім алушының басқада дұрыс жауаптары қабылданады.
5	Таулы аймақтар- жартылай көшпелі Шөл дала аймақтар-көшпелі Өзен бойлары-отырықшы Төрт түлік түрі-жылқы,қой,түйе,қара мал	4	
Жалпы		25	

БЖБ 1. «Рим империясының құлауы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Кіріспе. Неліктен Батыс Рим империясы құлады? Неліктен Византия 568 жылы Византия түрік қағаны Истемиге елші жіберді?
Оқу мақсаты	6.3.1.1 «Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін білу және уақыт сызығында белгілеу 6.3.2.1 Рим империясының ыдырау себептерін анықтау және жіктеу 6.3.2.4 Византияның дипломатиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасының мысалында қарастырып, сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Оқиғаларды «Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін уақыт сызығында анықтайды және көрсетеді - Рим империясының саяси және әлеуметтік-экономикалық ыдырау себептерін жіктейді - Византияның көршілес елдермен халықаралық байланыс жасаудағы қарым-қатынасын анықтайды.
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану

Орындау уақыты 20 минут

1-тапсырма. Төмендегі оқиғаларды уақыт сызығына сәйкестендіріп, ретімен орналастыр.

1. Мәдениет, ғылыммен білім католик шіркеуінің қатаң бақылауында болды;
2. Феодализмнің ыдырауына және жаңа капиталистік қоғамның қалыптаса бастауы;
3. Герман тайпаларының Батыс Рим империясын басып алуы;

V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII
---	----	-----	------	----	---	----	-----	------	-----	----	-----	------

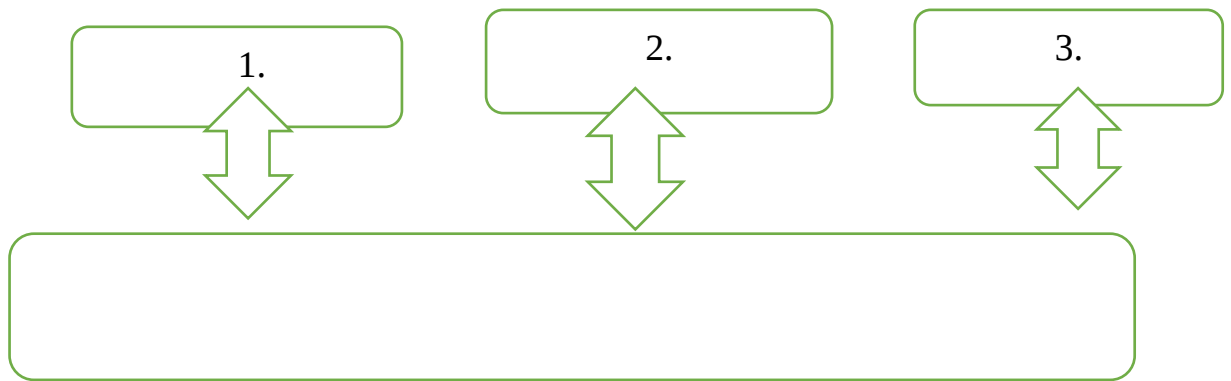
2-тапсырма. Рим империясының саяси және әлеуметтік-экономикалық ыдырау себептерін кесте (+, -) белгісін қою арқылы жіктеңіз.

Саяси себептер	Себептер	Әлеуметтік-экономикалық себептер
	Рим империясының әскерлері өз әскери қуатын жоғалтты.	
	Құлдар өнеркәсіптің дамуына қарсы болды.	
	Варварлардың шапқыншылығы көбейді.	
	Құл иеленушілік жүйе елдің дамуын тежеді.	

3-тапсырма. Византияның көршілес үш елмен халықаралық байланыс жасаудағы ортақ қарым-қатынас түрін анықтаңыз.

Карта Византийской империй . <http://www.historie.ru/civilizacii/vizantiskaya-imperiya/183->

Бағалау критеріі	Тапсырма №	Дескрипторлар	Бал л
		Білім алушы	
Оқиғаларды «Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін уақыт сызығында анықтайды және көрсетеді	1	Оқиғаны «Ерте орта ғасыр» хронологиялық шегін уақыт сызығында анықтайды және көрсетеді	1
		Оқиғаны «Орта ортағасыр» хронологиялық шегін уақыт сызығында анықтайды және көрсетеді	1
		Оқиғаны «кейінгі ортағасыр» хронологиялық шегін уақыт сызығында анықтайды және көрсетеді	1
Рим империясының саяси және әлеуметтік-экономикалық ыдырау себептерін жіктейді	2	Рим империясының саяси ыдырауының 1-ші себепін жіктейді.	1
		Рим империясының саяси ыдырауының 2-ші себепін жіктейді.	1
		Рим империясының әлеуметтік-экономикалық ыдырауының 1-ші себепін жіктейді.	1
		Рим империясының әлеуметтік-экономикалық ыдырауының 2-ші себепін жіктейді.	1
Византияның көршілес елдермен халықаралық байланыс жасаудағы қарым-қатынасын анықтайды.	3	Византияның көршілес елдермен халықаралық қарым қатынас жасаған 1-ші елді анықтайды	1
		Византияның көршілес елдермен халықаралық қарым қатынас жасаған 2-ші елді анықтайды	1
		Византияның көршілес елдермен халықаралық қарым қатынас жасаған 3-ші елді анықтайды	1
		Византияның көршілес елдермен халықаралық қарым қатынас жасаудағы ортақ байланыс түрін анықтайды.	1
Жалпы балл			11

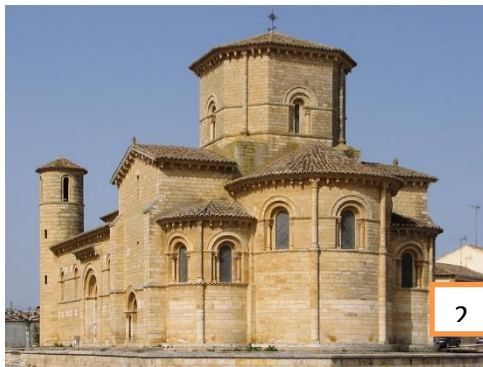
БЖБ 2. «Феодализм» және «Ислам тарихы» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Феодалдық экономика ерекшеліктері неде? Феодалдық қоғам қалай ұйымдасқан? Ортағасырлық қоғамды қаланың сәулеті мен өнері қалай бейнелейді?
Оқу мақсаты	6.4.2.1 Экономикалық қатынастардың формаларын түсіндіру арқылы феодалдық шаруашылықтың ерекшеліктерін сипаттау. 6.2.2.2 Өнердің (сәулет, сурет өнері) дамуына қоғамдағы өзгерістердің ықпалын анықтау. 6.2.2.1 Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Феодалдық шаруашылықтың ерекшеліктерін сипаттайды. - Роман және готикалық үлгінің (стильдердің) ерекшеліктерін анықтайды. - Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды.
Ойлау дағдысының деңгейлері	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1-тапсырма. Берілген кестедегі ақпараттың ақиқат немесе жалған екендігін (+) белгісін қою арқылы анықтаңыз.

№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1	Жер-негізгі табыс пен байлық көзіне айналды		
2	Феодалдық иеліктер арасында сауда-саттық пен экономикалық байланыстар жоғары дәрежеде дамыды		
3	Феодалдық шаруашылықтың ерекшелігі шаруашылықтың натуралды болуы.		

2-тапсырма. Суретке қарап романдық және готикалық үлгінің ерекшеліктерін анықтаңыз.

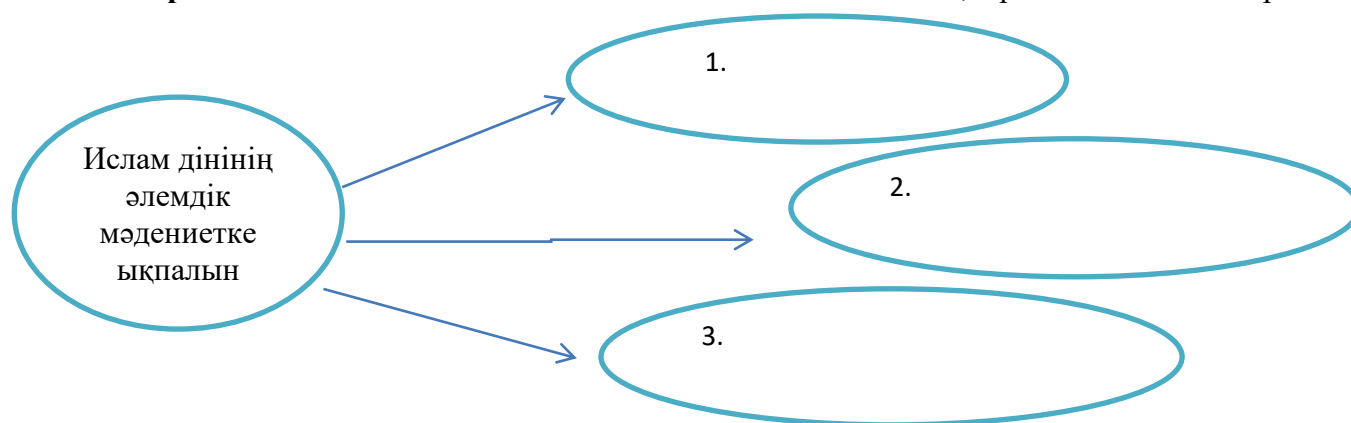
1-сурет <https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%82:Nddp.jpg>

2-сурет <https://www.google.kz/url?sa=i&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjV>

№	Орта ғасырлық архитектуралар	Ерекшеліктері
1	Романдық стиль	1. 2.
2	Готикалық стиль	1.

		2.
--	--	----

3-тапсырма. Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтап, тірек-сызбаны толтырыңыз.

Бағалау критерилері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Феодалдық шаруашылықтың ерекшеліктерін сипаттайды	1	1-ші ақпараттың жалған немесе ақиқат екенін анықтайды;	1
		2-ші ақпараттың жалған немесе ақиқат екенін анықтайды;	1
		3-ші ақпараттың жалған немесе ақиқат екенін анықтайды;	1
Роман және готикалық үлгінің (стильдердің) ерекшеліктерін сипаттайды	2	Романдық үлгінің 1-ші ерекшелігін анықтайды;	1
		Романдық үлгінің 2-ші ерекшелігін сипаттайды;	1
		Готикалық үлгінің 1-ші ерекшелігін анықтайды;	1
		Готикалық үлгінің 2-ші ерекшелігін анықтайды;	1
Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды	3	Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалының 1-ші белгісін жазады;	1
		Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалының 2-ші белгісін жазады;	1
		Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалының 3-ші белгісін жазады;	1
Барлық балл саны:			10

БЖБЗ . «Крест жорықтары» және «Моңғолдар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Крест жорықтары христиандық Еуропа мен мұсылман әлемін қалай өзгертті? Моңғолдардың жорықтары Еуразияның саяси картасын қалай өзгертті?
Оқумақсаты	6.3.2.6 Картада оқиғаларды дамудинамикасында белгілей отырып, 1-4 жорықтармысалында крест жорықтарының себеп-салдарын анықтау. 6.3.2.5 Ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтау
Бағалау критерий	<i>Білім алушы</i> Картадағы 1-4 крест жорықтарының осы аймақтарға бағытталу себептерін сипаттайды Крест жорықтарының мұсылман әлемі мен Еуропаға әкелген өзгерістерін анықтайды Ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтайды
Ойлаудағыларының деңгейі	Білу және түсіну қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1. Тапсырма: Кескін картада 1-4 крест жорығын бағытын белгілейді, 1\2\3\4 крест жорығының себепін, барысын сипаттайды. Еуропаның кескін картасы

https://go.mail.ru/search_images?q=%D0%BA%D0%B5%D1%81%D0%BA%D1%96%D0%BD%20%D0

№	Крест жорықтары	Себептері	Нәтижесі
1	1096-1099жж		
2	1147-1149жж		

3	1189-1192жж		
4	1202-1204жж		

2.Тапсырма: Крест жорықтарының Еуропаға әкелген өзгерісін анықта

1. _____
2. _____
3. _____

Крест жорықтарының мұсылман әлеміне тигізген зардабын сипатта

1. _____
2. _____

3. Тапсырма: Тарихи диктант. Сөйлемдерді тиісті сөздерді жазу арқылы толықтыр.

Моңғолдардың ең алғашқы соққысы _____ қарсы бағытталды. _____ жылдар аралығында болған соғыс барысында моңғолдар бүкіл орыс жерін толықтай өзіне қаратты. Бату орыс жерін жаулап алғаннан соң, Еуропаға баса көктеп кіреді. _____, _____, _____, _____, және _____ жерлерін талқандап, _____ мен _____ шекарасына жетеді. _____ жылы моңғол әскері Орта Азия билеушісі - Хорезм шахы Мұхаммедті қуа отырып, Иран жеріне аяқ басқан болатын.

(Авторлары: Г.Көкебаева, Р.Мырзабекова, Е.Қартабаева. Қазақстан тарихы - Алматы: «Мектеп», -2018. 48-49беттер)

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Картадағы 1-4 крест жорықтарының осы аймақтарға бағытталу себептерін анықтайды	1	Кескін картада 1 крест жорығының бағытыкөрсетеді, себебін,нәтижесін сипаттайды	1
		Кескін картада 2 крест жорығының бағытыкөрсетеді, себебін,нәтижесін сипаттайды	1
		Кескін картада 3 крест жорығының бағытыкөрсетеді, себебін,нәтижесін сипаттайды	1
		Кескін картада 4 крест жорығының бағытыкөрсетеді, себебін, нәтижесін сипаттайды	1
Крест жорықтарыныңмұсылманәлемі мен Еуропағаәкелгенөзгерістерінкөрсетеді	2	Крест жорықтарының Еуропаға әкелген 1 өзгерісін анықтайды	1
		Крест жорықтарының Еуропаға әкелген 2 өзгерісін анықтайды	1
		Крест жорықтарының Еуропаға әкелген 3 өзгерісін анықтайды	1
		Крест жорықтарының мұсылман әлеміне тигізген 1 зардабын сипаттайды	1
		Крест жорықтарының мұсылман әлеміне тигізген 2 зардабын сипаттайды	1

Ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін көрсетеді	3	Сөйлемдерге тиісті сөздерді толықтыру арқылы жазады	1
Жалпыбалл			10

БЖБ 4. «XIV ғасыр - XVI ғасырдың бірінші жартысындағы ортағасырлық еуропалық қоғам» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	«Қара індет» не себепті жылдам таралды? «Қара індет» шаруалар көтерілістері мен феодалдық соғыстардың басты себебі болды ма?
Оқу мақсаты	6.3.1.4 Феодалдық соғыстар мен орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнату 6.3.2.2 У.Тайлер, Г. Каль жетекшілігімен болған анти-феодалдық көтерілістердің себептері мен маңызын анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Феодалдық соғыстар мен орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнатады - У.Тайлер, Г. Каль жетекшілігімен болған анти-феодалдық көтерілістердің себептері мен маңызын көрсетеді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1. У.Тайлер, Г. Каль жетекшілігімен болған анти-феодалдық көтерілістердің себептері мен маңызын жазыңыз.

<i>Антифеодалдық көтерілістердің жетекшілері</i>	<i>Көтеріліс болған ел</i>	<i>Көтерілістердің себептері</i>	<i>Көтерілістердің нәтижесі</i>
 У.Тайлер	Англия 1381 жылдың мамыр Тайлер бастаған шаруалар көтерілісі басталды	Оған Франциямен соғысты жалғастыру үшін жаңа салықтың енгізілуі себеп болды	Король II Ричард көтерілісшілерімен кездесуге мәжбүр болды. Король шаруалармен келіссөз жасап жатқанда, Лондонның мэрі Уот Тайлерді опасыздықпен өлтіреді. Король толып жатқан уәделер беріп, оларды үйлеріне қайтуға көндіреді. Көсемінен айырылған көтерілісшілер Лондоннан қайтып кетеді.

			Көтеріліс шыққан аудандарда король соттары жұмыс істеп, көтеріліске қатысқандарды қатаң жазалайды.
 Г. Каль	Франция 1358 жылы	Көтерілістің себебі – Жүз жылдық соғыстан және «қара өлім» індетінің туындаған елдегі күйзеліс, салықтың өсуі еді. жалдамалы әскерлердің тонаушылық әрекеттері қарапайым халықтың ашу-ызасын келтірді	Гильом Кальды феодалдар алдап, келісімге шақырып, өлтіреді. Басқарусыз қалып, нашар қаруланған шаруаларды феодалдар отрядтары тас-талқан етіп жеңді. 1358 жылы француз тағына мұрагер Карл Парижды басып алып, көтерілісшілерді жазалады.
<i>Көтерілістердің тарихи маңызы</i>			

2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

а) Орталықтандырылған мемлекет пен бытыраңқы мемлекет арасындағы қандай айырмашылық бар?

--

ә) Қоғамның қандай топтары орталықтандырылған мемлекеттің қалыптасуы тиімді деп санаған? Неліктен?

Ал қалалықтар елдегі әлеуметтік топтардың ішінде бытыраңқы феодалдық монархияның орнына күшті орталықтанған король үкіметінің болғанын қалады. діни шонжарлар, дворяндар және қалалықтар

б) Қоғамның қандай топтары орталықтандырылған мемлекетке қарсы болды және неге?

--

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	

Феодалдық соғыстар мен орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнатады	1	Орталықтандырылған мемлекет пен бытыраңқы мемлекет арасындағы айырмашылықтарын көрсетеді	1
		Орталықтандырылған мемлекеттің қалыптасуын қолдаған топтарды атайды және себебін түсіндіреді	1
		Орталықтандырылған мемлекеттің қалыптасуыны қарсы болған топтарды атайды және себебін түсіндіреді	1
У.Тайлер, Г. Каль жетекшілігімен болған анти-феодалдық көтерілістердің себептері мен маңызын көрсетеді	2	У.Тайлер бастаған көтерілістің аймағын көрсетеді	1
		У.Тайлер бастаған көтерілістің себептерін анықтайды	1
		У.Тайлер бастаған көтерілістің нәтижесін сипаттайды	1
		Г. Каль бастаған көтерілістің аймағын көрсетеді	1
		Г. Каль бастаған көтерілістің себептерін анықтайды	1
		Г. Каль бастаған көтерілістің нәтижесін сипаттайды	1
		Көтерілістердің тарихи маңызын айқындайды	1
Жалпы балл			10

БЖБ 5. «Абсолютизм:Батыс пен Шығыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	XIV Людовик мен Ұлы Петр: кімнің билігі айтарлықтай шексіз болды? Юнлэ мен Токугава билігі Батыс билеушілерінің билігіндей шексіз болды ма? Неліктен I Карл мен II Осман шексіз монарх бола алмады?
Оқу мақсаты	6.3.1.5 Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін салыстыру 6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату

Тапсырма

- Берілген мәлеметтермен танысып, қай мемлкет билеуші екенін анықтаңыз.

1	Оның саясаты елді біріктіру қалалар мен сауданың өркендеуіне жол ашты. Билік тұсында 200-ге жуық қалалар мен қалалық типтегі поселкілер болды. Халықты 4 сословиеге бөлді. Оның билеген тұсында елге феодалдық қатынас дағдарысқа ұшырады.	
2	Ол ғылым мен білімге көп көңіл аударған, үлкен энциклопедия жазған, бұл энциклопедия тарихта 600 жыл бойы әлемдегі ең үлкен энциклопедия болып саналған, бірақ кейін бұл рекордты Ағылшын Уикипедиясы жаңартты.	

3	Ол «Күн патшасы» аталды. Мемлекетте абсолюттік билігін орнатып, «Мемлекет деген-мен» деп жариялады. Мемлекеттік Кеңес бұрын корольдік отбасы мүшелері, ақсүйектер өкілдерімен жоғары дін басыларынан тұрса, оны үш министрден тұратын тар кеңеспен ауыстырды.	
4	Ол мәдениет, халық ағарту саласында да ірі реформалар жасады. Зайырлы мектептер пайда болып, шіркеудің білім берудегі үстемдігі жойылды, алғашқы көпшілік театры құрылды.	
5	Епископтарды жоғары лауазымды мемлекеттік лауазымдарға тағайындау дворяндардың наразылығын тудырды	
6	Әскерді реформалау мен басқару жүйесінің реформалауды қажеттігін түсінді. Бірақ оның реформалары мерзімінен бұрын болды, әлеуметтік қолдау таппады.	

1	2	3	4	5	6

2. Монархиялық басқару жүйелеріне тән белгілерді сәйкесінше кестеге орналастырыңыз.

- а. сословиелік-өкілдіктің қызметі тек қана формалды түрде болады немесе олар таратылады
 б. Монарх барлық адамдардың ішінде негізгі тұлға.
 с. Мемлекеттің тірегі кәсіптік әскер құрылады
 д. Барлық мәселелер дін өкілдерінің, дворяндардың өкілдерінің қатысуымен бірлесе отырып шешіледі.
 е. Монархтың жарлығы заңдық күшке ие және оған ешкім қарсы тұра алмайды.

<i>Шексіз билік</i>	<i>Сословиелік-өкілдік</i>

БЖБ 5-6. «Абсолютизм: Батыс пен Шығыс» «Сауда қолөнер және әлемді игеру» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

- Тақырып** XIV Людовик мен Ұлы Петр: кімнің билігі айтарлықтай шексіз болды?
 Юнлэ мен Токугава билігі Батыс билеушілерінің билігіндей шексіз болды ма?
 Неліктен I Карл мен II Осман шексіз монарх бола алмады?
 Ұлы Жібек жолы Шығыс пен Батысты қалай байланыстырды?
 Қытайлықтар мен еуропалықтардың теңіз саяхаттарының айырмашылығы неде?
- Оқу мақсаты** 6.3.1.5 Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін салыстыру
 6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату
 6.3.2.7 «Отаршылдық саясат» ұғымын түсіндіру (Испания және Португалияның жаулап алуының мысалында) XV-XVI ғғ. саяхатшылардың негізгі бағыт-бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық жаңалықтардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын анықтау

Бағалау критерийі Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттайды

Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады

«Отаршылдық саясат» ұғымын сипаттайды (Испания және Португалияның жаулап алуының мысалында)

XV-XVI ғғ. саяхатшылардың негізгі бағыт- бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық жаңалықтардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын сипаттайды

Ойлау дағды деңгейі Білу және түсіну Қолдану

Орындау уақыты 20 минут

1-тапсырма. Англия мен Ресейдегі абсолюттік биліктің ерекшеліктерін анықта

Мария Тюдор	I Елизавета
1.	1.
2.	2.

2-тапсырма. Монархиялық басқару жүйелеріне тән белгілерді сәйкесінше кестеге орналастырыңыз.

А.сословиелік-өкілдіктің қызметі тек қана формалды түрде болады немесе олар таратылады

В.Монарх барлық адамдардың ішінде негізгі тұлға.

С.Мемлекеттің тірегі кәсіптік әскер құрылады

Д.Барлық мәселелер дін өкілдерінің, дворяндардың өкілдерінің қатысуымен бірлесе отырып шешіледі.

Е.Монархтың жарлығы заңдық күшке ие және оған ешкім қарсы тұра алмайды.

<i>Шексіз билік</i>	<i>Сословиелік-өкілдік</i>

3-Тапсырма

Кестеде еуропалық және қытайлық экспедициялардың мақсаттары мен жергілікті халықтың өміріне тигізген әсерін анықтаңыз.

<i>Сұрақтар</i>	<i>Қытай саяхатшылары</i>	<i>Еуропа саяхатшылары</i>
Ұйымдастырылған экспедициялардың мақсаттары		
Жергілікті халықтың өміріне тигізген әсері		

Христофор Колумб, Фернандо Магелан атты саяхатшылардың бағыттарын ретімен жазыңыз.

Саяхатшылар	Бағыттары
Христофор Колумб	
Фернандо Магелан	
Ұлы географиялық ашулардың әлем үшін әкелген оң және теріс әсерлерін анықтаңыз.	
Оң әсері	Теріс әсері
1	1

2	2
Қорытынды ой:	

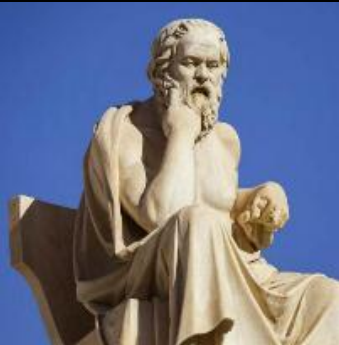
Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Саяси ерекшеліктерін үшін әр билеушілерінің сипаттайды биліктің анықтау түрлі ел қызметін	1	Мария Тюдордың басқару саясатының 1 ерекшелігін жазады	1
		Мария Тюдордың басқару саясатының 2 ерекшелігін жазады	1
		I Елизаветаның басқару саясатының 1 ерекшелігін жазады	1
		I Елизаветаның басқару саясатының 2 ерекшелігін жазады	1
Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады «Отаршылдық саясат» ұғымын сипаттайды (Испания және Португалияның жаулап алуының мысалында)	2	шексіз билікке тән 1-белгіні ажыратады;	1
		шексіз билікке тән 2-белгіні ажыратады;	1
		шексіз билікке тән 3-белгіні ажыратады;	1
		сословиелік-өкілдікке тән 1-белгіні ажыратады;	1
		сословиелік-өкілдікке тән 2-белгіні ажыратады.	1
		қытайлық теңіз экспедицияларының мақсатын сипаттайды;	1
		еуропалық теңіз экспедицияларының мақсатын сипаттайды;	1
		қытайлықтардың теңіз экспедицияларының нәтижесінде ашылған жерлердің халықтарына жүргізген саясатын сипаттайды;	1
		еуропалықтардың теңіз экспедицияларының нәтижесінде ашылған жерлердің халықтарына жүргізген саясатын сипаттайды;	1
XV-XVI ғғ. саяхатшылардың негізгі бағыт-бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық жаңалықтардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын сипаттайды		Христофор Колумбтың жүріп өткен жолының бағыттарын көрсетеді;	1
		Фернан Магеланның жүріп өткен жолының бағыттарын көрсетеді;	1
		Ұлы географиялық ашулардың әлем үшін әкелген 1-оң әсерлерін анықтайды;	1
		Ұлы географиялық ашулардың әлем үшін әкелген 2-оң әсерлерін анықтайды;	1
		Ұлы географиялық ашулардың әлем үшін әкелген 1-теріс әсерлерін анықтайды;	1
		Ұлы географиялық ашулардың әлем үшін әкелген 2-теріс әсерлерін анықтайды.	1
		Қорытынды ой жазады	1
Жалпы балы			20

БЖБ 7. «Қайта Өрлеу дәуірі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып : «Қайта Өрлеу дәуірі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау	
Оқу мақсаты	6.2.2.3 Антикалық мәдениетпен байланыс орнату Қайта өрлеу дәуірінің мәдениетін (бейнелеу, мүсін өнері) сипаттау
Бағалау критерийі	Білім алушы *Қайта өрлеу дәуірінің ерекшеліктерін анықтайды *Ортағасырлық шығыс мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

- Антикалық мәдениеттің кезеңдерін анықтау арқылы Қайта Өрлеу дәуірімен байланысын сипаттаңыз

 1. «Мен өзімнің түк білмейтіндігімді білемін» және «Өзіңді өзің танып-біл». http://stories-of-success.ru/files/sokrat-2.jpg	 2. https://upload.wikimedia.org/wikipedia/kk/thumb/4/49/788777757.JPG/200px-788777757.JPG	 3. https://lh3.googleusercontent.com/Xu1lRJ_4B7Lbon-lscpUp6aWS_obno0l1FjEhRWs8jermJvRxuWA0FRVlfn2tePDMd3u=s121
1.	2.	3.
Қайта өрлеу дәуірі мәдениетімен байланысы		
Бейнелеу өнерімен		Мүсін өнерімен
		2.

2. Шығыстың ортағасырлық мәдениетін Батыс Еуропа мәдениетімен салыстыру арқылы ерекшеліктерін сипаттаңыз.

Ортағасырлық Батыс Еуропа мәдениеті ерекшелігі	Шығыстың ортағасырлық мәдениеті ерекшелігі
1.	1

1. Кестені толтырыңыз

<i>Шығыс ойшылдары</i>	<i>Өркениетке қосқан үлесі</i>
<i>Ұлықбек</i>	
<i>Әлішер Науаи</i>	
<i>Бабыр</i>	

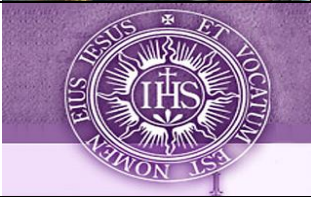
Бағалау критерийі	Тапсырма а №	Дескриптор	Балл
		<i>Білім алушы</i>	
Қайта өрлеу дәуірінің ерекшеліктерін анықтайды	1	1-суретті кезеңіне байланысты атайды;	1
		2-суреттің кезеңіне байланысты атайды ;	1
		3-суреттің кезеңіне байланысты атайды ;	1
		Бейнелеу өнерінің Қайта өрлеу дәуірі мәдениетімен байланысын сипаттайды	1
		Мүсін өнерінің Қайта өрлеу дәуірі мәдениетімен байланысын сипаттайды	1
Ортағасырлық шығыс мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттайды	2	Ортағасырлық Батыс Еуропа мәдениеті ерекшелігін сипаттайды	1
		Шығыстың ортағасырлық мәдениеті ерекшелігін сипаттайды	1
		Ұлықбектің әлемдік өркениетке қосқан үлесін сипаттайды;	1
		Ұлықбектің еңбегінің маңыздылығын көрсетеді;	1
		Әлішер Науаидің әлемдік өркениетке қосқан үлесін сипаттайды;	1

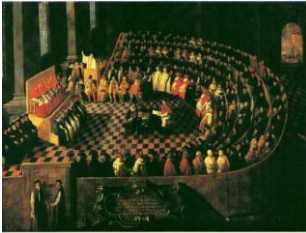
Жалпы балл	10
------------	----

БЖБ 8. «Реформация» және «Ғылыми революция» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Мартин Лютердің наразылығы Еуропаны қалай өзгертті? Коперниктің теориясы қаншалықты бірегей болды?
Оқу мақсаты	6.2.1.2 Тарихи процестердің контекстінде «гуманизм», «реформация», «протестантизм», «лютерандық», «кальвинизм», «контрреформация», «иезуиттер ордені» ұғымдарын түсіндіру 6.2.4.2 Жаратылыстану ғылымдарының келешектегі дамуы үшін кейінгі орта ғасырлар кезеңінде Жердің құрылысы туралы жасалған ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> Тарихи процестердің контекстінде «реформация», «иезуиттер ордені», «лютерандық», «контрреформация», «гуманизм», «кальвинизм», «протестантизм» ұғымдарын сипаттап анықтайды Жаратылыстану ғылымдарының келешектегі дамуы үшін жердің құрылысы туралы жасалған Н.Коперник, Д.Бруно, Г.Галилейдің ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын анықтайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

1-тапсырма. Берілген суреттер мен ұғым, сипаттамаларды қолданып кестені толтырыңыз.

№	Суреттер	Сипаттама	Ұғым
1			«Реформация»
2			«Иезуиттер ордені»
3			«Лютерандық»
4		Қарсылық, келіспеушілік	

5		Құдай адамдардың тағдырын біліп отырады деген ілім	
6		Діни шіркеуге немесе діни шешімдерге қарсылық	
7		Адамдық, адамгершілік-адамды бірінші орынға қою	

2-тапсырма. Төмендегі ғалымдардың ғылыми жаңалығының қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтаңыз

Николай Коперник

Джордано Бруно

Галилео Галилей

Бағалау критерийлері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Тарихи процестердің контекстінде «реформация», «иезуиттер ордені», «лютерандық», «контрреформация», «гуманизм», «кальвинизм», «протестантизм» ұғымдарын сипаттап анықтайды	1	«Реформация» ұғымын сипаттайды	1
		«Иезуиттер ордені» ұғымын сипаттайды	1
		«Лютерандық» ұғымын сипаттайды	1
		«Контрреформация» ұғымын анықтайды	1
		«Гуманизм» ұғымын анықтайды	1
		«Кальвинизм» ұғымын анықтайды	1
		«Протестантизм» ұғымын анықтайды	1

Жаратылыстану ғылымдарының келешектегі дамуы үшін жердің құрылысы туралы жасалған Н.Коперник, Д.Бруно, Г.Галилейдің ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын анықтайды	2	Н.Коперниктің ғылыми жаңалығының қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтайды	1
		Д.Бруноның ғылыми жаңалығының қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтайды	1
		Г. Галилеоның ғылыми жаңалығының қоғамдағы әлеуметтік өзгерістерге ықпалын анықтайды	1
Жалпы балл			10

6(7)-сынып. Дүниежүзі тарихы. І-тоқсан бойынша тоқсандық жиынтық бағалау тапсырмалары

1.тапсырма. Византияның ұзақ өмір сүруінің себептерін анықтаңыз

<https://www.proza.ru/pics/2011/01/25/1470.jpg>

1. Византияның алғашқы жер аумағын қызылмен белгіле
2. Византияның гүлденген кездегі жер аумағын жасылмен белгіле
3. Византияның ұзақ өмір сүруінің 1 себебін анықта

1. _____

[3]

2.тапсырма. Феодалдық сатыны анықта

Төмендегі ұғымдарды сипаттамасымен сәйкестендіріңіздер. Әрбір дұрыс жауап 1 балл

№	Феодалдық саты	№	Міндеттері
1	Король	А	20-30 елді басқарды
2	Герцогтер мен графтар	В	Жоғарғы сот, әскердің қолбасшысы
3	Барондар мен виконттар	С	100 деген елді мекенді басқарды
4	Рыцарьлар	Д	Азық-түлік, киім-кешекпен қамтамасыз етті
5	Шаруалар	Е	Әскери іспен айналысатындар

Жауаптары

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

[5]

3.тапсырма. Феодалдар мен шаруалардың құқықтарын салыстыр.

1.Феодал _____

2.Шаруа _____ [2]

4.тапсырма.Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз.

1.Мұсылмандардың қасиетті кітабы _____

2.Исламның бес негізгі парызы _____

3.Үшір салығын кімдер төлейді _____

4.Иқта салығын кімдер төлейді _____

5.Мұхаммед пайғамбардың серіктері _____ [5]

5.тапсырма.Әлемнің екінші ұстазы «эссе» (ПТМС)-формула

1.Позиция (мен солай санаймын)

Түсіндіру (себебі.....)

Мысал (мен мұнымысалдар арқылы дәлелдей аламын)

Салдар (айтылған мәселе бойынша мынадай..... қорытынды жасаймын)

[5]

Балл қою кестесі. 6 сынып.Дүниежүзі тарихы. І-тоқсан. ТЖБ

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	Византияның алғашқы жер аумағы Византияның құрамына Балқан түбегі, Кіші Азия, Сирия,Палестина,Мысыр,Месопатамия мен Армения,Қырым, Кавказ иеліктері кіреді. Византияның ұзақ өмір сүруінің 4-себебінің бірін жазады	3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
2	1.в 2 с 3 а 4 е 5 д	5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
3	Феодал жоғарғы сот және әскердің қолбасшысы міндеттерін атқарды,қол астында жүздеген елді мекендер болды. Шаруа екіге бөлінді басыбайлы және ерікті болып.Басыбайлы шаруалар феодалдарға толық тәуелді болды,олардысатуға,айырбастауға,сыйлауға ерікті болды.Ерікті шаруалар олардың жағдайы жеңіл болды,өз қарамағындағы мүліктерін еркін жұмсай алды.Ерікті шаруалар өз жер үлесін мұрагерлік жолмен балаларына қалдыруға құқылы болды	2	Мазмұны на сай жауап басқа фразамен жазылса қабылдан ады

4	1)Құран 2)Аллаға иман лелтіру,бес мезгіл намаз оқу,оразаұстау,зекетберу,меккеге қажылыққа бару 3)Аллаға адал қызмет атқарған адамдарға берілді,оның иесі үшір салығын төледі 4)Мұххамед (с.ғ.с.) пайғамбардың билігімен өз мемлекетіне адал қызмет атқарғандарға берілген жер иқта деп аталды 5)ӘбуБәкір,Омар,Осман,Әли	5	Мазмұны на сай жауап басқа фразамен жазылса қабылдан ады
5	Эссе Біздің заманымыздың 870-950 жылдары өмір сүрген Әбу насыр Эль Фараби әлемнің екінші ұстазы болып табылады. Аристотельден кейінгі әлемнің дамуына және ғылымның дамуына көп үлес қосқан екінші адам Эль Фараби болып табылады. Менің ойымша, Эль Фараби қоғам дамуына зор үлес қосқан адам. Эль-Фараби жастайынан ел кезіп саудагерлермен Азия, Ирак және Араб елдерінде жиһанкездік жасаған. Тарихи деректерге сүйенсек тірі кезінде Эль-Фараби – 70-ке жуық тіл білген. Ел кезіп түрлі ойшыл ғалымдармен кездесу арқылы география, биология, астрономия және математика ғылымдарын терең деңгейде білген. Эль-Фараби көрген білгенін ұдайы қағаз бетіне түсіріп оттырған. Осы себептен өмірінің соңына қарай әлем халқы үшін қайталанбас 150 ге жуық трактат қалдырып кетті. Мысалы, Эль-Фараби өзінің 5-ші трактаты«Медицина каноны» аталған еңбегінде алғаш рет адам тіршілігіндегі мидың маңызы туралы баяндай келіп, <u>мида жүйке</u> орталықтары мен сезімтал және козғалтқыш <u>жүйкелер</u> болатындығы туралы пиар айтады. Эль-Фарабидің тарихқа қосқан еңбектері арқылы парсы, араб және т.б. елдердің тарихын біле аламыз.Мысалы, Аристотель жайындағы мәліметтер және оның еңбектері басқа тілдерге аударылып, елдерге саяхат барысында таралуы. Қорытындылайтын болсақ, Әбу Насыр Эль-Фараби түркі ойшылдарының арасындағы ең мәшһүрі, «Әлемнің екінші - ұстазы» атанған ғұлама ғалым.	5	Неге әлемнің екінші ұстазы деп аталды,түсіндір, еңбектері не 2 мысал келтір, ойынды қортынды ла 1 балл Мазмұны на сай жауап басқа фразамен жазылса қабылдан ады

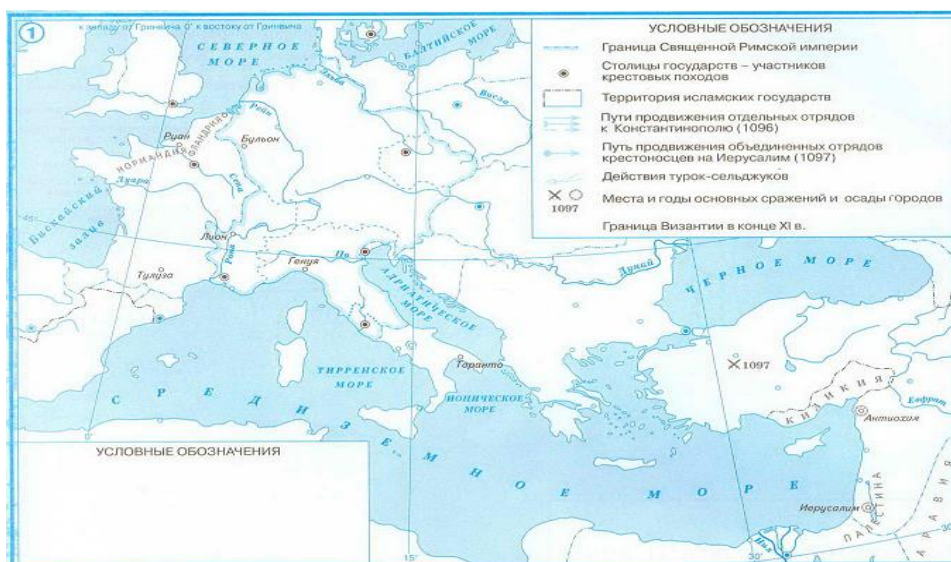
«Дүниежүзі тарихы» пәнінен II тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1. «Крест жорықтары» кестесіндегі бос орынды толтырыңыз.

Ұйымдастырушысы	Хронологиясы	Салдары
II Урбан папа		Иерусалим қаласын басып алып, әйел-еркек, бала-шаға, кемпір-шал демей, қала халқын шетінен қырды, тіпті жас балалардың басын тасқа соғып өлтірді
	1147-1149 жылдары	Кресшілер Кіші Азияда салжұқтардан жеңіліп қайтты
III Иннокентий папа	1202-1204 жылдары	

[3]

2. Кескін картада түрлі түсті қаламмен 1,3,4 крест жорықтарының бағытын белгілеңіз /1-көк түспен,3-қызыл түспен,4-жасыл түспен/.Иерусалим мен Константинопольді басып алған жылдарын қойыңыз.

http://kontur-map.ru/map550015_0_0.htm

[5]

3. Мәтіндегі бос орындарды қажетті сөзбен сөйлемді толықтырыңыз.

Еуразиядағы қарым-қатынастың дамуына монғол үстемдігі ықпалын тигізді. Аз уақыттың ішінде монғол империясы Тынық мұхиттан (1 _____) дейінгі аумақты алып жатты, елшілер арқылы (2 _____) мен Монғол билеушілері арасында келіссөздер жүргізілді. Бату әскерінің Еуропаға жорық жасау қауіпі төнген кезде, Рим папасы IV Инокентий италияндық (3 _____) бастаған елшілікті Монғол империясына жібереді.

Француз королі IX Людовигтің тапсыруымен 1253-1255 жылдары монғол империясына саяхатшы ретінде фламандық монах (4 _____) жіберіледі. Ол Қарақорымдағы Ұлы хан Мөңкемен кездеседі. Еуропалықтардың (5 _____) империясымен дипломатиялық одақ жасағысы келген мақсаты орындалмады.

Монғол империясы шетелдік саяхатшылардың Еуропаға белгісіз азиялықтар жайында мәліметтер әкелуіне жағдай жасады. Монғолдар көшпелі тайпаларды (6 _____) арқылы біріктірді.

(Р.Т.Айтбай, Ә.Қ.Қасымов, А.О.Ешмұхамбетов 6 сынып Дүние жүзі тарихы Алматы «Атамұра» 2018. 71- бет)

[6]

1. Венн диаграммасын қолданып феодалдық бытыранқы және орталықтандырылған мемлекеттер арасындағы кемінде екі айырмашылығы мен екі ұқсастығын анықтаңыз

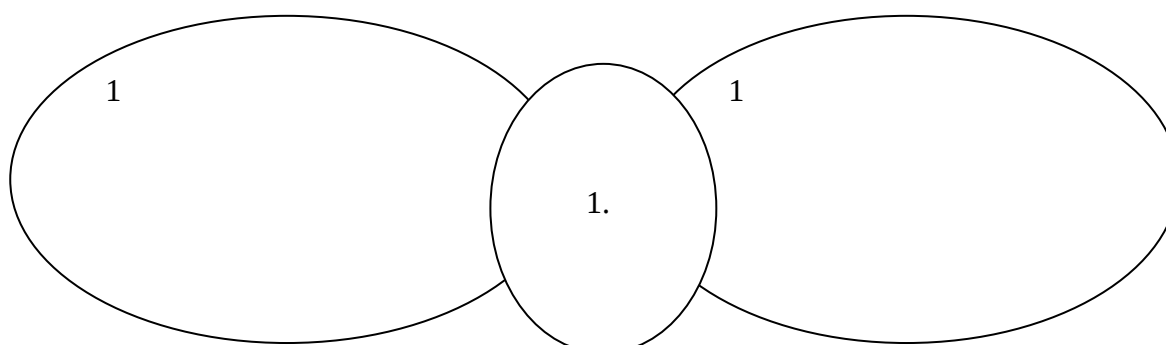
Феодалдық бытыранқы мемлекет Орталықтандырылған мемлекет

Айырмашылығы

Ұқсастығы

Айырмашылығы

[6]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап			Бал л	Қосымша
1	II Урбан папа	1096-1099 жылдары	Иерусалим қаласын басып алып, әйел-еркек, бала-шаға, кемпір-шал демей, қала халқын шетінен қырды, тіпті жас балалардың басын тасқа соғып өлтірді	3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабыл-данады
	Француз королі VII Людовиг пен неміс императоры III Конрад	1147 жылы	Кресшілер Кіші Азияда салжұқтардан жеңіліп қайтты		
	III Иннокентий папа	1202 жылы	Кресшілер христиандар қаласы Константинопольді басып алып,оны талан-таражға салды		
2	 http://konturmap.ru/krest-pohod-gdz.html			5	Бір дұрыс жауап 1 балл
3	1.Дунайға2.Рим3.Плано Карпини 4.Рубрук5.Монғол6.Орталықтандырылған билік			6	Бір дұрыс жауап 1 балл
4	Феодалдық бытыранқы мемлекет айырмашылығы: 1. Бытыранқылық кезінде феодалдар арасындағы соғыстар тоқтамады. 2. Әр феодал өз жерлерінде өз ақшасын шығарды. Орталықтандырылған мемлекет айырмашылығы: 1. Сословиелік-өкілдік органдар: «Парламент», «Бас штаттар», «Кортес» құрылды 2. Мемлекетте ортақ заңдар қабылданды Ұқсастығы: 1. Король билігі күшейді. 2. Салық пен міндеткерлік түрлері артты.			6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабыл-данады
Жалпы балл				20	

6-сынып.«Дүниежүзі тарихы» пәнінен III тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1.Кестені толықтырыңыз.

Өкілді орган	Алғаш шақырылған мерзімі	Мемлекет
Бас штаттар		
	1265ж.	
		Испания
Боярлар Думасы		
		Польша корольдігі мен Чех тәжінің иеліктерінде

[10]

2. Кестеде монархтардың мемлекетті басқарудағы қызметтерінің 1 ерекшелігін атап, қызметтерінің 2 ортақ белгілерін анықтаңыз.

I Петр билігінің ерекшелігі	Ортақ белгілері	Император Юнлэ билігінің ерекшелігі
1.	1.	1.
	2.	

[4]

3. «Ұлы географиялық ашулардың халықаралық сауданы дамытудағы рөлі» тақырыбында эссе жазыңыз.

ПТМС

«Ұлы географиялық ашулардың нәтижелері халықаралық сауданы дамытуға тиімді болды/тиімсіз болды.»

Позиция: Мен...ойлаймын...

Түсіндіру: Мен мұны былай түсіндіремін...

Мысал: Мен мынандай мысалдар келтіре аламын...

1-мысал:

2-мысал:

Салдар: Мұның мынандай салдары бар...

1-салдар:

2-салдар:

[6]

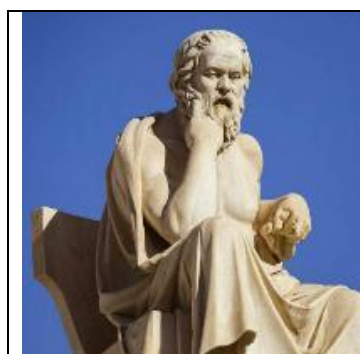
Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша мәлімет
1	1.Бас Штаттар <u>1302ж. Францияда</u> шақырылды. 2.Парламент <u>1265ж. Англияда</u> шақырылды. 3. <u>Кортес ХІҮғ.</u> Испанияда шақырылды. 4. Боярлық Дума <u>ХІҮғ. Орыс мемлекетінде</u> шақырылды. 5. <u>Сейм ХІҮғ.</u> Польша корольдігі мен Чех тәжінің иеліктерінде шақырылды.	10	Бір дұрыс жауапқа 1 балл

2	<i>Монархтардың қызметіндегі ерекшеліктер</i>		4	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	<i>І Петр</i>	<i>Император Юнлэ</i>		
	1.1703ж.Петербург қаласының негізін қалады.	1.Тарихтағы ең үлкен Юнлэ энциклопедиясын жаздырды		
	<i>Монархтардың қызметіндегі ұқсастықтар</i>			
	1. Абсолютті монархтар болды			
	2. Мәдениеттің дамуына зор үлес қосты			
3	Менің ойымша Ұлы географиялық ашулардың нәтижелері халықаралық сауданы дамытуға тиімді болды . Себебі, Құрлықтық сауда жолдарын осман түріктерінің жаулап алуына байланысты, теңіз жолдары халықаралық сауданы дамытуда үлкен маңызға ие болды. Ұлы географиялық ашулар Батыс пен Шығысты байланыстырып,халықаралық сауданы дамыту арқылы өркениеттердің араласуына әкелді. Үндістаннан піл сүйегі, шай, дәмдеуіштер Еуропа және «жаңа әлем» деп аталған Америка континентіне тасымалданды. Ал Америкадан мақта, темекі тасымалдау табыс табудың көзіне айналды. Ұлы Жібек жолы жаңа сипатқа ие болды. Халықаралық сауда негізінде көптеген мемлекеттер өз экономикасын дамытып,қуатты державаларға айналды.Елдер арасында мәдени ықпалдастық жандана түсті. Ұлы географиялық ашылулар түрлі ғылым салаларын дамытуға негіз салумен бірге әлем елдерінің әлеуметтік-экономикалық дамуына ықпал жасады. Жаңа ашылған жерлердегі елдерді жаулап алу әлемдік отарлау үрдісіне бастама берді.		6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамең жазылса қабылданады
Жалпы балл			20	

Дүниежүзі тарихы" пәнінен ІҮ тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1. Антикалық мәдениеттің кезеңдерін анықтау арқылы Қайта Өрлеу дәуірімен байланысын сипаттаңыз.

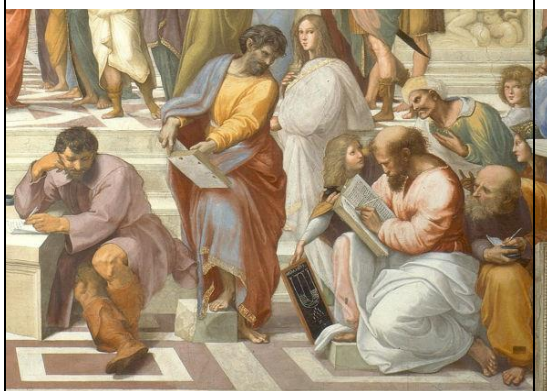

«Мен өзімнің түк білмейтіндігімді білемін» және «Өзіңді өзің танып-біл».
<http://stories-of-success.ru/files/sokrat-2.jpg>

2.

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/kk/thumb/4/49/7887777757.JPG/200px-7887777757.JPG>

3.https://lh3.googleusercontent.com/Xu1lRJ_4B7Lbon-lscpUp6aWS_obno0l1FjEhRWs8jermJvRxuWA0FRVlfn2tePDMd3u=s121

1.	2.	3.
Қайта өрлеу дәуірі мәдениетімен байланысы		
Бейнелеу өнерімен		Мүсін өнерімен
1.	2.	

[5]

2. Шығыстың ортағасырлық мәдениетін Батыс Еуропа мәдениетімен салыстыру арқылы ерекшеліктерін сипаттаңыз.

Ортағасырлық Батыс Еуропа мәдениеті ерекшелігі	Шығыстың ортағасырлық мәдениеті ерекшелігі
2.	1.

[2]

Көп таңдауы бар бір жауапты қажет ететін тапсырмалар

3. Адамгершілікті, адамға сүйіспеншілік идеяларын білдіретін көзқарастар жүйесі:

- А) гуманизм
- В) протестантизм
- С) кальвинизм
- Д) реализм
- Е) абсалютизм

4. XVI ғасырдағы реформацияның нәтижесінде өмір сүрудің тақуалық принципін негіздеген протестанттық діни ілім:

- А) гуманизм
- В) протестантизм
- С) кальвинизм
- Д) тоталитаризм
- Е) брахманизм

5. Римдік католицизм және Шығыс Ортодоксалдық шіркеумен бірге христиан әлемінің басты бөлімшелерінің бірі болып табылады:

- А) гуманизм
- В) протестантизм
- С) кальвинизм
- Д) вандализм
- Е) индуизм

6. Бір орталықтан басқарылатын, қатал тәртіпке негізделген, басшыларға сөзсіз бас иуді талап ететін діни ұйым:

- А) гуманизм
- В) протестантизм
- С) кальвинизм
- Д) иезуиттік орден
- Е) реформация

7. XVI-XVII ғасырлардағы Еуропаны қамтыған реформация қозғалысына қарсы қозғалыс:

- А) гуманизм
- В) протестантизм
- С) кальвинизм
- Д) реформация
- Е) контрреформация

8. Германиядағы католиктік шіркеудің халық тарапынан тоналуына қарсы қозғалыс:

- А) гуманизм
- В) реформация
- С) контрреформация
- Д) протестантизм

Е) кальвинизм

9. XVI ғасырда Германияда реформация қозғалысының нәтижесінде пайда болған ілім:

А) гуманизм

В) лютерандық

С) вандализм

Д) реализм

Е) тоталитаризм

[7]

10. ПТМС-формуласы арқылы кейінгі ортағасырлар кезеңінде жердің құрылысы туралы ғалымдардың жасалған ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын бағалау.

«ПТМС» формуласы

Тақырып: Жаратылыстану ғылымының дамуына кейінгі ортағасырлар кезеңінде ғалымдардың жаңалығы маңызды болды/ болмады

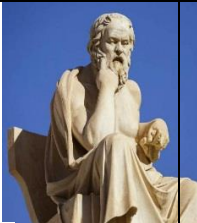
• *Бірінші сөйлем* «Менің ойымша, ... »

• *Екінші сөйлем* «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »

• *Үшінші сөйлем* «Оны мен мына 1 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»

• *Соңғы сөйлем* «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім [6]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап							Балл	Қосымша ақпарат
1								5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	1.		2.		3.				
	Классикалық кезең		Архаикалық кезең		Эллинистік – римдік кезең				
	Қайта өрлеу дәуірі мәдениетімен байланысы								
	Бейнелеу өнерінде				Мүсін өнерінде				
	1.Қайта өрлеу мәдениеті антикалық өнер мұраларының үлгісіне байланысты болды.				2. Өнер уақыт талабына сай мазмұны жағынан байи түсті, жаңа стильдер қалыптасты				
2	Ортағасырлық Батыс Еуропа мәдениеті ерекшелігі				Шығыстың ортағасырлық мәдениеті ерекшелігі			2	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамең жазылса қабылданады
	1. Батыс еуропа мәдени өмірінде ерте буржуазиялық мәдениеттің тууына байланысты маңызды бетбұрыс болды				1.Сәулет өнері ескерткіштерінің стилі жандана түсті				
3-9	3-А	4-С	5-В	6-Д	7-Е	8-В	9-В	7	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
10	Эссе Жаратылыстану ғылымының дамуына кейінгі орта							1	Кейінгі ортағасырлар

	ғасырлық кезеңдегі ғалымдардың ашқан жаңалықтарының маңызы болды. Себебі Н.Коперник, Дж.Бруно, Г. Галилейдің жердің күнді айналуы бойынша пікірін білдірді. Гелиоцентристік көзқарасты болды. Жер және басқа планеталар Күнді айналып жүреді деген тұжырымын ғылыми жолмен дәлелдеді. Әлем құпиясын түсіндіру және табиғат заңдарын айқындау үшін ғалымдар алдынан жаңа даңғыл жол ашылды.		кезеңінде жердің құрылысы туралы ғалымдардың жасалған ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын бағалаутақырып позициясын таңдайды
		1	Ғалымдардың ашқан ғылыми жаңалығына өз ойын білдіреді
		1	Ғалымдардың ашқан ғылыми жаңалығының маңыздылығын түсіндіреді
		1	Ғалымдардың ашқан ғылыми жаңалығының маңыздылығын 1-дәлел келтіреді
		1	Ғалымдардың ашқан ғылыми жаңалығының маңыздылығын 1-дәйек келтіреді
		1	Ғалымдардың ашқан ғылыми жаңалығының маңыздылығын қорытынды ой жазады
Жалпы балл		20	

8-сынып.«Қазақстан тарихы» бөлім бойынша жиынтық бағлау тапсырмалары.

БЖБ 1 «Қазақ-жоңғар соғыстары» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырыптар	Жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысының басталуы. Біртұтас халық жасағының ұйымдастырылуы
Оқу мақсаты	7.4.1.1 Жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау 7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> • Жоңғар шапқыншылығының шаруашылыққа тигізген зардабын анықтайды • Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайынталдайды
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. Суреттегі оқиғаға қатысты негізгі деректерді пайдалана отырып, қазақ халқының шаруашылығына жоңғар шапқыншылығының тигізген зардаптарын сипаттап, дәлелдер келтіріңіз.

Мал шаруашылығына

Егін шаруашылығына

1.

2.

1.

2.

2. ПТМС формуласы арқылы Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдаңыз.

Тақырып: «Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайында өзгеріс болды/болмады»

- Бірінші сөйлем «Менің ойымша, ...»
- Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ...»
- Үшінші сөйлем «Оны мен мына 2 дәлел, 2 дәйек арқылы келтіре аламын ...»
- Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім .»

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Жоңғар шапқыншылығының шаруашылыққа тигізген зардабын анықтайды	1	жоңғар шапқыншылығының мал шаруашылыққа тигізген 1-ші зардабын сипаттайды	1
		жоңғар шапқыншылығының мал шаруашылыққа тигізген 2-ші зардабын сипаттайды	1
		жоңғар шапқыншылығының егін шаруашылыққа тигізген 1-ші зардабын сипаттайды	1
		жоңғар шапқыншылығының егін шаруашылыққа тигізген 2-ші зардабын сипаттайды	1
Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын	2	Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдауда тақырып	1

талдайды	позициясын таңдайды	
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайынөз ойы арқылы сипаттайды	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайынтүсіндіреді	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайына 1-ші дәлел келтіреді	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайына 2-ші дәлел келтіреді	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайына 1-ші дәйек келтіреді	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайына 2-ші дәйек келтіреді	1
	қазақ хандығының ішкі саяси жағдайынақорытынды ой жасайды	1
Жалпы балл		12

БЖБ 2. «ХҮШҒ Қазақ хандығы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырып: Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуының басталуы.

Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты

Оқу мақсаты: 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау

7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау

Бағалау критерийі *Білім алушы*

- Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтайды
- Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдайды

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты 20 минут

Тапсырма

1. Кестедегі Ресей империясына қосылудағы ақпаратты сызықпен қосу арқылы тұлғаны хронологиясымен анықтаңыз

№	Ақпараттар	Жылдар	Тұлғалар
1	Императрица Кіші жүздің қазақтарын Ресейдің қол астына алу туралы грамотаға (ресми құжатқа) қол қойды	1726 жылы	Сүгір, Едікбай, Қажыбай, Құлымбай
2	Кіші жүздің ханы Әбілқайыр, старшындар және басқалары Ресейге, оның қол астына өту туралы өтініш білдіру арқылы Қойбағарды жіберген еді.	1731 жылы 19 ақпанда	А.И.Тевкелев
3	Әбілхайыр ханнан ант қабылдау үшін Ресейден сыртқы істер коллегиясының тілмәші, дипломат бастаған елшілік жіберілді.	1731 жыл	Анна Иоанновна
4	Оңтүстік Қазақстанның кейбір Ресей бодандығын қабылдауға деген ықыласын білдірді	1731 жылы 10 қазанда	билері мен беделді сұлтандары
5	Ресей империясының қарамағына кіргендігі жөнінде ант берді.	1733-1734 жылдары	Әбілқайыр
6	И.К. Кирилловтың қайтыс болуына байланысты, Кіші және Орта жүздердің сұлтандары мен старшындарының елшілерін бағындыруға тырысқан Орынбор өлкесінің жаңа бастығы болып тағайындалды.	1734 жылы мамырда	И.К. Кириллов
7	Жаңадан біріктірілген қазақ жерлеріндегі көзқарасты бекіту үшін І Петрдің сыбайласы – Сенаттың обер-хатшысы басқарған Орынбор экспедициясы ұйымдастырылды.	1737 жылы	В.Н. Татищев

2. Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатына талдау жасаңыз.

- Абылай ханның ішкі саясаты орталық билікті нығайтуға бағытталды.

Себеп
Дәлел

- Абылай ханның сыртқы саясатының ерекшелігі болды.

Себеп
Дәлел.....

- Абылай өзінің күшін жоңғарларды әлсіретуге арнады.

Дәйек.....

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтайды	1	Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 1ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 2ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 3ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 4ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 5ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 6ақпаратты анықтайды	1
		Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуындағы 7ақпаратты анықтайды	1
Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдайды	2	Абылай ханның ішкі саясатының 1-себепін анықтайды	1
		Абылай ханның ішкі саясатына 1-дәлел келтіреді	1
		Абылай ханның сыртқы саясатының 1-себепін анықтайды	1
		Абылай ханның сыртқы саясатына 1-дәлел келтіреді	1
		Абылай ханның сыртқы саясатына 1-дәйек келтіреді	1
Жалпы балл			12

БЖБ 3. Қазақстанның мәдениеті» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Тақырып	XVIII ғасырдағы халық ауыз әдебиеті XVIII ғасырдағы қазақтардың материалдық мәдениеті
Оқу мақсаты	8.2.1.1 – салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау 8.2.2.4 – қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> • Салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын сипаттайды • Қолданбалы өнердің жетістіктеріне баға береді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

1. Төмендегі кестедегі тапсырманы орындаңыз.

а) Берілген ұғымдардан салт-дәстүр мен әдет ғұрыпты ажыратыңыз

Белгілі бір халықтың мінез-құлқының, тұрмыс-тіршілігінің бұлжылмас қағидаларына айналған жөн-жосық пен жол-жоралғылар жиынтығы	Әр ұлттың, халықтың діні мен сеніміне, тұрмыс-тіршілігіне сәйкес ғасырлар бойы жинақталып, өмірдің өзі туғызған ғұрыптардың жиынтығы
1.	2.

ә) Берілген мәліметтердің «ақиқат» не «жалған» анықтаңыз

№	Тапсырма	ақиқат	жалған
1	Үйге бас сұққан кез келген адамды дәмнен ауыз тигізбейінше жібермейтін «Қуыс үйден құр шығармайтын» - <u>ерулік</u> беру д.а.		
2	Басқа жақтан жаңадан көшіп келгендерді оның туған-туыстары немесе көршілері арнайы дастарханға шақырып <u>дәм ауыз тию</u> д.а		
3	Үйге келген қонақтың сол үйдегі өзіне ұнаған заттың кез келгенін қаладым деп айтуына болады, ал үй иесі ол затты міндетті түрде беруі тиіс <u>қалау</u> д.а.		
4	Бұл дәстүр Сәбит Мұқановтың «Халық мұрасы» деген кітабында толық баяндалған. Дастарқан басында ет жеп отырғандар тоғая бастағанында, төрде отырған ақсақал қалған етті қолымен қонақтарға, жас балаларға <u>асату</u> д.а		
5	Бір бақытсыздыққа ұшырағанында, үй мүлкі, малынан айырылғанында ауыл тұрғындары, көрші-көлемі, туған-туыстары мал, дүние, ақшалай көмек көрсетеді. Мұны олардың ор тасынан бір адам ұйымдастырады. Бұл жәрдем — <u>жылу жинау</u> деп аталады		

1		2		3		4		5	
---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

а) Қазақ халқының ұлттық киім түрлерін жазыңыз.

--

ә) Ұлттық киімдердің ерекшеліктерін басқа ұлттың киім үлгісімен салыстырып, ұлттық нақыш пен құндылықтарына баға беріңіз.

--

б) Ұлттық киім нәліктен қолданбалы мәдениеттің жоғары үлгісі болып саналады? Өз пікіріңізді мысал мен дәйек арқылы келтіріңіз.

--

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын сипаттайды	1	Салт-дәстүр ұғымын дұрыс анықтайды	1
		Әдет-ғұрып ұғымын дұрыс анықтайды	1
		Берілген 1 –ші мәліметтің «ақиқат» не «жалғанын» анықтайды	1
		Берілген 2 –ші мәліметтің «ақиқат» не «жалғанын» анықтайды	1
		Берілген 3–ші мәліметтің «ақиқат» не «жалғанын» анықтайды	1
		Берілген 4–ші мәліметтің «ақиқат» не «жалғанын» анықтайды	1
		Берілген 5–ші мәліметтің «ақиқат» не «жалғанын» анықтайды	1
Қолданбалы өнердің жетістіктеріне баға береді	2	Қазақ халқының ұлттық киім түрлерін жазады	1
		Ұлттық киімдердің ұлттық нақыш пен құндылықтарына баға береді	1
		Ұлттық киім қолданбалы мәдениеттің жоғары үлгісі екенінен дәйек пен мысал келтіреді	1
Жалпы балл			10

БЖБ 4. «Отарлау және ұлт-азаттық күрес» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырып: XIX ғасырдың 40-60 жылдарындағы қазақтардың ортаазиялық хандықтармен қарым-қатынастары. Қазақстанның Ресей империясына қосылуының аяқталуы.

Оқу мақсаты:

7.3.1.5 Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау

7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау

Бағалау критерийі: Білім алушы

Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын сипаттайды

Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін түсіндіреді

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма

1. Мәтіннен Жанқожа Нұрмұхамедұлы және Есет Көтібарұлы бастаған отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтаңыз.

1847 жылы Жанқожа көп қолды бастап хиуалықтардың Қожанияз қала деп аталатын бекінісін басып алды. Алайда Жанқожаның орыс билеушілерімен қатынасы да шиеленісе бастады. Оған себеп болған орыс қолшоқпарларының Жанқожа батырдың ауылына келіп

салық жинауы болды. Бұған наразы болған батыр Ресей отаршылдарына қарсы қазақтардың күресін бастап шықты. Сыр бойындағы қазақтарды ашаршылық жайлап, көптеген адамдар аштыққа ұрынды.

1-ші себебі

2-ші салдары.....

XIX ғасырдың 50-жылдарында Есет бастаған халық көтерілісі өрши түсті. Бұған себеп болған орыс отаршылдарының Арал теңізі маңын отарлауы еді. Күші басым жауға қарсы тұра алмаған Есет патша үкіметінің бейбітшілікке шақырған келісімін қабылдап, бағынуға мәжбүр болды.

1.

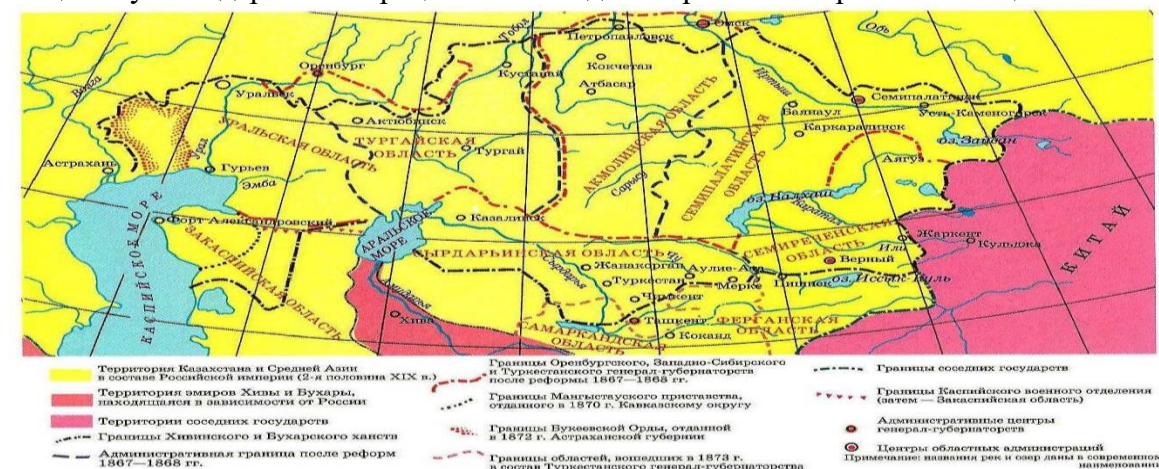
2.

Қорытынды ой:.....

2. Қазақ хандығының сыртқы саясатындағы ерекшеліктерін жалған және шындық арқылы анықтаңыз.

№	Тапсырма	Шындық	Жалған
1	Ресей империясының сыртқы саясатында Жетісу мен Оңтүстік Қазақстанның алатын маңызы арта түсті.	+	
2	Жетісу мен Оңтүстік Қазақстан қазақтарының бір бөлігі Ресейдің қол астына өте бастады	+	
3	Хиуа және Қоқан хандықтары билеушілерінің Ресейге деген көзқарасы өте жақсы болды		+
4	Ресей Іле сыртындағы өлкеде біржолата бекініп қалуға тырысты	+	
5	Патша үкіметінің қазақ өлкесін бірте-бірте отарлай түсуіне өте қолайлы жағдай қалыптасты	+	

3. Сұрақтарға жауап беруде төмендегі картаны қолданыңыз. Қазақ хандығының Ресейге қосылуы салдарынан сыртқы саясатындағы ерекшеліктерін сипаттаңыз.

https://ds04.infourok.ru/uploads/ex/002c/000b8563-6e634796/hello_html_m765022e3.jpg

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын сипаттайды	1	Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған көтерілістің себебін жазады	1
		Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған көтерілістің салдарын жазады	1
		Есет Көтібарұлы бастаған көтерілістің себебін жазады	1
		Есет Көтібарұлы бастаған көтерілістің салдарын жазады	1
		қорытынды ой жазады	1
Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін түсіндіреді	2	1-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		2-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		3-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		4-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
		5-ші ақпараттың «ақиқат» немесе «жалғандығын» көрсетеді	1
	3	қазақ хандығының сыртқы саясатындағы жағымды өзгерісті сипаттайды	1
Жалпыбалл			11

БЖБ 5. «Отарлау және ұлт-азаттық күрес» бөлімі бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Тақырып	Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс. 1836-1838 жылдардағы Бөкей Ордасындағы қазақтардың көтерілісі. Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс
Оқу мақсаты	7.3.1.5 Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау 7.3.1.6 Ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының роліне баға беру
Бағалау критерийі	Білім алушы - Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күрестің басшылары мен себеп-салдарын анықтайды - Ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының ролін бағалайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут
Тапсырма	

1. Берілген ақпараттан ұлт-азаттық күрестің себебі мен салдарын және көтеріліс басшысын анықтаңыз.

№	Көтеріліс басшысы	Себебі	Салдары
1	Кенесары Қасымұлы		
2		Шаруашылықта <u>жер</u> тапшылығынан халық зардап шекті. Ең жақын шұрайлы жерлердің бәрін де ірі помещиктер мен байлар өзара бөлісіп алып қойды.	
3			Жаңа ханды мойындамауы қазақ сұлтандары мен старшындары арасында жік туғызады.
Қорытынды ой:			

2. ПТМС-формуласы арқылы ұлт-азаттық көтеріліс басшысының ролін бағалаңыз.

//С.Датұлы, И.Тайманұлы мен М.Өтемісұлы, К.Қасымұлы//

Тақырып: Көтеріліс басшысының ұйымдастыруы нәтижесін берді / нәтижесін бермеді ПТМС бойынша:

- Бірінші сөйлем «Менің ойымша, ... »
- Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »
- Үшінші сөйлем «Оны мен мына 2 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»
- Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескрипторлар	Балл
		Білім алушы	
Халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің басшылары мен себеп-салдарын анықтайды	1	1-ші ақпараттың себебі мен салдарын анықтайды	1
		2-ші ақпараттан көтеріліс басшысы мен көтеріліс салдарын анықтайды	1
		3-ші ақпараттан көтеріліс басшысы мен көтеріліс себебін анықтайды	1
		Ұлт-азаттық күрестің ортақ ортақ қорытындысын жазады	1
Ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға береді	2	Ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының ролін бағалауда тақырып позициясын таңдайды	1
		Ұлт-азаттық көтеріліс басшысының ролін түсіндіреді	1
		Ұлт-азаттық көтеріліске 1 дәлел келтіреді	1
		Ұлт-азаттық көтеріліске 2 дәлел келтіреді	1
		Ұлт-азаттық көтеріліске 1 дәйек келтіреді	1
		Ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне қорытынды жазады	1
Барлығы			10

БЖБ 6. «Қазақстан Ресей империясының құрамында» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.

Тақырып XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы әкімшілік – аумақтық реформалар. Қазақстандағы жаппай отаршылдық қоныс аудару саясаты.

Оқу мақсаты

7.3.1.4. Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру;

7.1.2.1. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау;

Бағалау критерийлері

-Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді мәтінді толықтыруда анықтайды

-Қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдерді салыстыру арқылы жіктейді

Ойлау дағдылары Білу және түсіну Қолдану

Орындау 20 минут

Тапсырма.

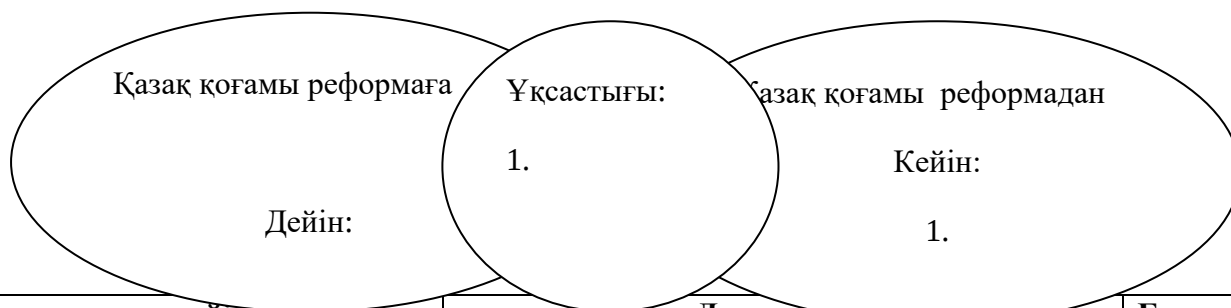
1. Берілген мәтіндегі бос орындарды толықтырыңыз.

Ресей империясы үкіметі 1868-1867 жылдары Қазақстан аумағында (1 _____) жүргізді. 1867 жылы 11 шілдеде II Александр патша (2 _____) заң жобасына, 1868 жылы 21 қазанда (3 _____) қол қойды. Реформа бойынша қазақ даласы (4 _____) үш генерал-губернаторлыққа бірікті. Қазақстандағы отарлаушы әкімшіліктің жоғары өкілі (5 _____) болды. Түркістан генерал-губернаторына (6 _____) елдерімен келіссөз жүргізу құқығы берілді.

Дереккөз: Қазақстан тарихы (XVIII-XIX ғғ.) Жалпы білім беретін мектептің 8-сыныбына арналған оқулық / Т. Омарбеков, Г. Хабижанова, Т. Хартаева, М. Ноғайбаева. -

Алматы: Мектеп, 2018 ж., 104-105 бет

2. Венн диаграммасы Реформаның қазақ қоғамына әкелген өзгерістерін салыстыра отырып, анықтаңыз

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді мәтінді толықтыруда анықтайды	1	Берілген мәтіндегі 1-ші бос орынды толтырды	1
		Берілген мәтіндегі 2-ші бос орынды толтырды	1
		Берілген мәтіндегі 3-ші бос орынды толтырды	1
		Берілген мәтіндегі 4-ші бос орынды толтырды	1
		Берілген мәтіндегі 5-ші бос орынды толтырды	1
		Берілген мәтіндегі 6-ші бос орынды толтырды	1
Қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдерді	2	Реформаға дейінгі қазақ қоғамына әкелген өзгерістің 1-ші ерекшелігін анықтады	1
		Реформаға дейінгі қазақ қоғамына әкелген	1

салыстыру арқылы жіктейді		өзгерістің 2 ші ерекшелігін анықтады	
		Реформадан кейінгі қазақ қоғамына әкелген өзгерістің 1 ші ерекшелігін анықтады	1
		Реформадан кейінгі қазақ қоғамына әкелген өзгерістің 2 ші ерекшелігін анықтады	1
		Реформаға дейінгі және реформадан кейінгі қазақ қоғамына әкелген өзгерістің ұқсастығын анықтайды	1
Жалпы балл			11

**«Қазақстан Ресей империясының құрамында» бөлімі бойынша жиынтық бағалау.
БЖБ 7**

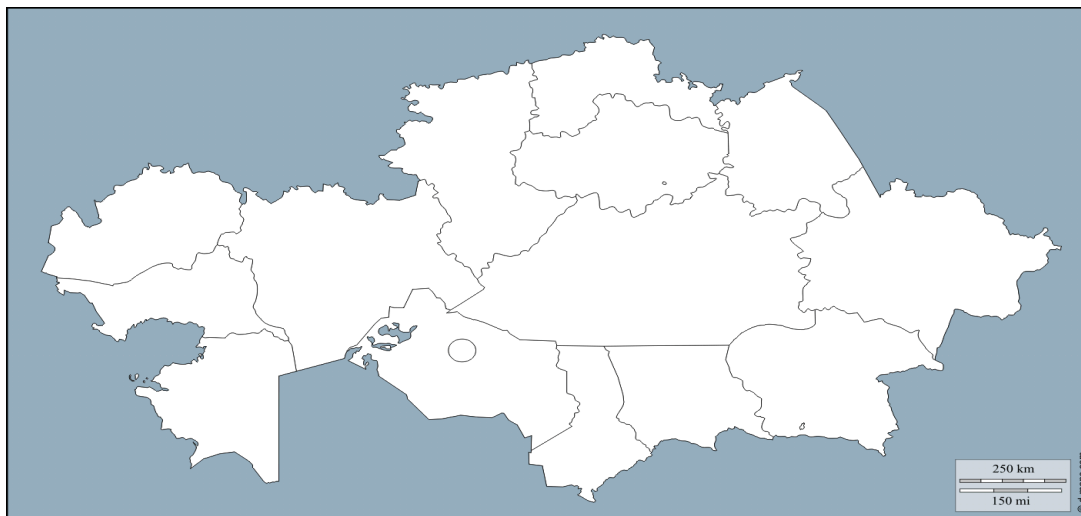
Тақырып	Қазақстанда капиталистік қатынастардың дамуы.
Оқу мақсаты	Жәрмеңке саудасының дамуы 7.4.2.1 Капиталистік қатынастардың экономикаға ықпалын анықтау 7.4.2.2 Сауда қатынастарына жәрмеңкелердің әкелген өзгерістерін анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Капиталистік қатынастардың экономикаға ықпалын анықтайды - Сауда жолдары мен жәрмеңкелерді картадан көрсетуде әкелген өзгерістерін жіктейді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Білу және түсіну
Орындау уақыты	Қолдану 20 минут

Тапсырма

1. Берілген ақпараттардың шындық, жалғандығын анықтаңыз.

№	Ақпарат	Шындық	Жалған
1	Қазақстанда капитализмнің алдыңғы қатарлы белгілері пайда болып дамыды		
2	ортақ салмақ, өлшем, ақша белгілері жүйесі орнамады		
3	тауар-ақша қатынастары дамыды		
4	әлеуметтікжіктелістерендеп, жаңаәлеуметтіктоптарпайдаболды		
5	аймақ жалпыресейлік еңбек бөлінісі мен жалпыресейлік және дүниежүзілік рынокқа тартылды		
6	Жәрмеңкелер Қазақстанғакапиталистікқарым-қатынастардыңенуіқазақауылыныңшаруашылықөмірінекеп тегенөзгерістерәкелді.		
7	Қазақстаншаруашылықжағынантекшикізаткөзітұрғысынанғ анаигеріллмеді		
8	XIX ғасырдыңсоңы — XX ғасырдыңбасындаҚазақстандасауданыөкiтүрiболды		

2. Картадан XVIII-XIX ғасырлардағы қалалық сауда жолдары мен жәрмеңкелерді орнын белгілеу арқылы сауда жәрмеңкелеріне әкелген 2-өзгерісті анықтаңыз:

<http://d-maps.com/m/asia/kazakhstan/kazakhstan49.gif>

1-өзгеріс: _____
2-өзгеріс: _____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Капиталистік қатынастардың экономикаға ықпалын анықтайды	1	1-ші ақпараттың шындық\жалғандығын анықтайды	1
		2- ші ақпараттың ақиқат\ жалғандығын анықтайды	1
		3 - ші ақпараттың шындық\ жалғандығын анықтайды	1
		4 - ші ақпараттың шындық\ жалғандығын анықтайды	1
		5- ші ақпараттың шындық\ жалғандығын анықтайды	1
		7- ші ақпараттың шындық\ жалғандығын анықтайды	1
		8- ші ақпараттың шындық\ жалғандығын анықтайды	1
Сауда жолдары мен жәрмеңкелерді картадан көрсетуде әкелген өзгерістерін жіктейлді	2	Картадан XVIII-XIX ғасырлардағы қалалық сауда жолдары мен жәрмеңкелерді орнын белгілейді	1
		1-өзгерісті жазады	1
		2-өзгерісті жазады	1
Жалпы балл			12

«XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанның мәдениеті» бөлімі бойынша
жиынтық бағалау № 8

Тақырып XIX ғасырдағы мәдениеттің дамуы

Оқу мақсаты

7.2.3.2 XIX ғасырдың II жартысындағы білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін түсіндіру

7.2.2.1 Халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау

Бағалау критерийі

-Білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін ажыратады

-Халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығына талдау жасайды

Ойлау дағдысының деңгейлері Қолдану Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты 20 минут

Тапсырма

1. Төмендегі тұжырымдардың ерекшелігін ажыратыңыз

№	Тарихи фактілер	Білім беру	ағарту
1.	Медреселердегі негізгі оқу құралы «Шариат-ул-иман» немесе «Иман-шарт» болды		
2.	Жәдиттік қозғалыс «Жаңа әдісті» оқу бағдарламасына енгізді		
3.	1888-1902 жж «Дала уәлаятының газеті» шығып тұрды		
4.	XIX-XX ғғ білім беру ісі діни және зайырлы бағытта болды		
5.	Жәңгір хан медициналық білім беретін бөлім мен дәріхана, хандықтың мұрағатын және мектеп ашты, мешіт салдырды, «Мухтасар ал-фикһайат» еңбек жазды		

2. XIX ғ 2-жартысындағы халық ауыз әдебиетінде қазақ қоғамын жырлаған ақындардың шығармаларын талдап беріңіз.

1-ші жыр	2-ші жыр
Зар заман, зар заман, Зарлап өткен бір заман. Сөздің басы — бисмиллаһ, Біз айталық, сіз тыңда Мұсылманның тарихын: Төрт аяқты хайуан — Бұ дүниенің жарығы. Бағасы кеткен жігіттің Бетінен алар зайыбы, Келе ме деп керт басқа Кесепаттың кесірі, Сол себептен қорқамын! Әуелгі қорлар зор болды, Сондай зорлар қор болды, Әуелгі барлар жоқ болды, Сондай жоқтар тоқ болды Жөн білмеген жамандар, Ел билеген бек болды, Көтере алмай билігін, Ұласқан үлкен кек болды, Ниетіне қазақтың, Тым-ақ тәуір еп болды — Заманақыр болар деп, Сол себепті қорқамын	Еділді тартып алғаны — Етекке қолды салғаны. Жайықты тартып алғаны — Жағаға қолды салғаны. Ойылды тартып алғаны — Ойдағысы болғаны. Маңғыстаудың үш түбек Үргеніш пен Бұхарға Арбасын сүйреп барғаны, Қоныстың бар ма қалғаны?!
1. Жырлардың авторлары кімдер? 2. Жырлар қалай аталады? 3. Жыр жолдарынан қандай тарихи оқиғалар туралы ақпарат алуға болады? 4. Жырлардың құндылығы неде, қорытынды ой жасаңыз?	

Бағалау критерийлері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	

Білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін ажыратады	1	Білім беру мен ағарту саласының 1-ерекшелігін ажыратады	1
		Білім беру мен ағарту саласының 2-ерекшелігін ажыратыды	1
		Білім беру мен ағарту саласының 3-ерекшелігін ажыратады	1
		Білім беру мен ағарту саласының 4-ерекшелігін ажыратады	1
		Білім беру мен ағарту саласының 5-ерекшелігін ажыратады	1
Халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөз ретінде құндылығын сипаттап, бағалайды	2	1-жырдың авторын атайды	1
		2-жырдың авторын атайды	1
		1-жыр қалай аталады	1
		2-жыр қалай аталады	1
		Жырлардан қандай ақпарат алуға болады	1
		Жырлардың құндылығына баға береді, қорытынды ой жазады	1
Барлық балл саны:			11

8-сынып. Қазақстан тарихы. І-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

1.Қазақ халқының шаруашылығына жоңғар шапқыншылығының тигізген зардаптарын жазыңыз.

Мал шаруашылығына	
Егін шаруашылығына	
Сауда жолдарына	
Қорытынды:	

[4]

2.Жоңғар шапқыншылығы кезінде болған оқиғаларды жылдарымен сәйкестіріңіз.

1. Қарақұм жиыны.	А. 1718ж
2. Аңырақай шайқасы.	Б. 1726ж
3. «Ақтабан шұбырынды, алқакөл сұлама»	В. 1710ж
4. Ордабасы жиыны.	Г. 1728ж
5. Аягөз шайқасы.	Д. 1730ж
6. Бұланты шайқасы	Е. 1723ж

1.	2.	3.	4.	5.	6.

[6]

3.XVIII ғасырдың ортасындағы саяси жағдайды талдаңыз. Әбілхайырдың Ресей бодандығын қабылдауының себептері:

A)
B)

Кіші жүздің Ресей бодандығын қабылдауының салдары:

Осы тарихи оқиғаға қатысты сіздің көзқарасыңыз қандай?

A)
B)

Осы тарихи оқиғаға қатысты сіздің көзқарасыңыз қандай?

--

[5]

4.Абылай ханның ішкі саясатының маңыздылығына талдау жасаңыз.

Маңыздылық критерийлері:

1.Таң қалдырған саясаты

.....

2.Есте қаларлық саясаты

.....

3.Ішкі саясатының бүгінгі күндегі маңызы

.....

4.Өзгеріске әкелген саясаты

.....

5.Ішкі саясатын айқындайтын маңызды ісі

.....

[5]

5.ПТМС формуласы арқылы XVIII ғасырда қазақ жеріне салынған әскери шептердің әрекетіне талдау жасаңыз.

Позиция «XVIII ғасырда қазақ жеріне салынған әскери шептердің қазақ халқының дамуына кері әсерін тигізді ме? Иә/жоқ»

• Бірінші сөйлем «Менің ойымша, ... »

• Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »

• Үшінші сөйлем «Оны мен мына 2 дәлел, 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»

• Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім .

[5]

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	Мал басы азайды; тек жоңғар шапқыншылығы емес, 1723 ж жұт мал басының азаюына алып келді. Халықтың үдере көшуіне байланысты жайылым жерлерден айрылды.	1	Білім алушының басқа да сәйкес дұрыс жауаптары қабылданады
	Егін шаруашылығы тоқтады. Егіс алқаптары, суару арықтары жарамсыз болды	1	
	Ішкі сауда да, сыртқы сауда да тоқтады. Бұл сауда жолдары саудагерлер үшін қауіпті аймаққа айналды.	1	
	Қорытынды: Жоңғар шапқыншылығы Қазақ хандығының экономикалық дамуын тежеді, халықты кедейлікке әкелді, басқа елдермен қарым-қатынастар үзілді т.с.с	1	

2	1.	2.	3.	4.	5.	6.	4	Білім алушының 1 дұрыс жауаптары да қабылданады
	В	Д	Е	Б	А	Г		
3	1- себеп: Ресей империясынан әскери қолдау табу						1	Білім алушының басқа да сәйкес дұрыс жауаптары қабылданады
	2 - себеп: Ресеймен шекаралас болғандықтан, сауда байланыстарын дамыту арқылы экономикалық ахуалын жақсарту						1	
	1 - салдары: Кіші жүз жерлерінің тартып алына бастауы						1	
	2 - салдары: әскери бекіністердің салынуы						1	
	Тарихи оқиғаға көзқарасы: Ресей империясының отарлау үдерісінің бастамасы болды. Қазақ халқының кейінгі дамуына әсері зор болып, қоғамдық өмірдің барлық салаларында Ресей империясы өз ізін қалдырды						1	
4	1.Абылай ханның қиын-қыстау кезеңде ақын-жырау, әнші-күйшілер мен діни қайраткерлерге, өнер мен мәдениетке қамқорлық жасауы 2.Ол бір орталықтан басқарылатын мемлекет құрды. 1771 жылы ол Түркістан қаласында қазақтың бүкіл үш жүзінің ханы болып жарияланды 3. Ол қазақтардың егіншілікпен, шөп шабумен және балық аулаумен айналысуына қолдау көрсетті. Қазақ даласындағы керуен саудасын дамытуға күш салды 4.Сот билігін күшейте түсті. Өз қызметінде белгілі қазақ билерінің, сондай-ақ атақты қазақ батырларының беделіне арқа сүйеді 5.Абылайдың ішкі саяси қызметі бір орталықтан басқарылатын, тәуелсіз мемлекет құруға бағытталды. Ол рубасылар мен сұлтандардың үстемдігіне тыйым салды.						1	
5	Менің ойымша:Иә Өйткені мен былай түсіндіремін: Қазақстан Ресей үшін Азияға кіретін «кілт пен қақпа» ретінде көріп жаулап алу әрекетіне кірісті. Бұған мынандай 2 дәйек келтіре аламын: 1) XVIII ғасырдың басында Ресей Қазақ даласына әскери бекіністер салу арқылы отаршылдық әрекетіне көшті. 2) І Петр Орта Азия және Қазақстанмен экономикалық және саяси байланыс орнату үшін бірнеше экспедициялар ұйымдастырды. Қорытынды: Ресейдің отарлық басқаруы күшейіп, шырайлы жайылым жерлерден айырылып, қазақ халқы жатақтарға айнала бастады.						5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл және басқа да сәйкес дұрыс жауаптары қабылданады
Жалпы балл							25	

8-сынып. «Қазақстан тарихы» пәнінен II тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары

1. Берілген кестедегі сурет тапсырмасынан салт-дәстүр мен әдет-ғұрып түрлерін анықтап, сипаттама беріңіз.

Тапсырма	Сипаттамасы
	
	
	
	
	
	

[6]

2. Әкімшілік буындарға жіктелген ережелердің жылын анықтаңыз.

№	Тапсырмалар	Жылдары
1	Орта жүз Сібір қазақтарының облысы сыртқы округке бөлінді. Болысты болыстық сұлтандар басқарды	
2	Округті округтік приказ басқарады. Округтік приказдың басында аға сұлтан отырады. 2 жергілікті халық өкілі мен 2 ресейлік кеңесші енді. Аға сұлтандар 3 жылға сайланып қойылды.	
3	Ауылды ауыл старшындары басқарды. Олар үш жыл сайын сайланып отырды.	

4	Кіші жүз үш бөлікке бөлінді. Орынбор генерал-губернаторы әрбір бөлікті басқару үшін басқарушы сұлтан тағайындады. Ауылдарды ауыл старшындары басқарды	
5	Басты билік, Орта билік, Шығыс билік.	
6	1831 ж. Дистанциялық (бекінісаралық) басқару енгізілді. Дистанцияны тағайындалған бастық биледі. Ол билеуші сұлтанға бағынды. XIX ғортасында 54 дистанция ашылды.	

[6]

3. 1822 ж реформаға қатысты (хан, аға сұлтан, болыс, старшын, округ) ұғымды табыңыз.
Жауап _____

[1]

4. 1824 ж реформаға қатысты (дистанция, бөлік, эссен, старшын, ата-аймақ) ұғымды табыңыз.
Жауап _____

[1]

5. Округтік приказдың қатаң белгіленген міндеттері мен саяси, экономикалық және әлеуметтік салаларын көрсетіңіз

..... сала	 сала	 сала
- Округтағы халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету; - тергеуді және сот істерін әділ жүргізу; - діни наным-сенімдерге байланысты проблемаларды шешу; - көпестер керуенінің жүріс-тұрысын бақылау және олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;	- Тұрмыстық жағдайлар мен шаруашылық жұмыстарын жақсарту; - өз бетімен кетіп, озбырлық жасауға жол бермеу; - қарақшылық тонауды, барымтаны және өкімет билігіне бағынбау әрекеттеріне тыйым салу;	- Халыққа білім беруге қамқорлық жасау; - сондай - ақ жасақ (алым-салық) жинау. - Округтық приказ, сонымен қатар егін шаруашылығын дамытуға да қамқорлық жасауы тиіс болды.

[3]

6. Төмендегі дереккөздерге сүйеніп, Сырым Датұлы қызметіне баға беріңіз.
Қазақ батыры ретіндегі қызметі _____ [1]

Көтеріліс жетекшісі ретіндегі қызметі _____ [1]

7. Патша үкіметінің отарлық саясатына қарсы Сырым Датұлы бастаған көтерілістің себептері мен тарихи маңызын жазыңыз.

Көтерілістің шығу себебі	Көтерілістің тарихи маңызы
1	1
2	2
3	3

[6]

Балл қою кестесі

№	Жауап			Балл	Қосымш а ақпарат
1	Тұсау кесер	сәби қаз тұрғаннан кейін тез жүріп кетсін деп жасалатын ғұрып		6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Қыз ұзату	өз жұртының қызды ұзату салт-дәстүрі			
	Бесік той	нәрестені алғаш бесікке бөленуі			
	Ас беру	ас беру - өлім-жітімге жасалатын кәде			
	Бата беру	бата беру- алыс жолға аттанған азаматына ақ жол тілеу немесе көпті көрген ақсақалдар мен кемеңгер аталардың тілегі			
	Құйрық бауыр асату	Құда болу - екі жақтың үлкендері ендігі жерде туыс болғандығын бекіту дәстүрі			
2	Орта жүз Сібір қазақтарының облысы сыртқы округке бөлінді. Болысты болыстық сұлтандар басқарды		1822 жыл	6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Округті округтік приказ басқарады. Округтік приказдың басында аға сұлтан отырады. 2 жергілікті халық өкілі мен 2 ресейлік кеңесші енді. Аға сұлтандар 3 жылға сайланып қойылды.		1822 жыл		
	Ауылды ауыл старшындары басқарды. Олар үш жыл сайын сайланып отырды.		1822 жыл		
	Кіші жүз үш бөлікке бөлінді. Орынбор генерал-губернаторы әрбір бөлікті басқару үшін басқарушы сұлтан тағайындады. Ауылдарды ауыл старшындары басқарды		1824 жыл		
	Басты билік, Орта билік, Шығыс билік.		1824 жыл		
	1831 ж. Дистанциялық (бекінісаралық) басқару енгізілді. Дистанцияны тағайындалған бастық биледі. Ол билеуші сұлтанға бағынды. XIX ғортасында 54 дистанция ашылды.		1824 жыл		
3	аға сұлтан, болыс, старшын, округ			1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
4	дистанция, бөлік, эссен, старшын			1	
5	Саяси сала	Экономикалық сала	Әлеуметтік сала	3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	- Округтағы халықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету; - тергеуді және сот істерін әділ жүргізу; - діни наным-сенімдерге байланысты проблемаларды шешу; - көпестер керуенінің жүріс-тұрысын бақылау және олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;	- Тұрмыстық жағдайлар мен шаруашылық жұмыстарын жақсарту; - өз бетімен кетіп, озбырлық жасауға жол бермеу; - қарақшылық тонауды, барымтаны және өкімет билігіне бағынбау әрекеттеріне тыйым салу;	- Халыққа білім беруге қамқорлық жасау; - сондай - ақ жасақ (алым – салық) жинау. - Округтық приказ, сонымен қатар егін шаруашылығын дамытуға да қамқорлық жасауы тиіс болды.		
6	Қазақ батыры ретінде -жігерлі, терең ойлы, қайратты, батыл, тапқыр, айлалы ерекше тұлға			1	Мазмұны на сай жауап басқа
	Көтеріліс жетекшісі ретінде- шебер дипломат, әскери қолбасшы, әрі көрнекті ұйымдастырушы			1	

7	Көтерілістің шығу себебі	Көтерілістің тарихи маңызы	6	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	1. Шекара шебінің ішкі жағына уақытша өткен қазақтарға қойылатын талаптар тым қатаңдай түсті	1. Патша үкіметіне қарсы ең алғашқы бас көтеруі		
	2. Орал казак әскерлері тарапынан бұрынғысынша дала төсіндегі «әскери іздестірулер тоқтатылмады»	2. Еділ мен Жайық аралығындағы мал жайылымдарын пайдалану жөнінде		
	3. Нұралфы ханның беделі төмендеді, ол патша үкіметінің қолындағы қуыршақ қолшоқпарға айналды.	3. Ел басқару ісіне бірқатар әкімшілік өзгерістер әкелді		
Жалпы балл				25

**8-сынып.«Қазақстан тарихы» пәнінен III тоқсанға арналған
«Отарлау және ұлт-азаттық күрес» бөлімі жиынтық бағалау тапсырмалары**

1. Төмендегі тапсырманы ия/жоқ кестесі арқылы анықтаңыз.

Ия	Тапсырма	Жоқ
	1856-1857 жылдары Ж.Нұрмұхамедұлы басқарған көтерілістің тірегі болған қала Жаңақорған	
	Сыр бойы қазақтарының XIX ғасырдың 50 жылғы азаттық күресін басқарған Ж.Нұрмұхамедұлы	
	XIX ғасырда Сыр өңіріндегі қазақтарға Ресей және Орта Азия хандықтары қысым көрсетті	
	Қоқандықтар шекара бекітіп, әкімшілік құрып, 1817 жылдан бастап бекіністер орнатып, әркез жасақтар шығару арқылы халықтан алым-салық жинап тұрды	
	1858 жылы Жанқожа бастаған көтеріліс жаншылды	
	XIX ғасырдың ортасында Есет батыр бастаған көтеріліс нәтижесі Есет Орынборда патша билігін мойындады	

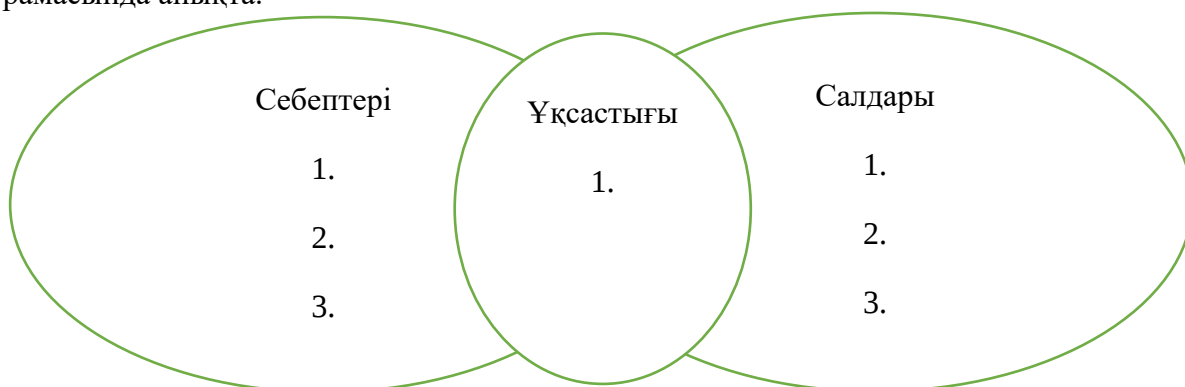
[6]

2. Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау жасаңыз.

Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайы		
Саяси жағдайындағы өзгерістер	Саяси жағдайындағы өзгерістердің шығу себебі мен салдары	
1. Ресей империясы құрамына енді	Себеп	Салдар
	1. Қазақ хандығындағы ішкі саяси тұрақсыздық	1. Ресей отарына айналды
Қорытынды ой: Қазақ жері Ресей империясының отарына айналды. Қазақ жерінде алым салық көбейді. Халық жаншылды. Ұлт-азаттық көтерілістер орын алды.		

[4]

3. Ресей империясының отаршылдық саясатына Ж.Нұрмаханбетұлы мен Ж.Тленішұлы, Е.Көтібарұлы бастаған күрестің себеп-салдары мен ұқсастығын Венн диаграмасында анықта.

[7]

4. XIX ғасырдың II жартысындағы қазақ қоғамы жайында жырлаған халық ауыз әдебиет өкілдерінің шығармасы мен үзінді атауын анықтаңыз.

№	Шығарма атауы мен шығармадан үзінді	Шығарма авторы мен шығарма атауы
1	Тегімді менің сұрасаң	
2	Мынау ақыр заманда, Алуан-алуан жан шықты. Арам, араз хан шықты, Қайырымы жоқ бай шықты. Сауып ішер сүті жоқ, Мініп көрер күші жоқ, Ақша деген мал шықты.	
3	Қазақтың жер-мұрасы	
4	Қайырсыз, сараң байыңды, Еріншек, есек жарыңды, Халыққа емес сыйымды, Парақор баспақ биіңді, Ел бүлдіргіш бегіңді Улы тілмен улаттым.	
5	О, Барақ жас, Барақ жас, Жегенге тоқ, ішсең мас. Жақсы болса ұлығы, Өз елін жаудай таламас. Қасқыр тартып, қан шықса, Жаман ит жұлып жей берер, Алды-артына қарамас.	
6	Байды құдай атқаны	
7	«Еділді тартып алғаны – Етекке қолды салғаны. Жайықты тартып алғаны – Жағаға қолды салғаны. Ойылды тартып алғаны – Ойындағысы болғаны»,	
8	Шығармалардың негізгі идеясы:	

[8]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	1856-1857 жылдары Ж.Нұрмұхамедұлы басқарған көтерілістің тірегі болған қала Жаңақала	1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Сыр бойы қазақтарының XIX ғасырдың 50 жылғы азаттық күресін басқарған Ж.Нұрмұхамедұлы	1	
	XIX ғасырда Сыр өңіріндегі қазақтарға Ресей және Орта Азия хандықтары қысым көрсетті	1	

	Қоқандықтар шекара бекітіп, әкімшілік құрып, 1817 жылдан бастап бекіністер орнатып, әркез жасақтар шығару арқылы халықтан алым-салық жинап тұрды		1		
	XIX ғасырда Сыр өңіріндегі қазақтарға Ресей және Орта Азия хандықтары қысым көрсетті		1		
	Жанқожа бастаған көтеріліс жаншылған 1860жыл		1		
2	Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайы		4	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамең жазылса қабылданады	
	Саяси жағдайындағы өзгерістер	Саяси жағдайындағы өзгерістердің шығу себебі мен салдары			
	1.Ресей империясы құрамына енді	Себеп			Салдар
		1.Қазақ хандығындағы ішкі саяси тұрақсыздық			1.Ресей отарына айналды
	Қорытынды ой: Қазақ жері Ресей империясының отарына айналды. Қазақ жерінде алым салық көбейді. Халық жаншылды. Ұлт-азаттық көтерілістер орын алды.				
3	Ресей империясының отаршылдық саясатына Ж.Нұрмаханбетұлы мен Ж.Тленішұлы, Е.Көтібарұлы бастаған күрестің себептері мен салдары, ұқсастығы 1-ші себеп: қазақ жерінде Ресейдің әскери күштерінің орналасуы		1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамең жазылса қабылданады	
	2-ші себеп: Ресей және Орта Азия хандықтарының қысым көрсетуі		1		
	3-ші себеп: қазақ жерінде алым-салық көбейді		1		
	1-ші салдары: қазақ жері Ресей отарына айналды		1		
	2-ші салдары: ұлт-азаттық көтеріліс жаншылды		1		
	3-ші салдары: қазақ жері шикізат көзіне айналды		1		
	Ұқсастығы: Көтерілістер Ресей және Орта Азия хандықтарының отаршылдық езгісіне қарсы бағытталды		1		

4	№	Шығарма атауы мен шығармадан үзінді	Шығарма авторы мен шығарма атауы	8	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	1	Тегімді менің сұрасаң	Дулат Бабатайұлы «Тегімді менің сұрасаң» өлеңі		
	2	Мынау ақыр заманда, Алуан-алуан жан шықты. Арам, араз хан шықты, Қайырымы жоқ бай шықты. Сауып ішер сүті жоқ, Мініп көрер күші жоқ, Ақша деген мал шықты.	Шортанбай Қанайұлы «Зар заман» өлеңі		
	3	Қазақтың жер-мұрасы	Мұрат Мөңкеұлы «Қазақтың жер-мұрасы» өлеңі		
	4	Қайырсыз, сараң байыңды, Еріншек, есек жарыңды, Халыққа емес сыйымды, Парақор баспақ биіңді, Ел бүлдіргіш бегіңді Улы тілмен улаттым.	Дулат Бабатайұлы «Ақындық туралы» толғау		
	5	О, Барақ жас, Барақ жас, Жегенге тоқ, ішсең мас. Жақсы болса ұлығы, Өз елін жаудай таламас. Қасқыр тартып, қан шықса, Жаман ит жұлып жейберер, Алды-артына қарамас.	Дулат Бабатайұлы «Бараққа» өлеңі		
	6	Байды құдай атқаны	Шортанбай Қанайұлы "Байды құдай атқаны"		
	7	«Еділді тартып алғаны – Етекке қолды салғаны. Жайықты тартып алғаны – Жағаға қолды салғаны. Ойылды тартып алғаны – Ойындағысы болғаны»,	Мұрат Мөңкеұлы «Сарыарқа» өлеңі		
	8	Шығармалардың негізгі идеясы: Отаршылық кезеңді өлеңмен жеткізу. Қазақтың бай шонжарларының патша өкіметіне қызмет етуін сынау, отаршылдыққа қарсы көзқарасын білдіру			
Жалпы балл				25	

8-сынып.«Қазақстан тарихы» пәнінен ІҮ тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары

1. Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптарының ерекшелігіне қарай топтастыр

кыл қобыз, жетіген, шертер, домбыра, даңғыра, кепшік, дабыл, дудыға, асатаяқ, шың, қоңырау, сыбызғы, сазсырнай, үскірік				
Үрлеп тартылатын	Қиякпен ойналатын	Шертіп ойналатын	Ұрып ойналатын	Сілкіп ойналатын

[5]

2. XIX ғасырдың II жартысындағы білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін берілген мәтіннен анықтап, сұрақтарға жауап беріңіз.

Қазақ жерінің Ресей құрамына қосылуы ағарту саласының кеңеюіне, жергілікті халық дәстүрі мен мәдениетінің жаңа сипат алуына әсер етті. XIX-XX ғасырлардың бас кезінде Қазақстанда халыққа білім беру ісі екі: діни және зайырлы бағытта жүргізілді. Мұсылман мектептерін реформалау қозғалысы басталды. Оны ұйымдастырушылар жәдидшілдер болды. XX ғасырдың бас кезінен бастап жаңа әдістемелік мектептер пайда бола бастады. Жәдидшілдер мектептерде арифметика, география, жаратылыстану, тарих сияқты басқа да зайырлы пәндерді оқыту қажеттігін дәлелдеді. Жаңа әдістемелік мектептерде білімді де білікті мұғалімдер <u>сабақ</u> берді, оларда қажетті оқу құралдары мен жабдықтары жеткілікті болды. Қазақстанда жаңа оқу жүйесінің дамуы Омбы, Орынбор, Семей, Орал қалаларында орысша білім беретін мектептердің ашылуынан көрініс тапты. Қазақстанды <u>өнеркәсіптік</u> тұрғыдан игерудің басталуына байланысты сауатты да білімді адамдарға деген сұраныс арта түсті. Сондықтан да 1850 жылы Орынборда оқу мерзімі жетіжылдық жаңа үлгідегі мектеп ашылды. Онда негізінен хатшылар мен аудармашылар даярланды, орыс тарихы, математика, география, геометрия, сондай-ақ <u>исламның</u> негіздері оқытылды.
Білім беру жүйесінде қандай өзгеріс орын алды?
Жаңа әдістемелік мектептердің ашылуының себебі?
XIX-XX ғасырлардың бас кезінде мектептерде қандай пәндер оқытылды?
Қазақ жерінде не себепті қазақ-орыс мектептері ашылды?
Не себепті жетіжылдық мектептер ашылды?

[5]

3. Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Қ.Халид еңбектерін тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау

Қазақ зиялылары	Тарихи еңбектері	Маңыздылығы
Шәкәрім Құдайбердіұлы,		
Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы		
Құрбанғали Халид		
Қорытынды ой:		

[7]

4. ПТМС-формуласы арқылы Ы. Алтынсариннің педагогика саласындағы жаңашылдығы мен білім саласына ықпалын бағалау

Тақырып:

Ы. Алтынсариннің педагогика саласына ықпалы болды ма/ болмады ма

- Бірінші сөйлем «Менің ойымша, ... »
- Екінші сөйлем «Себебі, мен оны былай түсіндіремін ... »
- Үшінші сөйлем «Оны мен мына 2 дәлел, 2 дәйек арқылы келтіре аламын ...»
- Соңғы сөйлем «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім .

[8]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап					Балл	Қосымша ақпарат
1	Үрлеп тартыла тын	Қияқпен ойнала тын	Шертіп ойнала тын	Ұрып ойнала тын	Сілкіп ойнала тын	5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	сыбызғы сазсырнай үскірік	қыл қобыз.	жетіген шертер домбыра	даңғыра кепшік дабыл дудыға	Асатаяқ шың қоңырау		
2	Қазақстанда халыққа білім беру ісі екі: діни және зайырлы бағытта жүргізілді.					1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
	Жаңа әдістемелік мектептерде білімді де білікті мұғалімдер <u>сабақ</u> берді, оларда қажетті оқу құралдары мен жабдықтары жеткілікті болды.					1	
	арифметика, география, жаратылыстану, тарих сияқты басқа да зайырлы пәндер					1	
	Қазақстанды <u>өнеркәсіптік</u> тұрғыдан игерудің басталуына байланысты сауатты да білімді адамдарға деген сұраныс арта түсті					1	
	Қазақстандағы өнеркәсіпті игеруге сауатты адамдар қажет болды					1	
3	Қазақ зиялылары	Тарихи еңбектері	Маңыздылығы			7	Бір дұрыс жауапқа 1 балл Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабылданады
	Шәкәрім Құдайбердіұлы,	«Түрік, қырғыз, қазақ һәм хандар шежіресі»	Түркі халықтарының шығу тегі мен шежіресі жайлы мәліметтер берілген				
	Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы	«Қанды жексенбі»	Патшалық <u>Ресей</u> <u>үкіметінің</u> шаруаларды қырып жоюы туралы баяндалады				
	Құрбанғали Халид	«Тауарих хамса»	Қазақтың шығу тегі, олардың ұрандары, мәдениеті, тарихы туралы мағлұмат беріледі				
	Қорытынды ой: Қазақ зиялылары өздерінің тарихи еңбектерінде қазақ халқы мен өзге ұлттар жөнінде мәліметтер береді						
4	Эссе Ы. Алтынсарин орыс-қазақ мектептерінің оқушыларына арнап екі оқу құралын: «Қырғыз (қазақ) хрестоматиясы» мен «Қырғыздарға (қазақтарға) орыс тілін үйретуге алғашқы басшылық» жазып шықты. XIX ғасырда Қазақстанның ағарту саласында қазақ балаларын орыс тілін үйретудің жаңа әдістемелік жүйесін қалыптастырған жаңашыл-педагог. Ы.Алтынсариннің ағарту саласындағы еңбектері: 1864 жылы қазақ балаларына арналған интернаты бар мектеп салтанатты түрде ашылды. 1879 жылы Ы. Алтынсарин Торғай облысы мектептерінің инспекторы					1	Ы. Алтынсариннің педагогика саласына ықпалы болды бағалауда тақырып позициясын таңдайды
						1	Ы. Алтынсариннің қызметін өз

	болып тағайындалды. Ырғыз, Николаев, Торғай және Елек уездерінде екі сыныптық орыс- қазақ училищелерін ашты. Қазақ қыздарының білім алуына мүмкіндік берген қыздар мектебін ашқан. XIX ғ қазақ қоғамында мұғалімдерді даярлау ісін ұйымдастырып, ұстаздар дайындайтын мектеп ашқан. Ы. Алтынсарин балаларға тәлім-тәрбие беретін шағын әңгімелер мен өлеңдерді өзі жазып отырған. Сондықтан оны қазіргі зерттеушілер балалар әдебиетінің атасы деп атайды. Бүгінде қазақ мемлекеттік Білім академиясы Ыбырай Алтынсариннің есімімен аталады.		ойы арқылы сипаттайды
		1	Ы.Алтынсариннің қызметін түсіндіруде ықпалын анықтайды
		1	Ы.Алтынсариннің педагогика саласының ықпалына 1-дәлел келтіреді
		1	Ы.Алтынсариннің педагогика саласының ықпалына 2-дәлел келтіреді
		1	Ы.Алтынсариннің педагогика саласының ықпалына 1-дәйек келтіреді
		1	Ы.Алтынсариннің педагогика саласының ықпалына 2-дәйек келтіреді
		1	Ы.Алтынсариннің педагогика саласының ықпалына қорытынды ой жазады
Жалпы балл		25	

8 сынып. Дүние жүзі тарихы. I тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары
«Жаңа заманның басталуы» бөлімі бойынша жиынтық бақылау

Тақырып	XVII ғасырдың ортасындағы Ағылшын буржуазиялық революциясы қандай маңызға ие болды? Өнеркәсіп төңкерісі әлемді қалай өзгертті?
Оқу мақсаты	7.1.1.1 «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын қоғамның

	әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін қолдану; 7.4.2.2 қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіруде «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын интерпретациялайды; Қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын салыстырады.
Ойлау дағдыларының деңгейі	қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма:

1. Қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіруде «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарының мағынасын сәйкестендіріп, қорытынды ой жазыңыз ;

1. Капитал.	<i>А. Ірі кәсіпорындар иелері, жұмысшылардың еңбегін пайдаланушылар</i>
2. Буржуазия	<i>В. Белгілі бір еңбекпен айналысатын адамдар</i>
3. Жұмысшы табы	<i>С. Тіршілік барысында табысқа жетелейтін әрекеттердің бәрі</i>

1.	2.	3.
----	----	----

Қорытынды ой жазыңыз: _____

2. Қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын салыстырыңыз.

Қоғамның өндірістік салалары	Қоғамның индустрияға дейінгі	Қоғамның индустриялық даму кезеңінде
<i>Ауылшаруашылықта</i>	1.	1.
<i>Ғылымда</i>	1.	1.
<i>Өнеркәсіпте</i>	1.	1.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор Білім алушы	Балл
«капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін қолданады;	1	«капитал» ұғымына сәйкес жауапты табады	1
		«буржуазия» ұғымына сәйкес жауапты табады	1
		«жұмысшы табы» ұғымына сәйкес жауапты табады	1
		Қорытынды ой жазады	1
Қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтайды	2	Қоғамның индустрияға дейінгі ауылшаруашылықтың 1- айырмашылығын көрсетді	1
		Қоғамның индустриялық даму кезеңіндегі ауылшаруашылықтың 1- айырмашылығын көрсетді	1
		Қоғамның индустрияға дейінгі ғылымның 1- айырмашылығын көрсетді	1
		Қоғамның индустриялық даму кезеңіндегі ғылымның 1- айырмашылығын көрсетді	1
		Қоғамның индустрияға дейінгі өнеркәсіптің 1- айырмашылығын көрсетеді	1
		Қоғамның индустриялық даму кезеңіндегі өнеркәсіптің 1- айырмашылығын көрсетеді	1
Жалпы балл			10

БЖБ 3. «Француз буржуазиялық революциясының көрінісі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	1789-1799 жылдар аралығында Францияда қандай өзгерістер орын алды? Неліктен Давид пен Бодридің Марат туралы көзқарастары әртүрлі болды? Наполеон империясы қалай құрылды және оның құлдырау себептері неде болды?
Оқу мақсаты	8.1.2.1 экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау; 8.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану;
Бағалау критерий	<i>Білім алушы</i> - Экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтайды - Өнер туындыларын қолдану арқылы тарихи оқиғаны интерпретациялайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1. Төмендегі тапсырманы орындаңыздар.

а) Француз буржуазиялық революцияның басталуына түрткі болған себептерін анықтаңыз.

Әлеуметтік себептер.....

Экономикалық себептер.....

Саяси себептер.....

ә) Француз буржуазиялық революциясы нәтижесінде мемлекеттің экономикасы мен саясаты қандай өзгеріске ұшырағанын анықтаңыз.

<i>экономикалық</i>	<i>саяси</i>

б) Атақты суретшілер Давид пен Бодридің Марат туралы көзқарастары неге әртүрлі болғанын анықтаңыз.

1. «Марат өзінің халқы үшін құрбан болды»

Себебі.....

.....

2. «Бодри үшін Марат нағыз қылмыскер»

Себебі.....

.....

2. Өнер туындысына назар аударып, сұрақтарға жауап беріңіз.

Суреттің салынған уақытын анықтаңыз.

Сурет бойынша қандай тарихи тұлғаны көріп тұрсыз.

Тарихи оқиғаны сипаттаңыз.

Суретке қандай атау берер едіңіз?

БЖБ 4. «XIX ғ империялар және олардың бақталастығы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	- Ресей мен Ұлыбритания Иранға ықпал ету үшін неге бақталас болды? - Танзимат саясаты Осман империясын күшейтуге әсер етті ме? - Қырым соғысының себептері мен салдары қандай болды?
Оқу мақсаты	8.3.2.2 XVIII–XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау 8.4.2.1 Түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін салыстыру
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - XVIII–XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді көрсетеді - Түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтайды
Ойлау дағдысының деңгейлері	Білу және түсіну Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1. Тапсырма. XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда төмендегі елдер қандай өзгерістерге ұшырағанын көрсетіңіз.

<i>Ресей</i>	<i>Иран</i>	<i>Осман империясы</i>
1	2	3
5	6	4

1. Теңіздік державаға айналды. Өз елінің тарихында алғаш рет тұрақты әскер, ең бастысы-мықты әскери флот пайда болды. Теңіздерге шығуға мүмкіндік алды, стратегиялық маңызды аумақтарды жаулап арқылы өз шекараларын кеңейтті.
2. Англия мен Франция бұл елге бағытталған отаршыл саясатын жүргізуге кірісті. Орта және Таяу Шығыс елдерін отарлау үшін қолайлы аумақтық плацдарм болды.
3. Соғыстың тұтануына ірі державалардың Таяу Шығыстағы алдымен саяси, сосын әскери қақтығыстарына әкелген «қасиетті жер» туралы мәселе сылтау болды.
4. XIX ғ. соңғы ширегінде империя Болгария, Сербия, Черногория, Румяниы сияқты иеліктерінен айрылды.
5. Солтүстік соғыс 1721 жылы аяқталды. Бітімгершілік финляндиялық Ништадт қаласында жасалды. Келісім бойынша Латвия мен Эстонияның жерлерін алды. Рига мен Ревельді иемденді. Балтық жағалауын иемдену мақсаты орындалды.
6. Келісім бойынша Дағыстан, Грузия, шығыс Армения, Солтүстік Әзірбайжан жерлерінен айрылды. Батыс елдері алдында дәрменсіз саясат ұстанды. Батыс елдеріне экономикалық тәуелді елге айнала бастады.

2. Ресей, Иран мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтаңыз.

<i>Ресей</i>	1.
	2.
<i>Иран</i>	1.
	2.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
XVIII–XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді көрсетеді	1	XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Ресейдің 1 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	1
		XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Ресейдің 2 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	1
		XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Иранның 1 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	1
		XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Иранның 2 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	1
		XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Осман империясының 1 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	1
		XVIII ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастарда Осман империясының 2 өзгерістерге ұшырағанын көрсетеді	
Түрлі мемлекеттердің	2	Ресей мемлекеттердің өнеркәсіптік даму	1

өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтайды		сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтаңыз	1	
		Ресей мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтаңыз	2	1
		Иран мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтаңыз	1	1
		Иран мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтаңыз	2	1
Жалпы балл				10

БЖБ 5. «XIX ғасырдағы Қытай мен Еуропа елдері» және «Революциялық идеялардың XIX ғасырдағы Еуропаға әсері» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Англия және Қытай үкіметтерінің хат алысуынан империализм туралы не біле аламыз? Италия және Германияның бірігу жолдары қаншалықты бір-біріне ұқсас болмады?
Оқу мақсаты	7.4.1.4 «Экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру 7.3.2.5 Тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> «Экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолданып, тауар-ақша қатынастарының дамуын анықтайды «Либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын тарихи оқиғаларды ажырату үшін пайдаланады
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

«Экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарды қолданып, Қытайдағы тауар-ақша қатынастарының дамуы туралы жорамал сұрақтарға жауап беріңіз.

Бақылау сұрағы: «Экспорт» сөзін қолданып Қытай экономикасын сипаттаңыз?	Талдау сұрақтары: Қытай не үшін «жабық есік» саясатын ұстанды?
Мәселені шешетін сұрақ: Англия Қытай мемлекетіне қарсы қандай экспансиялық саясат ұстанды?	Айрықша сұрақ. Англияның Қытайды отарлауына негіз болған Нанкин келісімінің салдары қандай болды?

Қиял-ғажайып сұрақ:

Қытайдағы тауар-ақша қатынастарының дамуына қорытынды жазыңыз.?

1. Ұғымдардың мәнін тарихи оқиғаларды көрсете отырып, жазыңыз.

<i>Ұғымдар</i>	<i>Тарихи оқиғаларға қатысын сипаттаңыз</i>
либерализм	
консерватизм	
социализм	
марксизм	
ұлтшылдық	

Бағалау критерийі	Тапсырм а №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
«Экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолданып, тауар-ақша қатынастарының дамуын анықтайды	1	«экспорт» ұғымын қолданып, Қытай экономикасын сипаттайды;	1
		«импорт» ұғымын қолданып, Қытайдағы «жабық есік» саясатын анықтайды ;	1
		«экспансия» ұғымын қолданып, Англияның Қытай мемлекетіне қарсы отаршылдық саясатын көрсетеді;	1
		«отарлау» ұғымын қолданып,Нанкин келісімінің салдарын сипаттайды;	1
		«фактория» ұғымын қолданып Қытайдағы тауар-ақша қатынастарының дамуына қорытынды жасайды;	1
«Либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын тарихи оқиғаларды ажырату үшін пайдаланады	2	«либерализм» ұғымының мәнін тарихи оқиғаларға қатысты ашып жазады;	1
		«консерватизм» ұғымының мәнін тарихи оқиғаларға қатысты ашып жазады;	1
		«социализм» ұғымының мәнін тарихи оқиғаларға қатысты ашып жазады;	1
		«марксизм» ұғымының мәнін тарихи оқиғаларға қатысты ашып жазады;	1
		«ұлтшылдық» ұғымының мәнін тарихи оқиғаларға қатысты ашып жазады.	1
Жалпы балл			10

**БЖБ 6. «XIX ғасырдағы Ресейдегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы» және
«XIX ғасырдағы еуропалық отаршыл үстемдік» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау**

Тақырып	Неліктен II Александр патша «Халық еркі» ұйымының құрбаны болды? 1857-1859 жж. Үндістандағы оқиғаларды XIX ғасырдағы британдықтар мен қазіргі кездегі үндістер қалай баяндайды?
Оқу мақсаты	7.2.3.1 Тарихи оқиғаны түсіндіру үшін «басыбайлы құқық», «декабристер», «халықшылдар», «жеке террор», «пролетариат диктатурасы» ұғымдарын қолдану 7.3.2.6 Еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> «Басыбайлы құқық», «декабристер», «халықшылдар», «жеке террор», «пролетариат диктатурасы» ұғымдарын қолдана отырып, Ресейдегі тарихи оқиғаларға сипаттама береді - Шығыстың дәстүрлі қоғамында отаршылдық жаулап алудың әсерін көрсетеді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану
Орындау уақыты	20 минут

1. Төмендегі терминдерді қолданып, Ресейдегі саяси оқиғаларға сипаттама жазыңыз.

- «Басыбайлы құқық» -
- «Декабристер» -
- «Халықшылдар» -
- «Пролетариат диктатурасы» -

2. 1857—1859 жылдардағы Үндістандағы ұлт-азаттық көтеріліс туралы сұрақтарға жауап беріңіз.

Көтерілістің шығу себептері

Көтерілістің нәтижесі

XIX ғасырдың екінші жартысында Үндістанда болған 2 өзгерісті жазыңыз

Үнді ұлттық қозғалысының жетекші күші

«Свадешин», «свадеша» ұрандарының мәнін ашып көрсетіңіз

Тарихи маңызы

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
«Басыбайлы құқық», «декабристер», «халықшылдар», «жеке террор», «пролетариат диктатурасы» ұғымдарын қолдана отырып, Ресейдегі тарихи оқиғаларға сипаттама береді	1	«басыбайлы құқық» ұғымын қолданып, Ресейдегі тарихи оқиғаларды сипаттайды;	1
		«декабристер» ұғымын қолданып, Ресейдегі тарихи оқиғаларды сипаттайды;	1
		«халықшылдар» ұғымын қолданып, Ресейдегі тарихи оқиғаларды сипаттайды;	1
		«пролетариат диктатурасы» ұғымын қолданып, Ресейдегі тарихи оқиғаларды сипаттайды;	1
Шығыстың дәстүрлі қоғамында отаршылдық жаулап алудың әсерін көрсетеді	2	көтерілістің шығу себептерін жазады;	1
		көтеріліс нәтижесін жазады;	1
		Үндістанда орын алған 1- өзгерісті жазады;	1
		Үндістанда орын алған 2- өзгерісті жазады;	1
		Үнді ұлттық қозғалысының жетекші күшін жазады;	1
		«свадеши», «свараджа» ұрандарының мәнін ашып жазады;	1
		тарихи маңызын сипаттайды.	1
Жалпы балл			11

БЖБ 7. «Америка Құрама Штаттарының күшеюі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	АҚШ-тағы құлдық қалай жойылды? Неліктен АҚШ өз әскери кемелерін Жапонияға жіберді?
Оқу мақсаты	8.4.2.1 түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтау 8.2.1.2 миссионерліктің міндеттерін анықтау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - Мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысының ерекшеліктерін ажыратады - Миссионерлердің міндетін көрсетеді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану.
Орындау уақыты	20 минут

1. Әлемдік өнеркәсіп өндірісіндегі АҚШ-тың үлесін анықтаңыз.

А) АҚШ-тағы азаматтық соғыс жылдарының бастапқы кезеңінде өнеркәсіп өнімі 4-орынға шықты. 1860 жылғы АҚШ өнеркәсіп өндірісінің жедел дамуын немен түсіндіресіз?

1.
2.

Ә) XIX ғасырдың бірінші жартысында жол-көлік жүйесі де жылдам дамуына мысал келтіріңіз.

--

Б) XIX ғасырда АҚШ-та жұмысшы қозғалысы Батыс Еуропа елдеріне қарағанда неге баяу жүрді?

--

В) Америка жұмысшыларының таптық күрестегі қайшылықтарының 1 себебін анықтаңыз.

--

2. Кестені толтырыңыз.

А) Миссионер дегеніміз кімдер?

В) Миссионердің басты міндеті қандай?

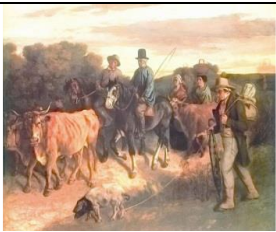
С) Миссионерлердің іс-әрекетіне мысал келтіріңіз

3. Берілген ақпарат бойынша «ақиқат» немесе «жалғанын» анықтаңыз.

№	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1	Азамат соғысы аяқталған соң, аграрлық республикадан артта қалушы мемлекетке айналды		
2	АҚШ табиғат ресурстары мен құнарлы жерлерге бай болды		
3	Кәсіпорындарда қара нәсілдердің, үндістердің және мексикалықтардың арзан еңбегін пайдалану үлкен табыс әкелді		

БЖБ 8. «Суретшілер мен жазушылардың көзқарасымен XIX ғасырдағы өзгерістерге шолу» және «Ғылыми ойдың дамуы» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау

1. Берілген суреттерді стиль түріне қарай сәйкестендіріңіз.

			
1.	2.	3.	4.

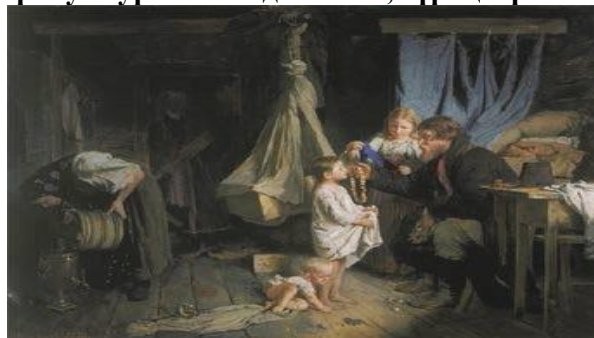
A. Романтизм

B. Реализм

C. Неоклассицизм

D. Импрессионизм

2. В. Г. Перовтың «Қаладан оралу» суретін пайдаланып, сұрақтарға жауап беріңіз

Суретке басқаша қандай атау бере аласыз? _____

Неге осындай атау бересіз?

1-аргумент _____

2-аргумент _____

3. Ғылыми жаңалықтардың адам өміріндегі маңызын дәлелдеп жазыңыз

Ғылыми жаңалықтардың маңызы

1.	2.	3.	4.
----	----	----	----

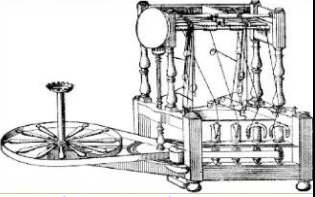
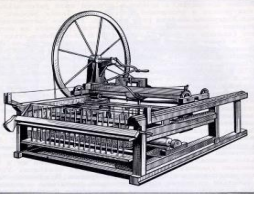
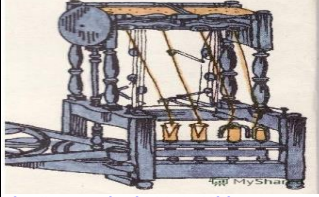
8 сынып «Дүниежүзі тарихы» пәнінен І тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

1. Еуропадағы феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа өту процестерінің себептері мен салдарын анықтаңыз

<i>себептері</i>	
1.	2.
<i>салдары</i>	
1.	2.

[4]

2. Кестеде берілген тоқыма өндірісіндегі өнертабыстардың хронологиясы мен авторларын анықтаңыз

 https://fs00.infourok.ru/images/doc Шұғаны өңдейтін ұшқыр шөлмек	 https://cf.ppt-online.org/files/slide/n/NmY17 Жіп шіретін машина	 https://cf.ppt-online.org/files/slide/n/NM Механикалық жіп шіру	 http://images.myshared.ru/6/579223/slide_11.jpg Су дөңгелегінің қозғалысқа келтіретін жіп шіру машинесі
1733	?	1765	?
?	Р.Аркрайт	?	Хейс

[4]

3. Англияның әлемдік жетекші держава ретінде қалыптасуындағы өнеркәсіптік дамудың алғышарттары мен маңызын кестеге толтырыңыз

<i>Англиядағы өнеркәсіп төңкерісінің алғышарттары</i>	<i>Англиядағы өнеркәсіп төңкерісінің нәтижесі</i>
b. d. e.	a. c. f.

- a. Лондон әлемдік сауда орталығына айналды
- b. Ағылшын буржуазиялық революциясы
- c. Англия дүниежүзілік шеберханаға айналды
- d. Англияның географиялық қолайлы орналасуы
- e. Англия дүниежүзілік теңіз сауда жолдарының торабында болуы
- f. Жаңа өнеркәсіптік аудандар пайда болды

[2]

4. Картамен жұмыс

<http://teens-girls.ru/kartimira.ru/konturnaya-karta-mira.jpg>

- а) Азияның оңтүстік-шығысында орналасқан мемлекеттерді тауып, контур картаға белгілеңіз
- в) Шығыс елдерін отарлауға ұмтылған еуропалық елдерді көрсетіңіз

[2]

5. Төмендегі кестені орындаңыз

а)

Еуропалық жаулап алушылардың отаршылдық саясатындағы негізгі қадамдарын сипаттаңыз

1.

2.

3.

4.

[4]

б) Шығыс халықтары «Жабық есік» саясатын ұстанудағы мақсатын айқындаңыз және өміріне тигізген әсерін сипаттаңыз.....

.....
.....
.....

[1]

с)Қорытынды ой

.....
.....
.....
.....

[1]

6. Сурет арқылы солтүстік америкалық қоғамның дамуына ықпал еткен маңызды оқиғалардың бірін көрсетіңіз.....

Кесте бойынша маңызды оқиғаға байланысты тапсырмаларды орындаңыздар

<https://i.imgur.com/qhZXEgG.jpg>

Құрлықтық конгрестің алға қойған маңызды міндеттері

1.

2.

Елді және құжатты қабылдау күнін көрсетіңіз

Тарихтағы маңызы

1.

2.

Бұл құжат америкалық қоғамның дамуына қандай ықпалын тигізді?

[7]

Балл қою кестесі

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	<i>Себептері:</i> 1. Жалдамалы жұмыс күші тиімдірек болғандықтан, 2. Мануфактураның иесі феодалдық тәуелділікті қажет етпеуі <i>Салдарлары:</i> 1. Индустриялық өркениеттің іргетасы қаланды 2. Абсолютизм жойылды	4	Әрбір жауапқа 1 баллдан беріледі. Білім алушының басқа да дұрыс жауаптары қабылданады
2	1. b. d. e 2. a. c. f.	2	Үш жауабы дұрыс болса 1 балл

3	1.ДжонКей 2. 1738 3.Джеймс Харгривс 4. 1767	4	Әрбір жауапқа 1 балл беріледі
4	<i>Картамен жұмыс</i> 1. Үндістан, Қытай, Жапония 2. Англия, Франция, Голландия	2	Әрбір жауапқа 1 балл беріледі
5	а)1. Тонаушылық жолмен 2.Тауар заттарының саудасына бақылау орнату 3.Жергілікті халықты қанауға ұшырату 4. Сауданың тірек пунктерін құру(фактория) б) Қытай, Жапония сияқты елдер еуропалықтардың жөнсіз араласуынан өздерін сақтауға ұмтыла отырып, әлемнен оқшаулануға көшіп, «жабық есік» саясатын ұстануға мәжбүр болды. «Жабық есік» саясаты ғылым мен өнері дамыған елдермен арласудан оқшауланып қалды. Елдің экономикалық, әлеуметтік жағдайы әлсірей бастады. с) Отаршылдық тонаушылық әрекеті Шығыс елдерінің дербес, заңды түрде табиғи дамуын күшпен тежеп, өндіргіш күштерін күйретті, ежелден қалыптасқан мәдениетін құлдыратты.	6	Әрбір жауапқа 1 балл беріледі Білім алушының басқа да дұрыс жауаптары қабылданады
6.	1.«Тәуелсіздік Декларациясы» 2. Тәуелсіздікке қол жеткізу, Англиямен қарым-қатынасты үзу 3. Америкалық капитализмнің дамуы үшін жол ашу 4. Солтүстік Америка(АҚШ), 1776 ж. 4 шілде Томас Джефферсон 5. Тарихта бірінші рет мемлекеттік құжат мемлекеттік құрылым негізі ретінде халық егемендігі қағидасын бекітті 6. Құжат барлық адамдардың теңдігін жариялады 7. Декларация тек америкалықтардың ғана емес, сонымен қатар әлемдік тарихтың құжатына айналды. Бірақ құлиеленушілердің талаптары бойынша құлдықты айыптайтын ереже алынып тасталды.	7	Әрбір жауапқа 1 балл беріледі Білім алушының басқа да дұрыс жауаптары қабылданады

«Дүниежүзі тарихы» пәнінен II тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

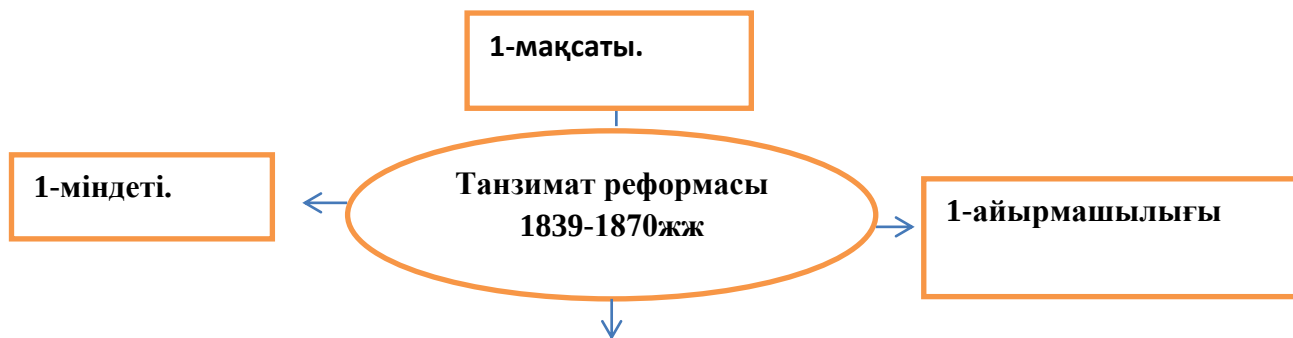
1. Төмендегі тарихи оқиғаларды жылдармен сәйкестендір

№	Тарихи оқиғалар	Сәйкестігін жаз	Жылдар
1	Осман империясының халықаралық беделін түскендігін көрсеткен 1-ші орыс-түрік соғысы қашан болды?		А) 1854жылы
2	Қырым хандығы Ресей империясының құрамына кірді		Б) 1801 жыл
3	Грузияның Ресейге қосылуы,Армения мен Әзербайжанның Ресейге бет бұру саясатының күшеюі шахты қатты алаңдатты.		В) 1783жыл
4	Иран Дағыстан,Грузия және Солтүстік Әзербайжанжерлері Ресей империясының қол астына өтті		С) 1813жылы 13 қазан
5	Батыс державалары Осман империясымен Ресейге қарсы бағытталған одақтастық келісіміне қол қойды.		Д) 1768- 1774жж 1854жылы
6	Сұлтан үкіметі шетелдіктерге жекеменшікке жер		Е) 1876жылы

	және қозғалмайтын мүлік алуға рұқсат берді		
7	«Жаңа османдар»жасырын ұйымның күшімен либералдар сұлтан Абдул Азизді тақтан түсірді		Ж) 1856жылы

[7]

2. Танзимат реформасын кесте арқылы жіктеңіз.

[4]

3. Сызбада айтылған өнердегі стильдер мен ағымдардың мағынасына қарай санмен сәйкестендіріңіз.

№	Стильдер мен ағымдар	Жауап	Белгілері
1	Импрессионизм		Болыс болдым, мінеки, Бар малымды шығындап. Түйеде қом, атта май Қалмады елге тығындап. Сүйтсе дағы елімді Ұстай алмадым мығымдап. Күштілерім сөз айтса, Бас изеймін шыбындап. /Абай/ 1
2	Реализм		Бағаналы терек жарылса, Бақыраш жамап болар ма? Қарағайға қарсы бұтақ біткенше, Еменге иір бұтақ бітсейші Қыранға тұғыр қыларға. Ханнан қырық туғанша Қарадан бір-ақ тусайшы, Халықтың кегін қусайшы, Артымыздан біздердің Ақырып теңдік сұрарға. /Махамбет/ 2
3	Неоклассицизм		 3
4	Романтизм		 4

[4]

4. Көп жауап нұсқаларынан бір жауапты таңдап белгілеңіз

1. Француздар Бастилияны қашан басып алды?

- А) 1789 ж 14 шілде
Б) 1790 ж 20 шілде
В) 1988 ж 17 шілде
Г) 1991ж 10 шілде
2. Революциялық мәні бар құжат «Адам және азамат құқықтарының декларациясы»қашан қабылданды?
А) 1785ж 18-тамызда
Б) 1789ж 26- тамызда
В) 1790ж 15-қыркүйекте
Г) 1791ж 17-шілдеде
3. Францияға қарсы Австрия мен Пруссия қашан әскери одақ құрды?
А) 1792жыл
Б) 1795жыл
В) 1793жыл
Г) 1791жыл
4. Көтерілісшілер корольдің Тюильри сарайын қашан басып алды?
А) 1790 жылы 20 қыркүйек
Б) 1791жылы 10 маусым
В) 1792жылы 10 тамыз
Г) 1789жылы 5 мамырда
- 5.Ұлттық Конвент Францияның жаңа Конституциясын қашан қабылдады?
А) 1793жылы 24 маусымда
Б) 1793 жылы 31 мамырда
В) 1792жылы 22 қыркүйекте
Г) 1794жылы 27 шілдеде.

[5]

5. Наполеон Францияны басқарған кезіндегі маңызды оқиғаларды жылдарымен анықтаңыз.

№	Маңызды оқиғалар	Жылдары
1	Еуропа мен Таяу Шығыстағы француздардың баса-көктеп кіруіне байланысты Францияға қарсы жаңа коалиция құрылды.	
2		1799жылы 9 қарашасы
3	Жарғы бойынша Наполеон «Француз императоры» деп жарияланып,салтанатты түрде таққа отырғызылды.	

[3]

6. Наполеонның сөзі мен теңеуге баға беріңіз.

«Соғыс өнері – бұл жоспарланған және ескерілген тәсілдердің орындалуы.»-деген Наполеонның сөзінен қандай түйіндеме жасауға болады?

1. _____

«Наполеон Бонапарт – жарты әлемді жаулаған тарихи тұлға» деген сөзбен келісесіз бе? Келіссеңіз неліктен, келіспесеңіз неліктен?

1. _____

[2]

Балл қою кестесі

Тапсырма №	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
	1 – 1768-1774жж	1	
	2 – 1783ж	1	

1	3 – 1801ж	1	Бір дұрыс жауапқа 1 балл				
	4 – 1813ж 13қазан	1					
	5 – 1854ж	1					
	6- 1856 ж	1					
	7-1876 ж	1					
2	1. Танзимат реформасының міндеті: <i>Елді жаңартуға бағытталған ең маңызды мәселені шешуге міндетті болды.</i>	1	Мазмұнына сай жауап басқа фразамен жазылса қабылданады				
	1. Танзимат реформасының айырмашылығы. <i>Әскери салада емес, әлеуметтік – экономикалық реформалар жүргізді.</i>	1					
	2. Танзимат реформаның мақсаты. <i>империяның экономикалық, ішкі және сыртқы саяси жағдайларын нығайту, капитализмнің дамуына мүмкіндік туғызу, ұлт-азаттық көтерілістердің екпінін басу.</i>	1					
	3. Танзимат реформасының нәтижесі. <i>Реформа жеке меншік жер иелену құқығын беру арқылы кәсіпкерлік пен сауданың дамуына жол ашты.</i>	1					
3	Сызбада айтылған өнердегі стильдер мен ағымдардың мағынасына қарай санмен сәйкестендіріңіз. <table border="1" data-bbox="365 994 900 1075"> <tr> <td>2</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>1</td> </tr> </table>	2	4	3	1	4	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
2	4	3	1				
4	Көп жауап нұсқаларынан бір жауапты тандап белгілеңіз. 1) А 3) А 5) А 2) Б 4) В	5	Бір дұрыс жауапқа 1 балл				
5-9	Наполеон Францияны басқарған кезіндегі маңызды оқиғаларды жылдарымен анықтаңыз. 1) 1798жылы 2) 18брюмер төңкерісінде Директория жойылды, ал билік Бонапарттың басқаруымен 3консулға бірікті. 3) 1804жылы	3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл				
10	1) Наполеон билікке келісімен жаулаушылық соғыстар жүргізіп, әлемнің көптеген елдерін тізе бүктірді. Наполеонның әскери жетістіктері империя шекарасының ұлғаюына алып келді. 2. А) Ия, мен Наполеон Бонапарт – жарты әлемді жаулаған тарихи тұлға деген сөзбен келісемін. Оны саяси қайраткер деп қана емес, ұлы қолбасшы, соғыс өнерінің білікті маманы ретінде танымын. Наполеон алғашында консулдық, одан кейін империя түріндегі әскери диктатура орнатты. Наполеонның әскери жетістіктері империя шекарасының ұлғайтты. Ол бірқатар реформалар жүргізді: азаматтық кодексті қабылдау, Француз банкін негіздеу т.б.	2	Мазмұнына сай пікірлер басқа фразамен жазылса қабылданады.				

	Б) Мен Наполеон Бонапарт – жарты әлемді жаулаған тарихи тұлға деген сөзбен келіспеймін. Оның диктаторлық билігі және өзімшілдігі Еуропа монархтарын өз билігімен санасуға мәжбүрлеуі дұрыс болған жоқ. Сондай-ақ оның үздіксіз соғыстары Францияның жағдайын нашарлатты елін ойламаған басшы ретінде таныймын.		
Жалпы балл		25	

8-сынып. «Дүниежүзі тарихы» пәнінен ІІІ-тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

1-тапсырма. Тарихи оқиғалардың қай мемлекетке қатысты екендігін анықтаңыз

К/с	Тарихи оқиғалар	Мемлекет
1	Ағылшын саудагерлері Гуанчжоу порты арқылы қарақшылық жолмен апиын әкеліп сата бастады.	
2	Бірінші апиын соғысында Қытай жеңілгенін мойындап, еуропалықтар мен әділетсіз Нанкин келісімшартына қол қойды.	
3	1860 жылы Пекин конвенциясына Англия мен бірге қол қойған ел	

[3]

2-тапсырма. Ұлттық мемлекеттердің қалыптасу маңызын салыстырып, қорытынды ой жазыңыз

Мемлекеттер	Даму ерекшелігі	Ұқсастығы
Германия		
Италия		

Қорытынды ой:

[4]

3-тапсырма. Англия мен Францияның жаңа отарларын анықтап, кескін картаға белгілеңіз

Англияның жаңа отарлары _____

Францияның жаңа отарлары _____

[4]

https://yandex.kz/images/search?pos=1&img_url=https%3A%2F%2Ft4.ftcdn.net%2Fjpg%2F00%2F78%2F74%2F53%2F500_F_78745380_etyZYCxO8jrQKIhGSvjYkUzaeh3lCQG.jpg&text=%D0%B1%D0%B0%D1%82%D1%8B%D1%81%20%D0%B5%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0%20%D0%BA%D0%B5%D1%81%D0%BA%D1%96%D0%BD%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0&lr=163&rpt=simage

4-тапсырма. «ПТМС» формуласы

Тақырып: «Еуропаның отаршылдық саясатының шығыс елдерінің дәстүрлі қоғамына тигізген зардабына тұжырым» жасаңыз. Шығыс елдерінің бірін таңдаңыз: Үндістан/Қытай

Позиция «Менің ойымша, ... »

Түсіндіру «Себебі, мен оны былай түсіндіремін, ... »

Мысал «Оны мен мына 2 дәлел 1 дәйек арқылы келтіре аламын ...»

Салдар «Осыған байланысты мен мынадай қорытынды шешімге келдім ... »

[6]

5-тапсырма. Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз.

1.1861 ж басыбайлылық құқық Ресейдің қай императорының есімімен байланысты.

А) II Александр

В) I Александр

С) Николай

Д) I Петр

2. Ресейде капитализмнің дамуына кедергі болған.

А) капитализм

В) абсолютизм

С) коммунизм

Д) социализм

3.Болашақ декабристердің революциялық идеяларын қалыптастырған орыс ағартушылары.

А) А.Н.Радищев, Н.И.Новиков

В) Ж.Ж.Руссо, Вольтер, Д.Дидро

С) А.Смит, И.Бентам

Д) С.П.Трубецкой, Н.М.Муравьев

4.Сославиелік бөліністі жойып, азамматтық бостандықты жариялаған П.И.Пестель бамқарған одақ.

А) Солтүстік одақ

В) Жер және еріктілік ұйымы

С) Оңтүстік Одақ

Д) Күрес одағы

5.К.Маркс ілімі-марксизм қай елде таралды.

А) Еуропа

В) Батыс Еуропа

С) Шығыс Еуропа

Д) Солтүстік Еуропа

6.70 ж революциялық халықшылдардың ірі теоретиктері.

А) В.И.Ленин

В) С.И.Муравьев-Апостол, М.П.Бестужев

С) С.П.Уваров

Д) М.А.Бакунин, П.А.Лавров, П.Н.Ткачев

7.Консерватизмнің дамуы кімнің еңбегі.

А) С.С.Уворов

В) П.И.Пестель

С) П.Л.Лавров

Д) П.Н.Ткачев

8.Ресей социал-демократиялық жұмысшы партиясының II съезі қай қалада өтті.

А) 1903 ж Брюссел-Лондон

В) 1895 ж Петербург

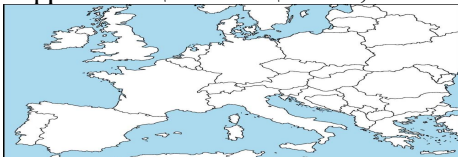
С) 1883 ж Женева

Д) 1898 ж Минск

[8]

Балл қою кестесі

Тапсырма түрі №	Жауап	Балл	Қосым ша
--------------------	-------	------	-------------

			ақпарат								
1	1.Қытай. 2.Англия 3.Франция	3	Бір дұрыс жауапқа 1 балл								
2	<table><tr><th>Мемлекеттер</th><th>Даму ерекшелігі</th><th>Ұқсастығы</th></tr><tr><td>Германия</td><td>ХІХ ғ аяғында Германия өнеркәсіптік дамуы бойынша Францияны озып, Англиямен тең бәсекелескенімен , буржуазия саяси билікке шығуға мүмкіндік ала алмады.Рейхстагтың күзіреті айтарлықтай шектеулі болды, ал сайлау жүйесінде теңқұқылық ұстаным бұзылды.</td><td rowspan="2">Елдегі саяси бытыраңқылық мәселесі.</td></tr><tr><td>Италия</td><td>Кавур үкіметі ауылшаруашылығының, өнеркәсіптің және сауданың дамуына қолдау жасады. Теміржолдар мен каналдар, порттар мен телеграф желілері салынып жатты.</td></tr></table> Қорытынды ой: Италия және Германияның бірігу тарихында мына адамдардың қызметіне баға беріңдер: Кавур, Бисмарк, II Виктор Эммануил, Д.Гарибальди.	Мемлекеттер	Даму ерекшелігі	Ұқсастығы	Германия	ХІХ ғ аяғында Германия өнеркәсіптік дамуы бойынша Францияны озып, Англиямен тең бәсекелескенімен , буржуазия саяси билікке шығуға мүмкіндік ала алмады.Рейхстагтың күзіреті айтарлықтай шектеулі болды, ал сайлау жүйесінде теңқұқылық ұстаным бұзылды.	Елдегі саяси бытыраңқылық мәселесі.	Италия	Кавур үкіметі ауылшаруашылығының, өнеркәсіптің және сауданың дамуына қолдау жасады. Теміржолдар мен каналдар, порттар мен телеграф желілері салынып жатты.	4	Сұрақтың мағынасына сай жауаптар қабылданады
Мемлекеттер	Даму ерекшелігі	Ұқсастығы									
Германия	ХІХ ғ аяғында Германия өнеркәсіптік дамуы бойынша Францияны озып, Англиямен тең бәсекелескенімен , буржуазия саяси билікке шығуға мүмкіндік ала алмады.Рейхстагтың күзіреті айтарлықтай шектеулі болды, ал сайлау жүйесінде теңқұқылық ұстаным бұзылды.	Елдегі саяси бытыраңқылық мәселесі.									
Италия	Кавур үкіметі ауылшаруашылығының, өнеркәсіптің және сауданың дамуына қолдау жасады. Теміржолдар мен каналдар, порттар мен телеграф желілері салынып жатты.										
3	Англияның жаңа отарлары: Африканың батыс және шығыс жағалауларын басып алып, Кипр аралына, Египетке, Бирма мен Ауғанстанға бақыл ау орнатты. Иранға, Иракқа, Осман сұлтандығынан бөлініп шыққан араб мемлекеттеріне үстемдік етті. Францияның жаңа отарлары: Алжирмен шектесетін Сахара, Мадагаскар, Вьетнам, Африканың Ассаб қаласы, Сомали түбегіне иелік жасады Кескін картаға Англияның жаңа отарларын белгілейді. Кескін картаға Англияның жаңа отарларын белгілейді.	4	Бір дұрыс жауапқа 1 балл								

4	«ПТМС» формуласы Тақырып: «Еуропаның отаршылдық саясатының шығыс елдерінің дәстүрлі қоғамына тигізген зардабына тұжырым» жасаңыз. Шығыс елдерінің бірін таңдаңыз: Үндістан/Қытай Еуропаның отаршылдық саясаты Үндістанның дәстүрлі қоғамына теріс ықпал етті. Себебі, сол жылдарда Үндістан монополиялық үстемдік құрған ағылшындық Ост-Үнді компаниясының тонаушылық саясаты елдің ең бір гүлденген аудандарын қаңыратты. Қолөнершілердің қайыршылануы, шаруаларды құлдыққа салу, салық, борыш, міндеткерліктердің үздіксіз өсуі, елдің есебінен Британ әкімшілігінің, ағылшын-үнді армиясының күн көруі осының бәрі халықтың ызасын тудырды. Үндістанның вице-корлі Керзон 1905 ж Бенгалияны бөліске салу туралы заң қабылдады. Ағылшындардың Бенгалияны екіге бөлудегі мақсаты үнділер мен мұсылмандарды бір-біріне қарсы қойып, олардың арасында діни алауыздықты тудыру.Сөйтіп Бенгалдықтарды ұлт-азаттық қозғалыстан алшақтандыру. 1857-8159, 1905-1908 жылдардағы ағылшын отаршылдарының үстемдігіне қарсы үнді ұлт-азаттық қозғалыстары Ағылшын отаршылдары Үндістанды толық отарлап,билік жүргізудің отарлықжаңа жүйесін құрды. Көп ұлтты әр түрлі діндегі Үндістан халқы отаршылдық езгіге қарсы ұлт-азаттық күрестерін жалғастырып жаттын 1858ж 2 тамызда ағылшын парламенті Индиямен серіктестіктің ост-үндінің жоюы және басқаруды өткені туралы заң қабылдады. Отаршылдар үнді князьдері және помещиктерді өз одақтастарымен жерде феодалдық меншіктің олардың құқық бекіткен заңдардың қатары өткізіліп жасады. Колониалдық өкіметтерге сонымен бірге шаруалардың үлкен наразылығын ескеріп және бірнеше жалдау туралы заминдарлардың феодалдық озбырлық шақтаған заңдарды шығаруға тура келді.	6	Сұрақтың мағынасына сай жауаптар қабылданады
5	1. А 2. В 3. А 4. С 5. А 6. Д 7. А 8. А	8	Бір дұрыс жауапқа 1 балл
		25	